Amigoe

102STE JAARGANG — NO.: 15

VRIJDAG 18 JANUARI 1985

JACKY VOGES ...ontslag...

VANDAAG

Nieuws in vogelvlucht

KHARTOUM — Bijna 3 miljoen Sudanezen zijn in 84 door de droogte verdreven en hun toestand wordt spoedig even erg als die van de hongerenden in Ethiopie, aldus Sudan. Langs de Rode Zee zijn er bv 800.000 mensen ontheemd; de situatie is daar verschrikkelijk. Buiten de hoofdstad is een enorm kamp van droogteslachtoffers. Binnen een paar weken kwamen er al tientallen mensen om na de lange reis en de honger. Het waterpeil in de Nijl is gedaald naar een niveau dat sinds 1913 niet meer is gehaald. Het Nijlwater is van essentieel belang voor de irrigatie en de stroomvoorziening. In Khartoum is de stroom al gerantsoeneerd.

*****

LONDEN — In december zijn zeker honderden Tamils in Sri Lanka door veiligheidstroepen vermoord, aldus Amnesty. In het rapport staan de namen van 676 onschuldige Tamil-burgers die toen zijn vermoord. Terugzending van Tamils zoals door Nederland is gebeurd, kan het leven van betrokkenen in gevaar brengen.

*****

ISLAMABAD — In Pakistan bestaat grote verwarring na de mededeling van president Zia dat oppositie-politici kunnen meedoen aan de verkiezingen van 25 februari. Via een decreet bepaalde Zia dat slechts enige tientallen politici van deelname zijn uitgesloten. Tot zondag kan men zich inschrijven zodat het voor de oppositie kort dag is. De oppositie heeft om verdergaande maatregelen gevraagd zodat de verkiezingen eerlijk kunnen verlopen.

*****

BAGDAD — VN-waarnemers gaan in Teheran onderzoeken hoe de behandeling is van Iraakse krijgsgevangenen, aldus Irak. Zij kwamen 1 week geleden in Irak aan. Laatst is gemeld dat Iraakse krijgsgevangenen zijn vermoord door hun bewakers. Iran ontkent dit.

*****

NEW DELHI — De Indiase politie heeft 2 mannen opgepakt ivm de aanslag op Sikh-hogepriester Kirpal Singh. De toestand van Sing is bevredigend. Hij is een van de 5 Sikh-hogepriesters van de Gouden tempel.

*****

LONDEN — De sultan van Brunei is voor zo'n 45 miljoen dollar eigenaar geworden van het Londense Dorchester hotel. Hij is de derde eigenaar in 6 maanden. De sultan is de rijkste man ter wereld.

*****

BRUSSEL — Belgie licht spoedig zijn Navo-partners in over de begindatum van de kruisrakettenplaatsing in Belgie, zodat er een plaatsingskalender komt waarover de regering voor eind maart beslist. Belgie maakt de plaatsing afhankelijk van het kernwapenoverleg, zeer tegen de zin van de VS in.

*****

MOSKOU — In de SU is een film vertoond waarin het optreden van partijleider Tsjernenko in de 2e Wereldoorlog wordt geprezen, kennelijk om hem een heldenrol toe te dichten bij de komende herdenking van de 40e verjaardag van de nederlaag van Nazi-Duitsland. Hij was ingedeeld bij de grenswacht.

*****

KHARTOUM — De leider van het Replublikeinse broederschap in Sudan, Taha (76) zou vandaag worden opgehangen wegens kritiek in een pamflet op de invoering van de Islamitische wetgeving. Zijn doodvonnis is bekrachtigd door de president; 4 andere leden van de organisatie krijgen 3 dagen om berouw te tonen. Deze groep staat een individualistische interpretatie der Koran voor.

*****

WASHINGTON — Reagan wil dat de SU op de Europese veiligheidsconferentie te Stockholm serieuzer gaat optreden. Hij is voor een eerlijk compromis op het overleg over vertrouwenwekkende maatregelen en ontwapening in Europa. Volgens Reagan is Moskou de tegenpartij niet halfweg tegemoet gekomen.

*****

RABAT — Marokko heeft een 650 km lange defensielinie in de westelijke Sahara voltooid welke de grens met Algerije afsluit en guerrillastrijders uit dat gebied weert, aldus Rabat. Daarmee wordt 17.000 m2 toegevoegd aan het door Marokko beheerste gebied.

*****

BEIROET — In Libanon groeit de vrees voor een terugtrekking door Israel uit zuid Libanon zonder coordinatie met het Libanese leger. Het bevel van Tel Aviv dat de terugtrekking al is begonnen wil mogelijk pressie op Beiroet uitoefenen.

*****

JOHANNESBURG — President Botha van Zuid Afrika heeft het geweld van het Mozambiquaanse MNR-verzet veroordeeld. Pretoria zet zich aan het in maart 84 met Mozambique gesloten niet-aanvalsverdrag. De MNR bedreigt de stabiliteit en orderlijke ontwikkeling in het gebied.

*****

Doodstraf tegen twee Chileense agenten

SANTIAGO — Het Chileense hooggerechtshof heeft twee expolitiemannen ter dood veroordeeld op grond van tien door hen begane misdrijven, waaronder verkrachting. Zij waren in maart 1982 al aangehouden. Van deze misdrijven was eerder een burger verdacht. President Augusto Pinochet kan de twee nog redden met gratieverlening. In het andere geval worden zij eind januari geëxecuteerd.

Dollar omlaag

AMSTERDAM — De dollar heeft zijn laatste werkdag deze week in mineur ingezet in West Europa. In Frankfort was de koers vanmorgen 3,1675 Mark tegen 3,1825 Mark. In Bern was de slotkoers donderdagmiddag 2,67475 en vanmorgen was de stand 2,6700 francs. In Amsterdam werd er vanmorgen 3,57475 gulden betaald voor één doller tegen 3,5930 gulden gistermiddag.

WILLEMSTAD — Het kerkhof van St Maria heeft een nieuw verfje gekregen, dat al van verre te zien is door de kanarie-gele kleur die de muur bedekt. De ingang van het kerkhof geeft echter de indruk een toegang te zijn tot een "thrillerpark". De zwarte kleur van de pilaren, met daarbovenop spierwitte beelden en de spookachtige grote stenen, bedekt met de kleuren wit en zwart zijn ongetwijfeld een creatieve vondst, maar getuigen niet van al te veel respect voor deze rustplaats.

CAPE CANAVERAL — De militaire vlucht van de VS-Discovery woensdag is met de grootste geheimzinnigheid omgeven. Een der taken is een ultramoderne spionagesatelliet in de ruimte brengen. De rekening van de vlucht- 31,2 miljoen dollar- wordt door Defensie betaald.

Bij rellen acht doden gevallen

Jamaica: banken en winkels weer open

KINGSTON — Bij de ongeregeldheden in Jamaica zijn van de week acht doden gevallen en vijftien gewonden. Er werden donderdagavond nog schoten gewisseld tussen politie en sluipschutters en er werden drie plunderaars neergeschoten en tien gearresteerd.

Voor het eerst sinds dinsdag gingen donderdag de banken en de meeste winkels weer open in de hoofdstad. Van politiezijde werd duidelijk gemaakt dat men met straffe hand zal blijven optreden tegen hen die misbruik van de situatie willen maken door te plunderen en soortgelijke activiteiten. De minister van Onderwijs Mavis Gilmour bereikte met een helicopter de hoofdstad na het doorstaan van enige moeilijke uren. Zijn auto werd namelijk bij het stadje San Andres op 32 kilometer van Kingston in brand gestoken. Uiteindelijk kon hij ongedeerd uit zijn isolement worden gehaald. In Kingston zelf bleef het leger door de straten patrouilleren. Belangrijke gebouwen werden bewaakt vanuit gevechtswagens. Het openbaar vervoer lag donderdag nog stil.

Volgens premier Edward Seaga is door de ongeregeldheden het toerisme slechts lichtelijk benadeeld. Er kwamen zestig afzeggingen binnen. Over de hele week worden er 21.000 toeristen verwacht. De Jamaicaanse premier zei dat de verhogingen met gemiddeld twintig procent van de brandstof- prijzen pas ongedaan gemaakt kunnen worden wanneer Jamaica weer voldoende deviezen heeft om zijn importen te kunnen betalen. Oppositieleider Michael Manley had deze eis gesteld. Verleden maand moest Jamaica afzien van een lening van 67,2 miljoen dollar van het Internationaal Monetair Fonds, omdat het land achterbleef op de afbetaling van zijn buitenlandse schuld.

Direct overleg Kyprianou en Denktash

Cyprus-top in zetel van Veiligheidsraad

NEW YORK — De president van Cyprus, Spyros Kyprianou, en de leider van de Turks- Cypriotische minderheid, Rauf Denktash, zijn donderdag in New York directe onderhandelingen begonnen over de toekomst van het verdeelde eiland. Het overleg is tot stand gekomen na bemiddeling van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Javier Perez de Cuellar, die ook aan de gesprekken deelneemt.

Tijdens de conferentie, die naar verwachting drie dagen gaat duren, zal worden overlegd over het stichten van een federale staat Cyprus, waarin zowel de Griekse als de Turkse bevolkingsgroep een grote mate van autonomie krijgen.

Perez de Cuellar heeft met beide partijen uitgebreid overleg gevoerd voor het tot dit eerste directe treffen sinds zes jaar kon komen. De secretaris- generaal sprak donderdag in het gebouw van de Veiligheidsraad de hoop uit dat er succes zal worden geboekt. „Het zou tragisch zijn als men nu stopt", aldus Perez de Cuellar.

Van Grieks- Cyprische zijde probeerde men zichtbaar de door de Turks- Cyprische delegatie gewekte verwachtingen, als zou een akkoord slechts een formaliteit zijn en „binnen een uur kunnen worden ondertekend", te dempen. Een woordvoerder van de Grieks- Cyprische regering verklaarde dat niet een document ter tafel ligt, maar een hele reeks afspraken die het kader voor de vorming van een bondsstaat moeten vormen.

De Turks- Cyprische partij heeft, naar bekend is geworden, in verkennende gesprekken een aantal ingrijpende territoriale en constitutionele concessies gedaan. Waarnemers zeiden te verwachten dat als de besprekingen mislukken de Turks- Cyprioten deze concessies zullen terugnemen en dat de Turkse troepen hun bezetting, sinds 1974, van 37 procent van het eiland zullen voortzetten. Op Cyprus wonen ongeveer 500.000 Grieks- Cyprioten en 120.000 Turks- Cyprioten.

Laagste temperaturen

AMSTERDAM — Nederland blijft tot het koudste gebied behoren van Europa waar het gisteren in Amsterdam nog 15 graden Celsius onder nul was, een temperatuur welke ook in Berlijn werd gehaald en welke, wat de grote steden betreft slechts werd overtroffen door Warschau met -19 graden.

In Amsterdam was de hoogste temperatuur -6 graden, in Berlijn was dat -8 graden en in Brussel was -3 het hoogste wat er op temperatuurgebied te halen was. In Kopenhagen was de minimum temperatuur -9 graden, in Dublin -1 graad, in Stockholm -11 graden, in Helsinki -3graden, in Madrid ook -3 graden, in Moskou -5 graden, in Oslo -13 graden en in Parijs -14 graden. In Lissabon was de laagste temperatuur 3 graden Celsius boven nul.

ARBEIDSONVEILIGHEID VERGT STEEDS MEER DODEN

ILO-rapport: 200 miljoen 12- tot 18-jarigen zonder enige vorming

Voor miljoenen jongeren in de toekomst geen werk

NEW YORK — Legioenen jongeren uit de Derde wereld wacht een toekomst met weinig of helemaal geen vorming en vakopleiding. Zo waarschuwt een rapport van de Internationale arbeidsorganisatie (ILO). Dit orgaan van de Verenigde Naties doet een dramatische oproep om het aantal programma's op het gebied van de vakopleiding uit te breiden en om meer arbeidsplaatsen te creëren. De ILO maakt zich verder ook bezorgd over de daling van de arbeidsveiligheid.

Bevordering van de mogelijkheden om zich vakbekwaamheid eigen te maken is het paspoort voor de toekomstige generaties dat hen in staat stelt om aan de bak te komen op de arbeidsmarkt in een wereld welke voor het jaar 2000 uit vijf miljard mensen bestaat. Op het ogenblik wordt de jeugdbevolking der Derde wereld geschat op 665 miljoen man. Voor het einde van dit decennium zijn het er 815 miljoen en voor het einde van dit millenium 900 miljoen. Zo'n 200 miljoen jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar hebben niet de geringste kans op deelname aan de conventionele vorming omdat zij nimmer naar school zijn geweest of omdat zij de school weer hebben verlaten voordat zij een minimum aan onderwijsvorming hebben gehad; van hen wonen er 137 miljoen in Azie, 45 miljoen in Afrika en 19 miljoen in Latijns Amerika. Het grootste deel van dit legioen jongeren zonder opleiding treft men aan op het platteland en in de armoebuurten van de steden en in de meeste gevallen heeft een meisje meer kans daartoe te behoren dan een jongen.

Dit gebrek aan vorming bij de jeugd is alarmerend en dit doet zich voor op het ogenblik dat de Derde wereld al wordt geplaagd door een ernstige werkloosheid, door tekorten op de betalings- en handelsbalans en door een grote inflatie. Volgens het ILO-rapport moet men daarbij wel in de gaten houden dat men de jeugd op het platteland niet alleen vorming moet gaan geven op het gebied van de landbouw en de veeteelt maar ook op visserijgebied en in houtcultures. Er ligt ook een uitdaging voor de industriele wereld wat de vakopleiding betreft. De normen en programma's op dit gebied moeten steeds worden aangepast om te kunnen voldoen aan de behoeften van de economie en het technologisch milieu met zijn snelle veranderingen. Volgens de ILO is de aanpak in Japan voorbeeldig omdat daar de vorming geheel is geintegreerd in het leven van de arbeiders en de arbeidsorganisatie op het werk. De vorming neemt in Japan een uiterst belangrijke plaats in en speelt een sleutelrol in de industriele strategie van Japan, waarbij de mobiliteit van de werknemers en de kwaliteit van de productie steeds verbeterd worden, aldus de ILO.

Nieuwe generaties jongeren moeten in de wereld van de arbeid worden opgenomen en hebben behoefte aan vorming en opleiding. Daarnaast is het ook belangrijk dat er een tweede kans wordt geboden aan miljoenen werkloze jongeren, vooral in de westelijke landen, waar zij bijna 40 procent van de werklozen uitmaken. Voor hen zijn verschillende programma's op gang gezet, aldus de ILO.

In een ander rapport van de ILO wordt de aandacht gevestigd op een andere zorgelijke ontwikkeling: de daling van de veiligheid op het werk. Met de invoering van nieuwe technologische apparatuur en het verder uitbreiden van het totaal aan chemische producten zonder dat de veiligheids- maatregelen adequaat worden aangepast is de arbeids- onveiligheid toegenomen. Elke drie minuten overlijdt er ergens een arbeider aan een verwonding of een ziekte welke met zijn werk te maken heeft. Iedere seconde raken er minstens vier arbeiders ergens gewond als gevolg van hun werk. Het meest gevaarlijke vak blijft dat van de mijnwerker. Vooral in de Derde wereld is het probleem van de arbeidsveiligheid groot. Daar worden steeds weer nieuwe technologie en technologische apparatuur ingevoerd zonder dat daar de normen worden overgenomen op veiligheidsgebied van de geindustrialiseerde landen, **aldus het ILO-document. In de** ontwikkelde landen is het aantal doden door de arbeidsveiligheid in de laatste twee decennia met vijftig procent verminderd, maar er heeft zich een toename van vijf procent voorgedaan met het aantal niet dodelijke ongevallen. Het aantal doden door de onveiligheid op het werk is in de Derde wereld verschillende malen groter dan in de rijke landen en dat men gewond raakt op het werk is in de Derde wereldlanden een algemeen bekend gebeuren. Gewezen wordt op het grote gevaar door de aanzienlijke toename in de ontwikkelingslanden van het gebruik van chemische middelen zoals pesticiden enz. Dit is vooral een gevaarlijke ontwikkeling wanneer dit gebeurt in milieus waar men niet voorbereid is op het treffen van voorzorgsmaatregelen op dit **gebied. Deze nieuwe chemische** stoffen vormen een speciaal probleem omdat er zo'n duizend per jaar bijkomen wegens de onkosten en de tijd welke nodig zijn om hun mate van vergiftigheid te achterhalen. Het vaststellen van hun gif-gehalte van zo'n veertigduizend nieuwe chemische stoffen kan nog tachtig jaar op zich laten wachten in de ontwikkelde landen.

De juistheid van deze waarschuwing bleek bij de ramp in Bhopal in India waar onlangs 2500 mensen het leven lieten bij de gifgasramp in een fabriek van Union Carbide. Tienduizenden mensen hebben er toen letsel opgelopen van het vrijkomen van dit gifgas. Het ILO-rapport was al naar de drukker toen deze ramp gebeurde.

Solidair met Costa Rica

Honduras dreigt met boycot Contadoraoverleg

TEGUCIGALPA — Honduras heeft gewaarschuwd niet deel te nemen aan het komende Contadora-overleg wanneer het probleem tussen Costa Rica en Nicaragua niet is opgelost. Honduras doet dit uit solidariteit met Costa Rica dat al aankondigde niet naar dit overleg te gaan wanneer Nicaragua er ook is. San Jose verwijt Managua een Nicaraguaanse asiel-zoekende jongeman met geweld van het ambassadeterrein van Costa Rica in Managua te hebben verwijderd, waar de jongeman al maandenlang onderdak had gehad. San Jose wil dat Managua de jongeman overdraagt.

Poging staatsgreep voorkomen

Bezetting 35 fabrieken in Bolivia met 190 gijzelaars

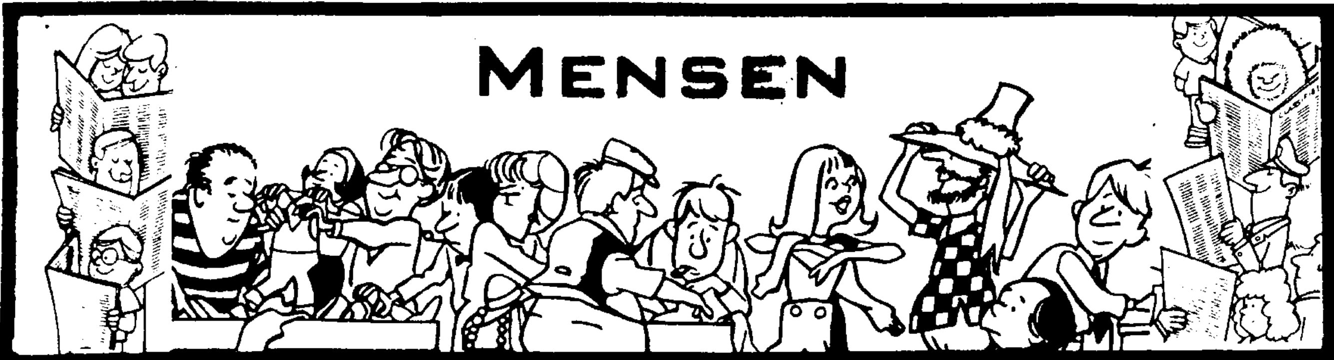
LA PAZ — De Boliviaanse regering doet wanhopige pogingen om de bezettingsactie in niet minder dan 35 industrieën door de arbeiders op te lossen en probeert een dreigende staking door de Boliviaanse ondernemers af te wenden. Deze ondernemersactie dreigt in verband met de gijzeling door de arbeiders van niet minder dan 190 man functionarissen. Een poging tot een staatsgreep is gisteren voorkomen.

De bezetting van de bedrijven is woensdag begonnen. Tegelijkertijd namen de bezettende arbeiders het personeel op directie-niveau in gijzeling. Een eerste poging van de minister van Arbeid Gonzalo Guzman om een verzoening tussen de beide partijen tot stand te brengen is op niets uitgelopen. De arbeiders willen dat een toezegging op salarisgebied wordt nagekomen. De werkgevers zijn echter naar de rechtbank gestapt en willen het vonnis afwachten. De arbeiders vinden dat de werkgevers dit niet kunnen vragen van hen. De werkgevers op hun beurt zeggen dat het niet alleen hierom gaat maar dat zij op het punt zijn van een bankroet als gevolg van de salariseisen van de arbeiders en het arbitraire optreden van de regering.

De basis van de problemen werd in november gelegd. Toen kondigde de regering een basis-minimumsalaris af dat gelijk was aan honderd dollar. Op basis hiervan wisten de fabrieksarbeiders een verhoging met 200 procent te krijgen voor hun sector van het ministerie van Arbeid waarop de ondernemers lieten weten dat zij dit niet zouden kunnen betalen. Zij stapten naar de rechtbank toe om vernietiging te bereiken van dit besluit van het ministerie van Arbeid.

Tegenover het dreigement van de arbeiders dat zij nog andere pijlen op hun boog hebben lieten de ondernemers weten dat zij bereid zijn de zeshonderd fabrieken in Bolivia te sluiten. Van regeringszijde probeert men tot heden toe de zaak op minnelijke wijze op te lossen hoewel men gewaarschuwd heeft politiepersoneel in te zetten, indien nodig, voor de bevrijding van de gegijzelde managers.

Twee exlegerofficieren hebben woensdag geprobeerd een staatsgreep te plegen. De veiligheidsdienst is met een zoekactie begonnen om hen te vinden. Het plan hield onder meer de bezetting van een radiostation in Santa Cruz in. Zij hadden al overleg gevoerd met militairen en burgers om hen te steunen. De toegezegde steun zou echter minimaal geweest zijn. Het zijn dezelfde officieren die in juni president Hernan Siles Zuazo gedurende tien uur gegijzeld hebben. Het aantal staatsgrepen in Bolivia ligt rond de tweehonderd. Pogingen daartoe komen met de regelmaat van de klok voor. De voorlaatste poging was drie weken geleden.

DR RORY ARENDS is onlangs benoemd tot Hoofd van het Arubaanse Toeristen- bureau. Hij volgt hiermee Beti Arends op, die met pensioen is gegaan. Sedert 1965 is Rory Arends werkzaam bij het toeristen- bureau en is sinds 1978 werkzaam als waarnemend Hoofd. In 1982 ontving hij in Napels zijn doktors- titel in toeristische wetenschappen. In de loop der jaren ontving hij verscheidene onderscheidingen, waaronder de "golden helm".

*****

Het WERELD- NATUURFONDS heeft aangedrongen op een verbod op het eten van kikkerbilletjes om een milieuramp in de exporterende Aziatische Landen te voorkomen. De kikkers kunnen in het ecosysteem niet gemist worden omdat ze insekten als muggen eten die overbrengers zijn van malaria en andere ziekten. De verdwijning van de kikkers heeft op haar beurt geleid tot onbeperkt gebruik van dure en gevaarlijke insekten- verdelgings- middelen zoals DDT, om de insekten te bestrijden. De kosten van de pesticiden overtreffen de inkomsten uit de import van kikkerbilletjes. In de exporterende landen worden zelf geen kikkerbilletjes gegeten, maar het is een aantrekkelijke bron van inkomsten. Het wereld- natuurfonds hoopt dat zijn campagne tegen het eten van kikkerbilletjes evenveel succes zal hebben als die van weleer tegen het eten van schildpadsoep. In West- Duitsland, dat in deze tak van industrie vooropgaat, hebben al 250 hotels en restaurants toegezegd kikkerbilletjes van het menu af te zullen voeren.

*****

Een 37-jarige CHAUFFEUR uit het Nederlandse Bunschoten is onlangs in Tirol dood aangetroffen in de cabine van zijn vrachtauto. Volgens de politie was de man aan de kou bezweken. De chauffeur sliep in de auto, die geparkeerd stond bij een wegrestaurant langs de autosnelweg. Een collega trof hem dood aan.

*****

Het boek "Jong" dat tot stand is gekomen door de journalist RUDIE KAGIE wil een beeld geven van jongeren die niet via berichten in de kranten de aandacht trekken. Het boek schetst hoe het is om in 1985, het internationale jongerenjaar van de VN, jong te zijn. De conclusie van het boek is, dat jong en jeugdig elan niet meer in is. Jongeren zijn minder gezagstrouw dan voorheen en dat is volgens de schrijver een goede zaak. De jongeren die bij het onderzoek betrokken waren zijn scholieren, werkenden en werklozen, studenten, vrijwilligers van een telefonische hulpdienst, homofielen en voetballers.

*****

M.A. DE LANNOY herdacht onlangs het feit, dat hij 35 jaar geleden in dienst trad bij de Overheid. Hij is thans werkzaam bij het Hof van Justitie als substituut griffier. Bij dit heuglijke feit werd door de griffier van het Hof, mr ing A.F. Baank de traditionele enveloppe met inhoud aan de jubilaris overhandigd, in het bijzijn van mr J.M. Saleh, President van het Hof van Justitie.

Was het onlangs Margareth Thatcher, die het voor haar man Dennis opnam, nu is het NANCY REAGAN die de liefde voor haar man niet onder stoelen of banken steekt. Nancy, die al geruime tijd erg geprikkeld was over suggesties dat haar man een ledepop is wiens medewerkers regeren, heeft de buitenwereld laten weten dat het alleen Ronnie is, die de scepter zwaait in het Witte Huis en niemand anders. De opvatting dat hij de touwtjes niet in handen zou hebben irriteerde haar mateloos. In een terugblik op de eerste vier jaren zei Nancy dat haar gelukkigste ogenblik was geweest toen ze Ronnie uit het ziekenhuis had gehaald om thuis verder te herstellen van de mislukte aanslag op zijn leven op 30 maart 1981.

*****

Een verhaal over de CHIPPEWA- INDIANEN is deze week uitgeroepen tot beste Amerikaanse novelle van 1984 en het tweede deel van een groot werk over Dostojevski werd beste biografie van het jaar. Het boek over de Indianen dat de prijs kreeg is van Louise Erdrich. Joseph Frank kreeg de biografieprijs voor "Dostojevski: The years of ordeal 1850- 1859". Het boek is het tweede deel van een vierdelige serie dat door de recensenten is geprezen als een onderneming die een nieuw licht werpt op het leven van de Russische schrijver.

*****

Frankrijk heeft nu ook zijn eigen Dallas. De Franse televisie heeft de serie "CHATEAUVALLON" uitgebracht, een niet bestaande stad ergens in Frankrijk waar rijke mensen leven, liefhebben en haten. De Fransen dromen ervan met hun eigen serie de Amerikaanse televisie naar de kroon te steken. Ze hebben dan ook niets nagelaten om de serie groots en sjiek op te zetten, zich niets aantrekkend van wat de minister van Cultuur eens over Dallas heeft gezegd, dat het een schoolvoorbeeld van ordinaire Amerikaanse televisie was. Met 200 acteurs en actrices heeft de serie tien keer zoveel medewerkers als Dallas en toch kost iedere aflevering maar eenderde van wat Dallas per aflevering kost. De Texaanse ranch Southfork is vervangen door een landhuis op de oever van de Loire en de Ewing- dynastie door de omvangrijke familie Berg. De gezworen vijanden van de Ewings, de Barneses, vinden hun tegenhanger in een Yugoslavische emigrantenfamilie de Kovalics.

*****

Een 13-jarige SCHOLIER heeft met Joyriding het centrum van Haarlem op stelten gezet, waarbij zelf een dode viel. Hij was er met een onbeheerde streekbus vandoor gegaan. Na een rit van tien kilometer verloor hij in het centrum van Haarlem de macht over het stuur. Hij reed vervolgens een vrouw aan, die op slag werd gedood en kwam tenslotte tegen een gevel tot stilstand. De scholier bleef ongedeerd. Het is tot nu toe onduidelijk hoe het de jongen gelukt is in de bus te komen en ermee weg te rijden. Hoe groot de aangerichte schade is, is nog niet bekend. De jongen zit vast op het politie- bureau. Hij wordt beschreven als een busfanaat, die geregeld in de garages van de streekvervoersmaatschappij vertoefde. Als hij met de bus van en naar school rijdt, staat hij dikwijls direct achter de chauffeur diens rijkunst te volgen.

*****

Groeiende onrust over golf van geweld

Abortusklinieken in VS in staat van beleg

WASHINGTON — In de Verenigde Staten is groeiende ongerustheid ontstaan over een golf van geweld tegen abortusklinieken.

Bureaus voor gezinsplanning worden aangevallen en klinieken in brand gestoken. Artsen die abortus toepassen worden met de dood bedreigd en zijn in sommige gevallen ontvoerd. Twaalf jaar nadat het hooggerechtshof abortus in de Verenigde Staten legaliseerde is de kruistocht van tegenstanders van abortus veranderd in een verontrustende open oorlog, zo wordt van diverse kanten opgemerkt.

Volgens officiele cijfers zijn vorig jaar 24 abortusklinieken het doelwit geweest van aanvallen. Het meest recente incident deed zich op nieuwjaarsdag voor in een kliniek in Washington. Met Kerstmis werden drie aanvallen gedaan in Pensacola (Florida). De daders, vier jonge christen- fundamentalisten, wilden „Jezus een cadeau geven voor zijn verjaardag", zo verklaarden zij bij hun arrestatie.

De geweldsgolf heeft bij bureaus voor gezinsplanning en klinieken en ziekenhuizen waar abortussen worden verricht, tot tegenmaatregelen geleid. Het personeel heeft opdracht gekregen uit te kijken naar „verdachte personen" en te letten op dreigementen die via de telefoon worden geuit. Voorts is hen aangeraden foto's te maken van anti- abortus betogers en, wanneer die per auto langsrijden, de kentekens te noteren.

Steeds meer abortusklinieken gaan ertoe over gewapende bewaking in te stellen, aldus de directeur van een kliniek in de staat New York, William Baird. Andere maatregelen zijn onder meer het optrekken van metalen muren die de gebouwen moeten beschermen tegen molotovcocktails. Volgens Baird zijn ook meer artsen wapens gaan dragen. „Wij werken constant onder druk en wij bereiden ons op alles voor", zegt Carol Roberts, directrice van een kliniek in San Diego (Californie). Haar kliniek is in september vorig jaar afgebrand.

De aanhangers van het „recht op leven" weten echter de veiligheidsmaatregelen van de klinieken bij tijd en wijle te doorbreken. In de meeste gevallen door zich voor te doen als cliënten. Wanneer zij binnen zijn smeren ze wachtkamers onder met verf, gooien brandbommen of ketenen zich vast aan het meubilair. Zij volgen artsen, patiënten en soms ook familieleden tot aan hun woning. In sommige klinieken is een bommelding een „normale zaak" geworden. De verantwoordelijken voor deze daden verklaren hun activiteiten met een verwijzing naar hun morele recht op te treden tegen „moord op onschuldige kinderen". Een van de daders van de aanslagen in Pensacola had na zijn aanhouding gezegd: „Wij hebben kinderen gezien die men heeft gedood en wij hebben daar zo snel mogelijk op gereageerd".

„De mensen die de klinieken aanvallen, willen een eind maken aan de praktijken van de „aborteurs" omdat zij het menselijk leven kostbaarder vinden dan onroerend goed", is de reactie van Joseph Scheidler, voorzitter van de „Liga voor het leven" uit Chicago. Een socioloog van de Universiteit van Washington maakt een vergelijking tussen de „fundamentalisten" en de man die in de metro van New York vier zwarte jongens neerschoot omdat ze hem vijf dollar wilden ontfutselen. Volgens hem vinden de „fundamentalisten" dat „het systeem niet deugt" en dat zij overeenkomstig hun beginselen de wet wel moeten overtreden en daarom de zaken in eigen hand nemen.

Voorstanders van abortus zijn er van overtuigd dat zeker enkele aanslagen zijn „geregisseerd" door de (landelijke) beweging tegen abortus. „Er is sprake van een terroristische campagne, daar is geen twijfel aan", is de mening van Thomas Webber, directeur van een bureau voor Gezinsplanning in Minneapolis (Minnesota). Hij klaagt over ondoelmatige veiligheidsmaatregelen door de autoriteiten en hun weigering de gewelddaden serieus te nemen. „Als in dit land bejaardentehuizen of kerken worden aangevallen en synagoges in brand worden gestoken, zou er onmiddellijk op nationale schaal een actie worden ontketend om de schuldigen op te sporen", zegt hij. Webber en andere voorstanders van abortus verklaren dat sinds de komst van Ronald Reagan in het Witte Huis de tegenstanders van vrijwillige zwangerschapsonderbreking met hernieuwd elan hun acties voeren.

Voorstanders van abortus hebben te kennen gegeven dat ze zich niet willen laten intimideren door de geweldsgolf. In Connecticut heeft een zwangere vrouw besloten iedere nacht in de plaatselijke abortuskliniek te gaan slapen tot de geboorte van haar kind. Een verpleegster in de kliniek van Annapolis (Maryland) zei: „Wij gaan door. Zelfs al moeten we in tenten in de parkeergarage werken". De kliniek in Maryland was enkele maanden geleden doelwit van een aanslag.

Volgens FBI- directeur William Webster is er voor de federale politie geen aanleiding een onderzoek naar de aanslagen in te stellen, zoals de voorstanders van abortus verlangen. Volgens de FBI zijn de aanvallen op abortusklinieken op zich zelf staande gevallen omdat, aldus Webster, tot dusver zich geen groep voor de aanslagen verantwoordelijk heeft gesteld. Als gevolg van deze opstelling van de FBI wordt het onderzoek naar de aanvallen op de abortusklinieken thans geleid door het Bureau voor alcohol, tabak en vuurwapens, een onderdeel van het ministerie van Financien.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of POB 577
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Máduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.

Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwreck Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster / Correspondente: Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente: mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

MIAMI- medewerker: David Serphos, 1420 South Bay-shore Drive 503, Miami Florida 33131

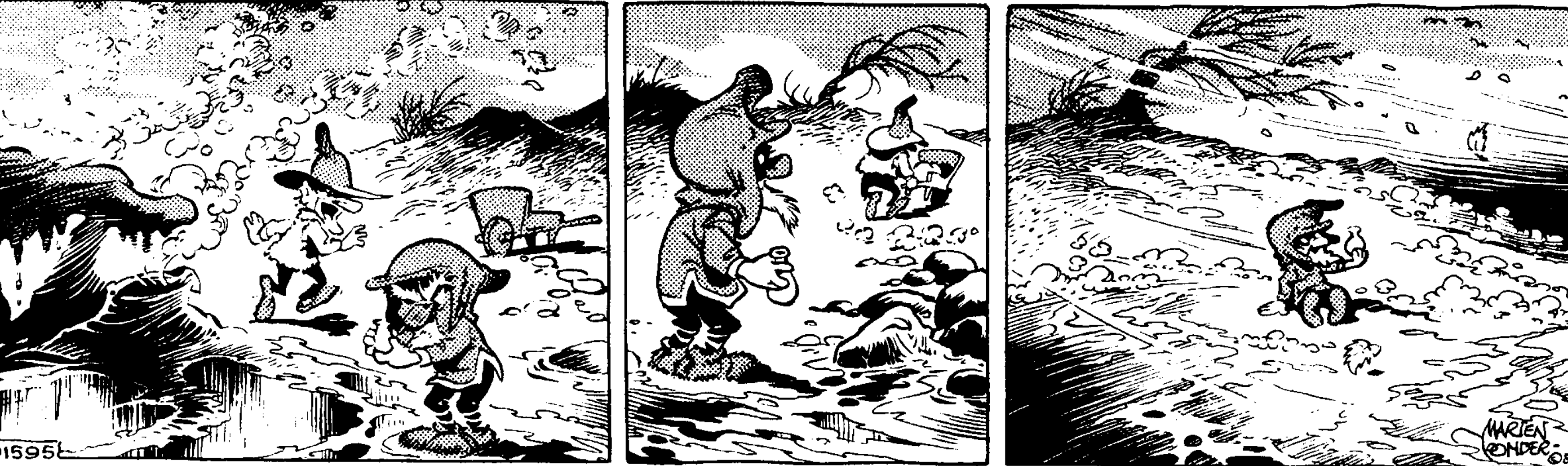
Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en het Bommel-Verschiet **Door Marten Toonder**

01595 — Pee Pastinakel keek even sprakeloos naar de versli - mende stapel stenen, en toen keerde hij zich om en liep boos naar zijn kruiwagen.

"Altijd knudde," mompelde Kwetal, terwijl hij vol afkeer naar zijn flesje staarde. "Altijd gaat alles de floddering in. Alles lost. Het moet aan het ruina- kruidje liggen, of wie weet is het de..."

"Ik ben er sloerig van!" riep Pee over zijn schouder. "Ik ga ipsen. Laat het hier maar bezoedelen. Gooi je hutsel weg en kom mee."

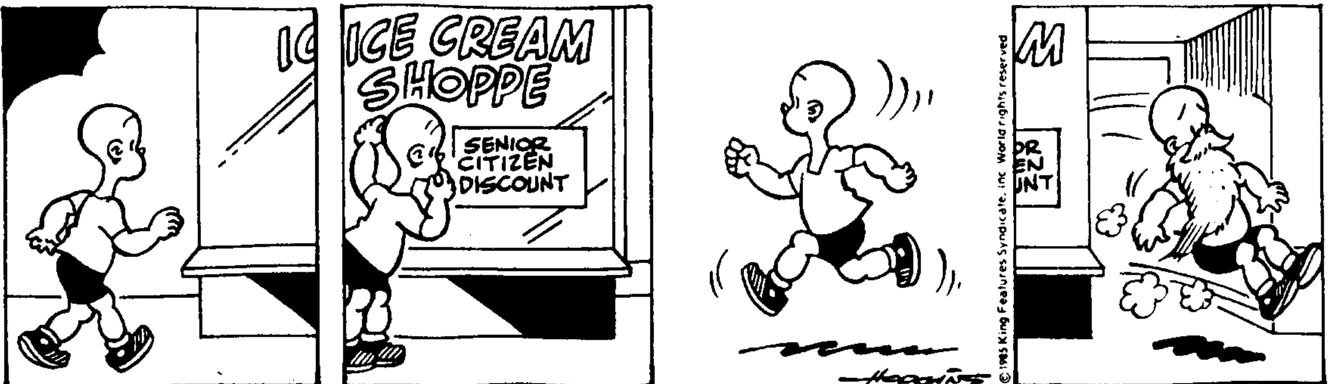
De ander keerde zich om en keek hem bekommerd na. Om hem heen verschrompelden de bomen en zakten de stenen in elkaar, zodat alles wat er van het zieke landschap over was, in een woestijn veranderde. Wat hij precies gehutseld had, weet ik natuurlijk niet; maar het spul verspreidde zich over een grote oppervlakte, en de uitwerking was erger dan de zure regen.

Natuurlijk drong dat ook tot Kwetal door; tenslotte is hij niet voor niets een breinhaas. Toen Pastinakel over een heuvel verdwenen was, ging hij op de dorre grond zitten en staarde naar het flesje.

"Hutsel weggooien?" vroeg hij zichzelf af. "Na zes manen voegen? Als ik er een ietje groevie bij doe, is het misschien goed. Ik moet toch wat vinden tegen de bezoedel? Alle bossen gaan naar de verturving!"

Hij begon te denken, en hoe meer hij dacht, hoe minder hij bewoog. Hij bemerkte zelfs niet, dat het begon te waaien en dat hij omringd was door stofwolken, die door de wind werden voortgeblazen over de kale vlakte.

HENRY ® **By Dick Hodgins**

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

QUINCY ® **By Ted Shearer**

NEDERLAND HANDHAAFT VOOR ARUBA ONVERKORT 1996

VVD-Kamerlid mr Wiebenga:

Ook overige Antillen moeten aan onafhankelijkheid denken

WILLEMSTAD — Antilliaanse politici zouden er goed aan doen een publieke discussie op gang te brengen over de onafhankelijkheid. Hoewel wellicht niet het gehele Nederlandse parlement er deze mening op nahoudt, heeft de Nederlandse delegatie Eerste- en Tweede Kamerleden dit voorgesteld om een "open discussie tussen broeders" te beginnen, opdat nieuwe lange- termijnvisies tot stand komen.

Dit heeft het VVD- Tweede Kamerlid mr Jan Kees Wiebenga gisteren tijdens een ontmoeting met de eilandsraad van Sint Maarten verklaard. Wiebenga, die zei in te zien dat een "dekolonisatie- proces altijd moeilijk is en dat het moederland fouten maakt", had tijdens de ontmoeting een discussie met het raadslid Rene Richardson (DP-Bovenwinden) over de interpretatie van het RTC- accoord 28 betreffende het Solidariteitsfonds. Richardson verweet Nederland het publiek verkeerd in te lichten over de de door haar gedane toezeggingen met betrekking tot de financiële gevolgen voor de overige eilanden van het uittreden van Aruba. Door nu niet toe te geven dat Nederland tijdens de Ronde Tafel Conferentie beloofd heeft dat de andere eilanden niet financieel de dupe mogen worden van de status aparte, geeft Nederland een vertekend beeld van de situatie, zo verklaarde het Sint Maartense raadslid gisteren tijdens de ontmoeting tussen de eilandsraad en de delegatie Nederlandse parlementariërs, die momenteel in het kader van het parlementair contact- plan de Antillen bezoekt.

VVD- Tweede Kamerlid Wiebenga wond er geen doekjes omheen: hij zei dat de tijd aangebroken is om ook op de overige Antilliaanse eilanden aan de onafhankelijkheid te gaan denken. Uit verklaringen van diverse leden van de Nederlandse parlementaire delegatie bleek dat de datum van de onafhankelijkheid van Aruba, 1 januari 1996, wat Nederland betreft onverkort gehandhaafd blijft.

Waarnemers op Sint Maarten zijn niet erg onder de indruk van de ontmoeting: men stelt dat de Nederlanders hun huiswerk gezien de vragen die gesteld zijn, niet naar behoren gedaan zouden hebben. Zo is het volgens insiders een opmerkelijke zaak, dat vragen gesteld zijn over de reorganisatie van de belastingen en over het project voor de oprichting van een vuilophaal en verwerkingsmaatschappij. Over deze kwesties zijn recentelijk immers beslissingen genomen, toen ondermeer besloten werd tot de oprichting van een inspectie der belastingen, zo redeneert men in Philipsburg. Opmerkelijk vindt men het overigens dat de politieke leider van de DP- Bovenwinden en Statenlid Claude Wathey tijdens de vergadering geen woord gezegd heeft. Verwacht werd dat hij fel van leer zou trekken naar aanleiding van een door Wijnie Jabaay (PvdA) in Nederland afgelegde verklaring over het reilen en zeilen op Sint Maarten. Jabaay zou ondermeer verklaard hebben dat mafia- praktijken hoogtij vieren op dit Bovenwindse eiland. Het PvdA- kamerlid heeft, zo vernamen we, deze verklaring als gast van het Bestuurscollege van Sint Maarten niet herhaald.

De Nederlandse parlementariërs, die vandaag onderverdeeld in groepen, naar Bonaire en Curaçao reizen, zullen op maandag hun gezamenlijke programma op Curaçao hervatten. Dan zal men ondermeer de Shell en de dokmaatschappij bezoeken.

De delegatie, die vergezeld wordt van een aantal Antilliaanse collega's, is reeds op Aruba geweest waar men een ontmoeting had met vertegenwoordigers van de demissionaire overheid en BC- adviseur en MEP- leider Betico Croes.

De delegatie- voorzitter dr Willem de Kwaadsteniet (CDA) verklaarde direct na aankomst, een week geleden, tegenover de Amigoe het niet ondenkbaar te vinden als de Antillen om meer financiële hulp vragen. "We moeten voorlopig echter uitgaan van het huidige plafond," zo verklaarde de CDA- voorzitter van de Nederlandse parlementaire delegatie vorige week aan het begin van het twee weken durende bezoek.

WILLEMSTAD— De beeldhouwster Dieneke van der Geest heeft onlangs aan minister president Maria Liberia-Peeters een van haar kunstwerken overhandigd, dat inmiddels een plaats heeft gekregen in de ontvangstkamer van de minister-president. Op de foto de beeldhouwster en de minister-president.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Overwegend halfbewolkt, tijdelijk zwaarbewolkt met enkele buien. Matige oostelijke wind. OVERZICHT: Door aanhoudende aanvoer van vochtige en onstabiele lucht zullen in de komende 24 uur op de Benedenwindse Eilanden enkele buien tot ontwikkeling komen.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur hebben er 14 aanrijdingen plaats gevonden, waarbij zes gewonden vielen en er een schade van 29.300 gulden genoteerd werd. Ook viel er een verkeers- dode te betreuren.

Dieven terroriseren bewoners van Monteursweg

WILLEMSTAD— In de afgelopen nacht werden bewoners van drie huizen aan de Monteursweg de dupe van het dievengilde. In twee huizen werd ingebroken en werden voorwerpen meegenomen. Bij het andere huis werd de kofferbak van een op het erf staande auto weggenomen. In de tas lag onder andere 3000 gulden. In een der eerste gevallen nam men ook de autosleutel mee en reed men vervolgens met de auto weg. Later werd het voertuig teruggevonden op de weg naar Fort Nassau.

Participatie uitgangspunt in viering Jaar van de Jeugd

WILLEMSTAD — De participatie van de jeugd zal het uitgangspunt zijn tijdens de viering, dit jaar, van het Internationale Jaar van de Jeugd. "We denken niet dat we alle problemen waarmee de jeugd geconfronteerd wordt dit jaar kunnen oplossen; belangrijk is dat de jeugd extra aandacht krijgt en voor de verandering vanuit een positief uitgangspunt benaderd wordt".

De eerste activiteit, een vanuit drie lokaties startende wandelmars met als eindpunt Sentro Deportivo Korsou zal op zondag plaats vinden. Om half elf zullen bij SDK verschillende autoriteiten middels redevoeringen een officieel tintje geven aan het begin van het Jaar van de Jeugd.

Zo werd gisteren te kennen gegeven door leden van een speciaal inverband met het Jaar van de Jeugd in het leven geroepen commissie jongeren en afgevaardigden van de afdeling Jeugdzaken van de Curaçaose overheid.

Vanuit een vier-tal commissies zullen dit jaar een groot aantal activiteiten georganiseerd worden op allerlei gebied. Men hoopt ook de niet organisatie- gebonden jongeren en jongeren die instellingen zoals de GOG, het Mgr. Verriet Instituut te bereiken, aldus werd gisteren meegedeeld door het Hoofd van de afdeling Jeugdzaken drs Roland Antonius en vertegenwoordigers van de verschillende commissies. Het gaat hierbij om een commissie belast met sociaal-culturele activiteiten, een publiciteitscommissie, een commissie belast met sociaal- economische aangelegenheden en een juridische commissie die als taak heeft de mogelijkheden van de oprichting van een zogenaamd Jeugdraad te bestuderen. Zo'n raad zou als brug moeten fungeren tussen de regering en jeugdorganisaties en de jeugd in het algemeen.

Andere zaken waarmee de verschillende commissies zich gaan bezig houden: de organisatie van een interinsulair jeugdcongres in juli, een culturele expositie in november en de oprichting van een Jeugd- theather. De publiciteits- commissie zal met name belast worden met het wegwerken van de vaak heersende communicatie- stoornis tussen jongeren en verschillende instanties in de gemeenschap waaronder ouders en school. Dit zal men trachten te bewerkstelligen door de organisatie van verschillende redevoeringen en studie- dagen.

De oprichting van cooperatieven en de motivering van jongeren zelf economische activiteiten te ondernemen zal de belangrijkste taak zijn van de sociaal- economische commissie, terwijl, zoals gezegd, de oprichting van een Jeugdraad de belangrijkste opdracht is van de juridische werkgroep, in het leven geroepen ter gelegenheid van het Internationale Jaar van de Jeugd.

Het initiatief tot de oprichting van de commissies kwam nadat in augustus vorig jaar een studie- dag plaats vond waaraan 125 jongeren van 52 organisaties hebben deelgenomen.

Om participatie van jongeren bij beslissingen over activiteiten verband houdende met het Jaar van de Jeugd te verzekeren werden een uit 10 jongeren bestaande commissie en de afdeling jeugdzaken van de eilandsoverheid opgedragen een actie- plan samen te stellen. Met de oprichting van de commissies die op verschillende gebieden zullen opereren hoopt men jongeren in de leeftijdsgroep van 15 tot 24 jaar bij de activiteiten te betrekken.

In frontale botsing met vuilnistruck

Vier maanden oude baby verliest leven bij ongeval

WILLEMSTAD — Een vier maanden oude baby verloor gisteren, als gevolg van een verkeers- ongeval op de Caracasbaaiweg, waarbij een vuilnistruck frontaal in botsing kwam met een personenwagen, het leven. Ook de moeder van het kind liep hierbij ernstige verwondingen op.

Het ongeval vond rond zes uur gistermiddag plaats op de Caracasbaaiweg ter hoogte van Luna Park. Oorzaak van de aanrijding, was dat de bestuurder van de vuilnistruck van Selikor, die met hoge snelheid richting Zuurzak reed, plotseling moest afremmen om een achterop- aanrijding te voorkomen. Volgens een verklaring, die hij na de botsing tegenover de verkeers- politie aflegde, raakten bij het plotselinge remmen de wielen van de truck geblokkeerd. Het voertuig week daardoor naar de linkerweghelft uit, waardoor het frontaal in botsing kwam met de personenwagen, waarin moeder en kind zaten. De 28- jarige vrouw raakte hierbij in de wagen bekneld en liep ondermeer twee gebroken knieën op. De vier maanden oude Ly-ann Ortela, die zich in een baby- zitje op de stoel naast de bestuurster bevond, werd door de botsing naar voren geslingerd. Het kind liep hierbij onderandere een verwonding aan het hoofd op en overleed later, tegen zeven uur aan de opgelopen verwondingen.

De vuilnistruck, zo verklaarde vanmorgen politie- woordvoerder Haime Cosster, werd voorlopig in beslag genomen en zal, zoals te doen gebruikelijk bij ongevallen met dodelijke afloop, aan een technisch onderzoek worden onderworpen. Het resultaat van dit onderzoek door deskundigen zal aan het proces- verbaal van de verkeers- politie worden toegevoegd en het Openbaar Ministerie worden toegezonden. Die kan, aan de hand daarvan, besluiten tot vervolging van de bestuurder van de vuilnistruck over te gaan op grond van "dood door schuld". Mocht uit het technisch onderzoek komen vast te staan dat de vuilnistruck grote mankementen vertoonde, dan kunnen hiervoor zowel de bestuurder als de eigenaar van het voertuig, in deze de reinigingsdienst Selikor, verantwoordelijk worden gehouden, bevestigde hij desgevraagd.

De politie- woordvoerder wees in zijn verklaring tevens op het gevaar van het vervoer van kinderen op de voorbanken van wagens. "Nog steeds zie je dat mensen met kinderen op schoot achter het stuur zitten, of dat kleine kinderen, staande op de stoel naast de bestuurder, worden vervoerd. Zij houden er daarbij geen rekening mee dat, als zij plotseling moeten remmen, of door de fout van een andere weggebruiker hiertoe worden gedwongen, er geen tijd meer is het kind vast te houden. Noch is er dan tijd het kind ervoor te behoeden tegen de voorruit geslingerd te worden", aldus Cosster. Vooral baby's, benadrukte hij, hoorden onder geen enkele voorwaarde, ongeacht of deze zich in een zitje of op een kussen bevonden, op de voorbank van een voertuig thuis.

Drs Hans Opdam:

Procedure vestigingsvergunning verkorten met speciale noodwet

WILLEMSTAD — "Er zou een noodwet ingesteld moeten worden waarbij niet alleen 15 procent salaris- korting wordt opgelegd, maar waardoor bijvoorbeeld de procedures die potentiële investeerders moeten doorlopen om een vestigings- vergunning te verkrijgen, worden verkort."

Dat stelde drs Hans Opdam, docent aan de economische faculteit der Rechtsgeleerdheid van de UNA, tijdens de gistermiddag gehouden presentatie van de eerste vier UNA- cahiers waarover de Amigoe reeds eerder berichtte.

Hans Opdam is verantwoordelijk voor het UNA- cahier getiteld "Effecten van een devaluatie van de Antilliaanse gulden" dat eerder deze week uitgebreid in de Amigoe werd behandeld. Opdam zei het te betreuren dat de minister- president besloten heeft dat er geen 15 procent meer hoeft te worden ingeleverd. "Er moeten maatregelen genomen worden om de tering naar de nering te zetten", aldus Opdam. Dit zou in de privé- sector voor een deel automatisch gebeuren doordat verschillende zaken failliet zouden gaan. Voor de overheid ligt dat echter anders, zo vervolgde Opdam. De overheid kan niet zo makkelijk mensen ontslaan en is ook bang om het mes in eigen vlees te zetten. De gevolgen zijn echter niet te overzien, aldus de UNA- docent.

Naar zijn mening moet er niet alleen naar de kosten- kant gekeken worden. "Die moeten uiteraard gedrukt worden, maar het is ook van groot belang dat er men, nog intensiever dan voorheen, gaat werken aan nieuwe inkomsten- bronnen. Hierbij noemde Opdam het idee van een noodwet die niet alleen 15 procent inleveren oplegt maar ook bijvoorbeeld de weg voor potentiële investeerders vergemakkelijkt. Een team van ervaren personen zouden gedurende een week tijd heel wat kunnen bewerkstelligen, aldus Opdam.

De UNA- cahiers zullen van tijd tot tijd uitgegeven worden. Het is geen vervanging van andere publicaties maar juist een uitbreiding van het aantal UNA- publicaties, zo legde de rector- magnificus van de Universiteit, mr drs Alex Reinders gistermiddag uit. De cahiers zullen actuele onderwerpen bevatten, waarmee de Universiteit hoopt een discussie op te roepen. Er wordt een beperkte oplage van honderd à tweehonderd exemplaren gedrukt die voor vijf gulden per stuk in de verkoop gaan, aldus Reinders.

WILLEMSTAD — Op de Universiteit van de Nederlandse Antillen werden gistermiddag de eerste vier UNA- cahiers gepresenteerd. De auteurs, drs Hans Opdam en dr Peter Verton gaven ieder een korte weergave van hun cahiers.

Op de foto vlnr: drs Hans Opdam, rector magnificus, mr drs Alex Reinders en dr Peter Verton.

Wegens "klein verschil van mening"

Voges verlaat vergadering Coordinatie-commissie

WILLEMSTAD — Wegens, wat hij noemde een " klein verschil van mening" heeft mr ir Jacky Voges, die Bonaire, de Bovenwinden en het Land vertegenwoordigt in de Coördinatie- commissie, de besprekingen tijdens de eerste vergaderdag verlaten. Voges zei vandaag dat "het heel goed mogelijk is" dat hij zijn ontslag zal indienen.

Voges wordt momenteel in de vierde zitting van de Coördinatie- commissie, die woensdag in Willemstad van start ging en vandaag wordt besloten, vertegenwoordigd door zijn waarnemer mr George Soleana. Voges, wiens benoeming evenals de overige leden van de commissie, bij Landsbesluit heeft plaats gevonden, weigerde vanmorgen nader in te gaan op een binnen de commissie onstaan meningsverschil. Ook voorzitter van de commissie, prof Jos Kapteyn zei vandaag "erbuiten" te willen blijven aangezien deze kwestie, zo zei hij, niets met de werkzaamheden van de commissie te maken heeft. Kapteyn bevestigde dat Bonaire, de Bovenwinden en het Land tijdens deze ronde van vergaderingen, vertegenwoordigd zijn door mr Solena als waarnemer van Jacky Voges. Vernomen is dat de ministerraad zich vandaag over deze kwestie zal buigen en dat afhankelijk van beslissingen die in de raad genomen worden, zal blijken of Voges definitief opstapt.

De Coördinatie- commissie is, zoals we gisteren berichtten, tot de conclusie gekomen dat spoedig knopen doorgehakt moeten worden, omdat het ingaan van de status aparte van Aruba, op de afgesproken datum anders gevaar loopt. Het solidariteitsfonds- vraagstuk en de samenwerkings- vormen tussen Aruba en de Antillen zullen op korte termijn opgelost worden, omdat anders de behandeling van de wijziging van het Statuut door de parlementen niet tijdig zal kunnen plaats vinden, zo verklaarde voorzitter Jos Kapteyn van de Coördinatie- commissie staatkundige struktuur gisteren.

Met het oog op toenemende klachten

PNP-raadslid pleit voor maatregelen ter opvanging geestelijk gestoorden

WILLEMSTAD—Het PNP-raadslid Dito Mendes vindt het hoog tijd worden dat het Bestuurscollege additionele maatregelen treft voor wat betreft de opvang van geestelijke gestoorden. Die maatregelen dienen volgens hem in eerste instantie gericht te zijn op de hulp- verschaffing aan deze categorie mensen en in tweede instantie op het voorkomen van klachten vanuit de gemeenschap.

Het raadslid reageerde deze week, door middel van vragen aan het Bestuurscollege, op toenemende berichten omtrent klachten over hinderlijk gedrag van geestelijk gestoorden. Die lijken niet slechts in toenemende mate burgers en ook toeristen lastig te vallen, maar brengen soms door dit gedrag ook het eigen leven in gevaar. De kennelijke stijging van het aantal geestelijk gestoorden wijt Mendes aan een evenzo stijgend gebruik van verdovende middelen en alcohol binnen de gemeenschap en tevens aan frustraties als gevolg van ondermeer werkloosheid, waarvan bovendien, zo voegt hij hier aan toe, niet mag worden verwacht dat deze de komende tijd zal afnemen.

De Afdeling Geestelijke Volksgezondheid (AGV) van de GGD, draagt al enkele jaren zorg voor de behandeling van ondermeer drugs- gebruikers en alcoholisten. Het aantal patiënten in deze categorie onder behandeling van de AGV bedroeg in 1982, zo zegt het raadslid te hebben vernomen, niet minder dan 941 personen. Mendes, die erop wijst dat deze categorie niet onder behandeling kan worden gesteld in de psychiatrische inrichting dr David Capriles- kliniek, omdat hiervoor hun geestelijke toestand niet voldoende ernstig is, wil dat het Bestuurscollege de gemeenschap van meer informatie gaat voorzien omtrent het bestaan van de AGV. Daaruit zal voortvloeien, zo neemt hij aan, dat het publiek zich in meerdere mate rechtstreeks tot deze afdeling zal wenden en niet direct tot de politie.

Met hulp vanuit de gemeenschap moet een "inventarisatie" worden gemaakt van het aantal personen dat nog geen speciale behandeling ondergaat, maar die wel voortdurend anderen lastig vallen. Mendes pleit er daarnaast voor om de werkzaamheden van de ambulante groep hulp- verleners van de AGV, te intensiveren, zodat er een betere kijk kan worden verkregen op de handelingen en het gedrag van deze mede- burgers. Hij is evenzo van oordeel dat ook de familieleden van deze mensen hulp dienen te krijgen, opdat ook de familie kan bijdragen in het zoeken naar een oplossing voor de bestaande problemen. Mendes verzocht het Bestuurscollege eveneens de Capriles- kliniek te benaderen, teneinde na te gaan op welke wijze toch kan worden overgegaan tot opname en vervolgens tot behandeling van deze categorie patiënten.

Resumerend zegt het raadslid voor de PNP tenslotte, dat de gemeenschap niet langer de ogen kan sluiten voor de pijnlijke situatie waarvan er in dit opzicht op het eiland sprake is. Indien de bestaande problemen niet worden opgelost, zal dit in de toekomst voor een verder gaande verslechtering van de situatie zorgen, stelt hij. De verantwoordelijkheid hiervoor berust bij het Bestuurscollege, waarop hij derhalve een beroep zegt te willen doen om de noodzakelijke maatregelen te treffen.

ASTEC: voor alle klanten zelfde tarief

Eman Trading: verbinding ferry wordt onbetaalbaar

ORANJESTAD — Het ziet er naar uit dat het ferry- verkeer tussen Aruba en Venezuela vice versa voorlopig stopgezet gaat worden. Oorzaak hiervan is dat, zoals Eman Trading- directeur Robert L. Carotenuto als vertegenwoordiger van de ferry op Aruba vanmorgen desgevraagd aan de Amigoe stelde "ASTEC het onmogelijke vraagt". De president- directeur van Ferrys del Caribe, Fransisco Leidenz, was dinsdagavond even op Aruba, doch gewacht wordt tot de vorming van een nieuw Bestuurscollege om deze kwestie op hoog niveau te bespreken.

De heer Carotenuto vertelde de Amigoe dat de prijsverhoging die door ASTEC per 1 januari werd doorgevoerd, onbetaalbaar is. Hij haalde als voorbeeld aan dat een zakenman een container met meubels uit Curaçao liet komen. De vracht met de ferry kostte 400 gulden doch aan de ASTEC moest niet minder dan 900 gulden afhandelings- kosten worden betaald. Dat kan niemand betalen, aldus de woordvoerder. Het gevolg is dan ook dat het verkeer tussen Aruba en Venezuela per ferry gestaakt werd met alle nadelige gevolgen vandien. Op de vraag of het verkeer niet gestaakt is omdat de ferry in het dok moet, liet Eman Trading weten dat dit pas in maart het geval is en men dan wel een vervangende ferry beschikbaar heeft.

Uit een gesprek met de directeur van de ASTEC, M.J. Schoon, bleek de Amigoe vanmorgen dat inderdaad de tarieven per 1 januari zijn gelijkgetrokken. Reeds in april 1984 heeft de ASTEC de agent van de ferry erop gewezen dat ook de ferry dezelfde tarieven als andere rederijen zal moeten gaan betalen. Omdat er een afspraak bestond tot 1 januari werd die gelijktrekking pas per 1 januari 1985 doorgevoerd, doch de ferry was reeds in april op de hoogte dat dit zou geschieden. Het is moeilijk vast te stellen hoeveel de verhoging inhoudt omdat dit per container gezien moet worden, maar de heer Schoon beaamde op de Amigoe- opmerking dat dit wel eens driehonderd procent kon zijn, dat dit kan. Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat in dit bedrag nu ook begrepen zijn de kosten van het terugsturen van een container waar vroeger extra voor betaald moest worden. Het speciale tarief voor de ferry is de afgelopen jaren gegroeid, doch bekend was dat in verband met de algehele reorganisatie en modernisatie van de Arubaanse haven alle rederijen eenzelfde bedrag zouden moeten gaan betalen. Indien anderen minder betalen dan kan dit "afnemen van lading" van rederijen die meer moeten betalen, betekenen.

Overigens zouden er stemmen opgaan dat vanuit Aruba en Curaçao zelf plannen bestaan om het goederen- vervoer te regelen. Het is bekend dat op Curaçao de groep ASINA hiervoor in Venezuela een soort ferry «Avilane» heeft aangekocht. Ook op Aruba zou een groep bestaan die in die richting denkt.

Basketball-schema

SANTA CRUZ — In de Sporthal worden vanavond drie basketball- wedstrijden gespeeld voor de competitie. In de eerste wedstrijd om zeven uur komen de junioren van Don Bosco Rebels en Aguila El Rey tegen elkaar uit. Om acht uur volgt de veteranen- wedstrijd tussen Don Bosco en Estrella en als laatste ontmoeting om negen uur is de A-klasse heren- wedstrijd Panama Rebels - Concorde Hotel.

Zondagmiddag worden in het San Nicolas Sportcentrum twee junioren- wedstrijden gespeeld: Aguila El Rey - Sixers Gold Crown (4 uur) en RCA - Adams Chiclets (5 uur).

Fairsea begint volgende week Aruba-afvaarten

ORANJESTAD — Op 24 januari arriveert het eerste passagiers- schip van de Sitmar-cruises, de «Fairsea», dat Aruba zal gebruiken als zogenaamd «turn- around- point», dat wil zeggen als plaats waar de passagiers worden verwisseld. Ongeveer 900 passagiers zullen via Aruba naar huis vliegen, terwijl 900 andere arriveren voor een cruise met de «Fairsea».

Voor Aruba Ports Authority (APA) werd het het gereedkomen van de nieuwe Arubaanse cruise- terminal gepland voor 24 augustus, een race tegen de tijd. Sitmar heeft namelijk Aruba gekozen na toezeggingen van de Aruba Ports Authority dat de nieuwe cruise- terminal op tijd klaar zou zijn.

De bouw- werkzaamheden aan de terminal werden — na de noodzakelijke voorbereidingen — eind september vorig jaar gestart. De terminal werd ontworpen door ir. Wilfrido Monzon en is gebouwd in een bestaande opslagloods langs de Emankade door Bohama- Aruba. In de hoofdruimte van de terminal bevinden zich 180 zitplaatsen. Er zijn zes balies, onder meer voor het Toeristenbureau, de scheepvaart- maatschappijen en autoverhuur- bedrijven, terwijl in de terminal een verkoopruimte is toegelaten, namelijk de Artesania waar lokale kunst- producten worden verkocht. In de terminal bevinden zich tenslotte nog een VIP- room, een eet- en drinkbar en een afhandelingsruimte voor de douane. De totale oppervlakte van de terminal bedraagt ongeveer 350 meter.

Het besluit van Sitmar om Aruba als turn- around- point te gebruiken, was het resultaat van een bliksem- bezoek op 28 juni 1984 van een kleine Arubaanse delegatie onder leiding van gedeputeerde Efrain de Kort, en verder bestaande uit de heren Hernan Gehr (Aruba Concorde hotel), Michael Kuiperi (Maduro and Sons), Chris van Krimpen (APA) en Harold Malmberg (De Palm Tours). De APA hoopt door de bouw van de nieuwe terminal meer scheepvaart- maatschappijen aan te trekken die Aruba als turn- around- point zullen gaan gebruiken.

Min. Lacle: PAS loopt achter de feiten aan

ORANJESTAD — In Telenoticias reageerde minister van Verkeer en Vervoer ing. Roland Laclé — als Arubaans politicus — op de recente uitlatingen van de beweging Pro Antiyas Seis (PAS) welke zich thans als een politieke partij heeft ontpopt. Volgens ing. Roland Laclé holt PAS achter de feiten aan en toont duidelijk geen kennis te hebben van de geschiedenis, vooral niet ten aanzien van de aparte status van Aruba.

De heer Laclé ging uitvoerig terug naar 1948 — om te bewijzen dat de strijd van het Arubaanse volk niet iets van gisteren of vandaag is — toen Aruba in eerste instantie werd zoetgehouden met de 8-8 verhouding, welke later gewijzigd werd in 12-8 alsmede de beroeps- mogelijkheid voor Aruba. De heer Laclé haalde diverse punten uit de daarop durende strijd van jaren onder meer het referendum van 1979 toen 83 procent van de deelnemers wel een bijzonder duidelijke uitspraak deed. Ook haalde ing. Roland Laclé aan dat er weliswaar nieuwe ontwikkelingen zijn. Hij noemde in dit verband de vakbonden FTA en Simar — die volgens hem altijd tegen de aparte status zijn geweest — die willen dat de ingangs- datum wordt uitgesteld. In 1983 hebben ruim 21.000 MEP- kiezers wel duidelijk laten weten het met de MEP eens te zijn om per 1 januari 1986 de aparte status te doen ingaan als beginfase naar de onafhankelijkheid. Nu het economisch niet zo goed gaat met Aruba kan men ook niet stellen dat de ingangs- datum moet worden uitgesteld. Het zijn volgens minister Roland Laclé twee verschillende zaken. Met nadruk stelde de heer Laclé dat Aruba zelf oplossingen zal moeten zoeken en maatregelen nemen nu de Centrale regering en andere eilanden niet kunnen helpen.

Sprekende over het IMF- rapport dat het beter is dat de Antillen als zes bijeen blijven, stelde minister Roland Laclé dat dat niet de oplossing van het Antilliaanse probleem is. Iedereen moet systemen zoeken om mee te kunnen werken, voor Aruba betekent dat zonder Lago en voor Curaçao in de toekomst zonder offshore.

Een waterplant teveel

WEB: meest door Lago vertrek getroffen

ORANJESTAD — Dat het WEB — waar de laatste jaren grote investeringen werden gedaan omdat Lago nimmer het horen te gaan sluiten — een van de zwaarst getroffen bedrijven werdt van deze sluiting, bleek uit het overzicht dat hierover door de WEB- leiding aan de Nederlandse parlementariërs werd gegeven.

Tot vorig jaar nam Lago dagelijks 15 Megawatt- stroom en zeven mille ton water af. Nu Lago zich gereed gaat maken te vertrekken, zal dit bijna geheel teruglopen en per 31 maart aanstaande twee Megawatt ton en 1600 ton water gaan bedragen. Dit betekent dat het WEB ruim dertig procent van zijn verkopen zal moeten gaan missen.

Ing. Chemo Yarzagaray wees erop dat wanneer het vertrek van de Lago niet zo abrupt was aangekondigd er gelegenheid was geweest om de investeringen van afgelopen jaren behoorlijk af te kunnen schrijven. Uiteindelijk werden deze investeringen ten behoeve van de Lago gedaan. Met deze afschrijving zou een bedrag van ruim 25 miljoen gulden gemoeid zijn. Indien een en ander bekend was geweest, had bijvoorbeeld een waterplant minder gebouwd kunnen worden. Wat de gasturbine betreft, deze moest toch gekocht worden omdat ook hier de bevolking service kon worden gegeven. Ofschoon besprekingen gaande zijn hoe een en ander door Lago gecompenseerd gaat worden, heeft het hoofd van het WEB reeds voorzieningen getroffen en afspraken gemaakt dat in ieder geval tot en met juni stookolie voor het WEB geleverd kan worden. Daarna zullen andere afspraken gemaakt moeten worden.

Verdachtmaking ing. Kock ongegrond

Ged. Leo terrein gekregen voor beoefening landbouw

ORANJESTAD — Gedeputeerde Daniel Leo bevestigde aan de pers dat hij inderdaad een stuk terrein beschikbaar heeft gekregen, niet om mee te handelen — zoals oud- gedeputeerde ing. Virgilio Kock in zijn ongegronde verdachtmakingen stelde — maar om landbouw op te beoefenen.

Gedeputeerde Daniel Leo — die de afgelopen jaren duidelijk zijn stempel heeft gedrukt op de landbouw en veeteelt op Aruba en daarvoor alle waardering krijgt — heeft reeds enige tijd geleden aangekondigd dat hij er de voorkeur aan geeft niet als gedeputeerde terug te keren. Hij wil zich geheel aan zijn "hobby" de landbouw gaan wijden. De heer Leo heeft daarom bedoeld terrein aangevraagd — zoals iedere burger kan doen — omdat hij weliswaar enige terreinen bezit, doch deze voor zijn plannen te klein bleken. Het grote terrein dat hij nu ter beschikking kreeg, geeft ged. Leo de mogelijkheid om op grote schaal landbouw te gaan beoefenen, iets wat hij de laatste acht jaar steeds weer op Aruba propageerde. Bij zijn reizen naar Nederland heeft de gedeputeerde alle gelegenheid gehad om enige model- bedrijven te bezoeken, die op hem een grote indruk maakten en bij terugkeer steeds weer deed stellen "zoiets moeten we op Aruba ook kunnen doen". Daarom was de heer Leo nogal verbolgen over de ongegronde verdachtmakingen van ing. Virgilio Kock in het PPA-radioprogramma.

De heer Leo liet horen dat hij bereid is hard te werken en geen geld te verdienen zoals anderen die familieleden op reis sturen en van wie dan het ticket door een advocaat geïncasseerd moet worden.

Twaalf wedstrijden voor ASB-competitie

ORANJESTAD — De competitie van de Aruba Softball Bond wordt dit weekeinde met twaalf wedstrijden voortgezet.

Het programma is als volgt:
zaterdag
in Kibaima Ballpark: Kibaima All Stars - Buena Vista Stars om half twee en WSH/Amstel - Jani's Hemco om half vier.
in SJ Seroe Blanco park: Pastelería Estrella - Magna Stars (1.30 uur) en Cedeño - Boston Rangers (3.30).
zondag
[illegible] Ballpark: [illegible] - Kibaima All Stars [illegible] Pastelería Estrella - Delmar Stars (12 uur) Ballantine - Mansur (2 uur) en Ballantine - Ar. Wegenbouw (4 uur).
in Seroe Blanco [illegible] Amstel Bears - [illegible] (1.30 uur), [illegible] (2 uur).

Gewapende rovers nog voortvluchtig

ORANJESTAD — Tot vanmorgen zijn de twee gewapende overvallers van de eigenaar van een Chinees restaurant aan de Steenweg (Vietnam) nog niet aangehouden door de politie. Het vermoeden bestaat dat het duo — van wie één een goede bekende van de politie is — zich verborgen houdt. De bekende van de politie was enige uren tevoren van de overval door de politie uit voorlopige hechtenis ontslagen wegens dronkenschap en een openbare vechtpartij.

Schoolvolleybal- toernooi klaar

ORANJESTAD — Ida heeft het volleybal- toernooi voor scholen van het voortgezet onderwijs, dat vandaag zou beginnen, verschoven naar vrijdag volgende week. Dit toernooi wordt op de banen van het Filomena College in San Nicolas gespeeld volgens het dubbele eliminatie- systeem. De wedstrijden op 25 januari beginnen om drie uur en zijn als volgt: (Jongens): Antonius College — MTS, Abraham de Veerschool — MAO, Colegio Arubano — Augustinus College en John Wesley College — Colegio Arubano San Nicolas.

De meisjes-wedstrijden zijn: MAO — Abraham de Veerschool, Augustinus College — Colegio Arubano, Antonius College — Filomena College en John Wesley College — Colegio Arubano San Nicolas.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD: (I) 18.00 uur *The Apple dumpling gang* (alle leeft.); 20.15 uur *Screw Balls* (18 jr.).
(II): 20.15 uur *Dirty Dozen* (18 jr.); 24.00 uur *Hete Zweedse meisjes in Parijs* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Ghostbusters* (14 jr.).

* * *

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Ana, tel.: 28181; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

* * *

WACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter Bermudez-Vos via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via hospitaal, tel.: 24300.

* * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

* * *

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

* * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

SAC: 19.00 uur Calypsonian and Roadmarch-contest - LSP, San Nicolas

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
VOETBAL: (derde divisie, gr. 1) 15.45 uur SCA vs Aparico Stars - Caiquetio; La Fama vs Universal - La Fama.
(derde divisie, gr. II)
15.45 uur Estrella II vs Dept. Stadion - Estrella; Brasil Jrs. vs Real Juventus - Brasil Jrs
(tweede divisie)
15.45 uur Ind. Caraval vs Riverplate - Noord Sportcentrum

SOFTBALL: (Kibaima Baalpark) 13.30 uur Kibiama All Stars vs Buena Vista Stars; 15.30 uur WRH/Amstel vs Jani's.
(SJC Bl.-park)
13.30 uur Pasteleria vs Warawara Stars; 15.30 uur Ply Coca Cola vs Revlon Rangers.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00-18.00 uur; zondag 10.00-18.00.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 ('s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * *

TELEARUBA
VRIJDAG: 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe por; 18.45 Telenovela: «Colorina»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 «60» Minutes; 21.30 Wrestling; 21.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 CHIPS (Crash course); 19.00 Impacto; 19.30 Studio sport; 20.30 Estreno (Listen to your heart); 22.00 Santo Domingo invita; 23.00 Sluiting.

Lago: we kunnen niet iedereen gaan vertellen

Pot: Exxon heeft nog steeds geen prijs genoemd voor Lago

ORANJESTAD — Drie maanden geleden had dr. Aart Pot, managing director van de International Product Protection bv uit Wassenaar, nog maar weinig van Aruba gehoord. Hij kwam toen naar Aruba en Curaçao om een onderzoek in te stellen voor de American Computer Association naar mogelijkheden voor het aantrekken van personeel. Hij kwam helemaal in de ban van Aruba toen een relatie in België hem verzocht de prijs te weten te komen waarvoor de Exxon de Lago-raffinaderij wilde verkopen. Daarmee heeft hij zich de afgelopen weken bezig gehouden. Waar alles nog om draait, is de prijs waarvoor Exxon wil verkopen, en welke deze nog steeds niet genoemd heeft. Wanneer die prijs bekend is, komt de Arabische groep zonder uitstel naar Aruba om te trachten zaken af te ronden. Dr. Pot is vanmiddag met de KLM weer naar Nederland vertrokken waar hij ook zal trachten bij minister drs. Jan de Koning en adviseurs meer belangstelling voor deze zaak te wekken, want volgens dr. Pot is Nederland nu niet bepaald voortvarend opgetreden in de kwestie rond de Lago-sluiting.

Voordat dr. Pot vandaag met de KLM naar Nederland vertrok, had hij een langdurig gesprek met de Amigoe-redactie. Hij vertelde hoe hij in verband met een computer-onderzoek naar de Antillen was gekomen. Oorspronkelijk zou dit onderzoek midden 1985 hebben plaats gevonden, maar op advies van gevolmachtigd minister Boy Hernandez kwam hij eerder omdat er nu ook meer mogelijkheden zijn. Onder meer wordt gedacht aan omscholing van Lago-personeel — waarbij de overheid de helpende hand wil bieden — in de computer-branch, waar zo'n 15.000 arbeids-plaatsen beschikbaar zijn. Dr. Pot zal eind van deze maand zijn rapport aan de American Computer Ass. uitbrengen waarna experts naar de Antillen zullen komen om mogelijkheden te bespreken en contacten te leggen.

Ofschoon dr. Pot nimmer met olie-raffinaderijen te maken had, had hij wel contacten op het gebied van olie-exploratie. Een van die relaties vroeg hem op Aruba eens te onderzoeken wat Exxon voor Lago wilde hebben. Van het een kwam het ander. Dr. Pot voerde de afgelopen weken besprekingen met overheid, IOWUA, de Lago-directie en anderen. Hij kon met bewijzen komen dat de groep Arabieren, die geïnteresseerd is zo maar niet op avontuur uit is, maar serieus geïnteresseerd is en wat belangrijk is ook geld heeft. Dat bleek wel uit het aanbod om een fors geldbedrag op een der lokale banken te storten.

Het blijft echter steeds om de vraagprijs hangen, die is nog steeds niet bekend. Exxon wil wel aan de overheid verkopen, maar er werd nog geen prijs genoemd. Daarop wordt thans gewacht. Men wenst niet "in de ruimte" te onderhandelen. Ook de Arubaanse overheid — onder meer Betico Croes en gedeputeerde mr. John van der Kuyp — heeft via telefoon en telex contacten met de groep gehad. Steeds weer wordt gevraagd "Hoeveel?" Dr. Pot hoopt dat de Exxon nu spoedig met het bedrag over de brug zal komen, waarna de groep naar Aruba komt.

In dit verband noemde dr. Pot de persberichten dat de groep vorige week of deze week zou komen "nonsens". De groep komt pas als we weten waarover en hoeveel we praten. Dr. Pot vertelde de Amigoe nog dat de groep plannen heeft om olie uit Saoedie-Arabië naar Aruba te brengen, welke beter verwerkbaar is als de zware Venezolaanse olie die nu verwerkt werd. De groep heeft recentelijk de beschikking over zeventig tankers gekregen.

Het moet dr. Pot nog van het hart, dat hij eigenlijk zo weinig positief nieuws in de Nederlandse pers vindt over Aruba en de andere Antillen. Dat is erg jammer, want nu bestaat toch wel de indruk — met de Nederlandse regering voorop — dat er bijvoorbeeld wat de Lago-sluiting betreft niet voortvarend genoeg werd opgetreden. Dr. Pot hoopt een dezer dagen in Den Haag een en ander nog eens met de minister van Antilliaanse Zaken drs. Jan de Koning te kunnen bespreken. Dat zal zeker verhelderend kunnen werken.

Gistermorgen had de heer Pot nog een gesprek met de vakbond IOWUA. Hij vertelde dat in eerste instantie de Lago-directie niet zo gelukkig was dat hij met de vakbond sprak, waarop dr. Pot stelde dat uiteindelijk na 1 april de mensen niet meer in dienst van Lago zijn en daar gaat het om. Uit het gesprek gistermorgen met de vakbond had hij wel begrepen dat vele Lago-werknemers zeker van plan zijn om een gedeelte van het geld dat zij van Lago krijgen te besteden om zich in Nederland te gaan vestigen of een kijkje te nemen. In IOWUA-kringen is men de mening toegedaan dat Nederland daarbij daadwerkelijk de helpende hand zal moeten bieden.

Desgevraagd liet de PR-manager van Lago gisteravond de Amigoe weten enigszins verbaasd te zijn dat dr. Pot naar Nederland terugkeert omdat de Exxon nog steeds niet de verkoopprijs van de Lago heeft willen noemen. De heer Jossy Laclé vertelde de Amigoe dat inderdaad Lago met dr. Pot een gesprek heeft gehad, doch dat Lago aan dr. Pot de prijs voor de verkoop niet kon noemen omdat dr. Pot zelf duidelijk stelde dat hij alleen maar informatief aan het werk was en in feite de groep Arabieren niet vertegenwoordigde. "Wij kunnen zo maar niet aan iemand prijzen gaan noemen", aldus de Lago-woordvoerder, die er daarbij wel de nadruk oplegde dat dit soort zaken zeker serieus behandeld worden wanneer men duidelijk weet uit wie de groep bestaat en met wie men officieel over een en ander kan praten.

Voor 45 man Alhambra casino ontslag in proefperiode

ORANJESTAD — Bij het vorige maand geopende Alhambra Casino is aan 45 personeels-leden ontslag aangezegd. Dit geschiedde in de twee maanden proefperiode. Bij de jongelui die ontslagen werden, heeft dit nogal enige boze reacties teweeg gebracht. Zij menen door Divi Divi hotels gebruikt te zijn.

Toen de groep bij Sociale en Arbeidszaken zijn beklag ging doen, kreeg men daar te hroen dat er weinig gedaan kan worden, omdat het ontslag werd aangezegd in de proefperiode. De ontslagen groep, die meent misbruikt te zijn, wijst erop dat men drie maanden opleiding voor niets heeft gehad en misschien elders een baan had kunnen vinden. De groep vraagt zich af hoe men werkloosheid op Aruba kan bestrijden indien een dergelijk optreden wordt toegestaan.

Van de zijde van de Divi-hotels wordt vernomen dat het ontslag nu is aangezegd omdat men nog een proefperiode kende. Destijds heeft Divi-hotels voor zijn casino een grote groep opgeleid en aangenomen — op proefperiode — en thans blijkt dat een 45 man moet afvloeien omdat men niet alleen kennis dient te hebben doch ook de nodige ervaringen. Overigens heeft Divi-hotels aan tien ontslagenen reeds een andere baan aangeboden, terwijl vier ontslagenen dit geweigerd hebben. Aan tien anderen is in vijf weken tijd werk toegezegd wanneer het restaurant opengaat, terwijl de 21 die overblijven nummer één op de li st staan voor het personeel dat men nodig heeft voor het vermaakcentrum.

Met ruim vijftig procent

Importeurs Japanse auto's: al flink bijgedragen aan besparing deviezen

ORANJESTAD — In kringen van de autohandelaren op de Antillen wordt niet verwacht dat bij de komende maatregelen van de Antilliaanse regering ook maatregelen ten aanzien van de invoer van Japanse wagens zullen worden genomen. Uit de cijfers over de afgelopen twee jaar is immers duidelijk komen vast te staan, dat de invoer van Japanse wagens op de eilanden Curaçao en Aruba teruggelopen is. Op Aruba waren dit er 3298 in 1983, een teruggang van 48 procent doordat in 1984 slechts 1716 wagens werden ingevoerd. Op Curaçao was er een teruggang van 39 procent; werden er in 1983 nog 4106 Japanse wagens geïmporteerd, verleden jaar was dit met 39 procent gedaald tot 2516 wagens. Hierdoor hebben de autohandelaren een positieve bijdrage geleverd tot een deviezen-besparing van ruim vijftig procent voor 1984.

In verband met geruchten dat mogelijk een importverbod op Japanse wagens als een der maatregelen van de huidige regering wordt overwogen, ging de Amigoe een praatje maken met de vice-voorzitter van de Antilliaanse autohandelaren-vereniging, tevens ook secretaris van de Arubaanse Car Dealers Hans Schnog. Deze verwacht zeker geen invoerverbod nu de invoer van Japanse wagens enorm — vooral de laatste maanden van 1984 — geslonken is. Een en ander werd eind van het jaar uitvoerig besproken met de minister van Economische zaken, Don Mansur, en zijn adviseurs. Hierdoor hebben de autohandelaren hun grote bezorgdheid geuit over de grote teruggang. Na het bekend worden van de berichten dat de Lago gaat sluiten, zijn de verkopen op Aruba practisch nihil geworden.

Dit kan ernstige gevolgen hebben voor de ruim vierhonderd directe werknemers in deze branch. Een invoerverbod zou tot gevolg hebben dat verschillende auto-handelaren moeten sluiten omdat er dan nog maar weinig te verkopen valt.

De heer Schnog benadrukt dat de auto-handelaren reeds enige tijd doende zijn het beheer van hun bedrijven naar deze daling van invoer van Japanse wagens om te zetten. Dat is soms wel eens een onmogelijke zaak. De heer Schnog praat zo maar niet in de ruimte en toont duidelijk aan de hand van cijfer-materiaal aan dat de afgelopen jaren weliswaar mede geholpen werd door deviezen-besparing doordat minder auto's werden ingevoerd, maar indien deze trend blijft aanhouden, zullen vele banen op de tocht komen te staan.

Wat de Arubaanse invoer betreft, Garage Cordia met Toyota, die altijd aan de top heeft gestaan, zag zijn import met 32 procent terug lopen doordat in 1984 872 wagens werden ingevoerd, 403 minder dan in 1983.

Voor Nissan ging dit van 478 naar 282 in 1984, een teruggang van 41 procent; Daihatsu van 578 naar 275, een teruggang van 52 procent; Mazda viel terug met 75 procent: van 267 naar 68. Mitshubishi liep in 1984 met 62 procent terug van 247 in 1983 naar 93 in 1984. Honda had een teruggang van 89 procent van 311 naar 34.

Voorts boekten een teruggang in export Hino met 88 procent, Suzuki met 65 procent en Isuzu met 100 procent. De enige wagen die met 19 procent vooruitgang boekte, was Subaru, die in 1984 50 wagens importeerde tegen 42 in 1983.

Ook op Curaçao bleef Toyota de leiding behouden; in 1984 werden 953 Toyota's geïmporteerd, tegen 1575 in 1983, een achteruitgang van 39 procent. Nissan ging met 57 procent achteruit en kwam van 826 wagens in 1983 op 357 in 1984. Daihatsu ging 19 procent achteruit: van 361 op 293. Mazda van 533 naar 229 oftewel 57 procent. Mitsubishi ging met 33 procent achteruit; Honda met 66 procent; Subaru boekte ook op Curaçao een goede vooruitgang. Van 51 in 1983 naar 94 in 1984, hetgeen een stijging van 84 procent betekent.

Ook Suzuki liet het er op Curaçao niet bij zitten; er kwam van 51 ingevoerde wagens in 1983 op 126 in 1984, een stijging van 147 procent.

ORANJESTAD — Aruba Jaycees heeft een nieuw bestuur voor dit jaar gekozen. Dit maakte na de installatie reeds bekend dat dit jaar verschillende korte projecten voor het kind zullen worden uitgevoerd in het kader van 1985 Jaar van het Kind. Tevens zal men sociale en culturele organisaties op Aruba assisteren op bestuurlijk niveau. Het nieuwe Jaycees-bestuur op bijgaande foto, ziet er als volgt uit: vlnr: Severiano Feliciana (2e vice-president), Richard van Blarcum (1e vice-president, director training department), Franklin Abath (director public relations department), dokter Benny Heinz (president), Glenroy Lake (secretaris), Ashok Hidaramani (director accomodations department) en Leslie Burke (director financial department).

DE KLEINE MIRLA Passchier, die het district Santa Cruz vertegenwoordigde, werd zoals reeds bericht uitgeroepen tot kinderkoningin van het Arubaanse carnaval. Op bijgaande foto wordt zij na de bekendmaking gekroond door de voorzitter van de Kamer van Koophandel, Milton Ponson.

* * * * *

GISTEREN BRACHTEN WIJ in deze rubriek de foto van het dopen van de 1985 carnavals-tune. Deze doet het uitstekend. Via radio en TeleAruba is het muziekje vele malen te horen en valt erg in de smaak. Bij al dit succes werd vergeten dat bij de doopplechtigheid niet alleen de voorzitter van de SAC, Milo Croes, aanwezig was, maar ook Micky Gravenhorst van Radio Carina. Het wekte de indruk — dit vergeten — dat we alleen het radio-programma van Scorpio in de picture wilden hebben. Dat is zeker niet het geval want in «Accion total den carnaval» — iedere avond van zeven tot negen via Radio Carina — zorgen Micky Gravenhorst en Adrich Croes ervoor dat op Aruba ook via Carina op de carnavals-hoogte wordt gehouden. Ook voor Micky en Adrich geldt "Volhouden en doorgaan".

* * * * *

DE GERENOMMEERDE PARIJSE nachtclub «Moulin Rouge» met zijn buitengewone vedettes is het onderwerp dat de Savaneta-groep gekozen heeft voor de carnavals-parade van dit jaar. Naast de lokale Moulin-vedettes zullen ook de jeugd-koningin en de grote carnavals-koningin van Savaneta met deze groep meejumpen. Er bestaat nog kans voor belangstellenden om met deze groep mee te doen. Men moet hiervoor contact opnemen met mevrouw Martica Arends (Savaneta 384, tel.: 47032).

* * * * *

DE VERKIEZING VAN de jeugd-koningin van Savaneta wordt op 2 februari in het Heilig Hart College gehouden. Op dezelfde avond is tevens de kroning van de grote carnavals-koningin van Savaneta. Dit alles tijdens een dansfeest met Triple S en La Nueva Feurza.

* * * * *

«ORGANIZACION CABALLISTA ARUBANO» (OCA) doet ook dit jaar aan carnaval mee met een rit te paard, waarbij zowel ruiters als paarden in carnavals-kostuums gestoken zijn. Deze rit wordt op 18 februari, de maandag na de grote parade, gehouden op een nog vast te stellen tijd en startpunt. In verband hiermee zullen op alle vrijdagen en tot en met 15 februari om acht uur 's avonds vergaderingen worden gehouden in Rancho El Paso.

* * * * *

HET SAC-CARNAVALS-programma vermeldt voor morgenavond, van negen tot drie uur 's ochtends, de verkiezingen van jeugd-koninginnen en grote koninginnen in twee districten. Dit gebeurt in Noord en Dakota, in de buurtcentra van deze districten. Voor morgen, van zes uur 's middags tot een uur in de ochtend, vermeldt het programma de traditionele walsdanswedstrijd in de Povaclub.

Min Croes: de PPA bereidde niet op status aparte voor

ORANJESTAD — Minister voor Staatkundige Structuur mr. Hendrik Croes reageerde tegenover de pers op de verklaringen van oud-gedeputeerde ing. Virgilio Kock, dat Aruba niet klaar zou zijn voor de ingang van de aparte status. Hij verweet de PPA nimmer iets gedaan te hebben toen deze partij in de regering zat voor de voorbereidingen voor de aparte status.

Zij kregen hiertoe van Don Martina niet de kans omdat deze de PPA wel op andere wijze wist zoet te houden. De beschuldigingen van PPA-man Kock dat de bestuurders zich zouden verrijken, beantwoordde minister Hendrik Croes met de opmerkingen over het kopen van stemmen in de Eilandsraad en hij wees op het werken aan het huis van de heer Kock door een aannemer die ook het hospitaal voor de overheid bouwde. Als de heer Kock nog meer in de publiciteit wil komen, dan moet hij dat maar laten weten, aldus de bewindsman.

Met nadruk stelde minister mr. Hendrik Croes dat de komende 347 dagen de voorbereidingen voor ingang van de aparte status zullen worden voortgezet, want zij die over uitstel spreken, zoals Virgilio Kock, willen Aruba in een federatie zien. De vijanden van Aruba en zijn toekomst zitten in de PPA en bij hen die de aparte status willen uitstellen, aldus minister mr. Hendrik Croes in commentaar op de radio-uitlatingen van Virgilio Kock.

Democratisch VS-congreslid Alexander

Prematuur te praten over herstel relaties met Cuba

MEXICOSTAD — Het is nog te vroeg om te praten over een mogelijk herstel van de betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Cuba, zo meent het Democratische congreslid Bill Alexander die op bezoek is geweest op Cuba. Hij had er een uitgebreid gesprek met de Cubaanse president Fidel Castro.

Uitvoerig is gesproken over internationale kwesties, over sociale veranderingen en talrijke zaken welke van belang zijn voor onze landen, zo verklaarde de afgevaardigde van Arkansas tegenover het Cubaanse persbureau Prensa Latina. De Amerikaanse parlementariër had aan Fidel Castro een brief overhandigd van de voorzitter van het Huis van Afgevaardigden Thomas P. O'Neill en had duidelijk gemaakt dat hij als diens vertegenwoordiger deze Cubaanse trip maakte.

Het is nog te prematuur om te praten over het herstel der relaties tussen de beide landen, aldus Alexander. Maar ongetwijfeld is het recente migratieakkoord dat tussen Cuba en de VS is getekend een positief gegeven, zei hij. Tegenover Prensa Latina zei hij nog dat veel Amerikaanse politici afkerig staan tegenover het aangaan van banden met Cuba en ook wees hij er op dat de regering van president Ronald Reagan weinig enthousiasme heeft getoond tot heden toe om grotere stappen te zetten op de weg naar het herstel van deze relaties.

Met deelname van veertien voetbalteams

Tweede SUVEK zaalvoetbaltoernooi

WILLEMSTAD — Deze week is één van de grootste zaalvoetbaltoernooien op Curacao van start gegaan. De vereniging SUVEK organiseert met niet minder dan veertien zaalvoetbalteams haar tweede toernooi binnen een jaar. De deelnemende verenigingen zijn verdeeld over twee poules van elk zeven teams, welke door loting tot stand is gebracht. In poule A zitten Jolley Jokers, Centraal Bestuurskantoor, Brandweer, Juventos, Tigers Le Clochard, Caribe Tours en de Juristen. In poule B zijn Carnation, Sedreko, Otro Para, Sparta, Koninklijke Marine, Koffie Shop Colon en Paramouth Video geplaatst.

Beide poules hebben hun eigen speeldagen. Zo worden de wedstrijden voor poule A op dinsdag en donderdag gespeeld, terwijl poule B op woensdag en vrijdag moet aantreden. Nadat alle teams in een poule elkaar eenmaal hebben ontmoet, zullen de nummers één en twee van elke poule in een finale ronde uitmaken wie zich winnaar van het toernooi mag noemen.

De eerste drie speeldagen zijn achter de rug. Op dinsdag werd na een openingswoord door de heer Galmeijer, voorzitter van SUVEK, het toernooi met een ferme trap een feit. De Juristen en Caribe Tours mochten daarna de spits afbijten. In een enerverend duel waarin de Juristen wel één van hun sterkste spelers moesten missen (Dennis Muis) won Caribe Tours de strijd met 3-0. De tweede wedstrijd was die tussen Juventus (een team met grotendeels SUVEK-spelers) en Tijgers Le Clochard. Juventus bleek voor de Tijgers geen probleem te zijn. Ze werden met 5-2 verslagen.

Woensdagavond ontmoetten Carnation, gesponsord door Blok en Diaz en Sedreko elkaar. Tijdens deze wedstrijd openbaarde zich het eerste protest van het toernooi. Sedreko liet protest aantekenen tegen een drietal spelers van Carnation, te weten C. Maria, W. Eduarda en H. Gabriel, als zijnde lid van Fedefak of Fedeprof club. Ondanks deze vermeende CVB-spelers wist Sedreko (Bureau Sportzaken) dit duel te winnen. Dit zag echter in het begin niet naar uit. In de tweede helft bleek de conditie echter een doorslaggevende rol te spelen en werd er met 5-2 gewonnen door Sedreko, waarbij E. Julians met drie doelpunten wel een groot aandeel had.

De tweede wedstrijd tussen Koffie Shop Colon en Parmouth Video werd een spannende aangelegenheid. Beide teams kenden elkaar reeds van het vorige toernooi. Toen werd Koffie Shop uiteindelijk sub-kampioen van het toernooi. Nu moesten de mensen van Jos Hagen uiteindelijk het onderspit delven tegen Parmouth. Niet zozeer door slecht spel. Nee, het feit dat ze slechts over een wisselspeler konden beschikken, speelden hen uiteindelijk conditioneel parten. Parmouth won met 5-4.

Gisteravond moesten de Tijgers voor de tweede maal aantreden. En wel tegen de Brandweer. En hiermee hebben we meteen een zeer grote kanshebber voor één van de bovenste plaatsen genoemd. Met rustig en gedegen spel werden de Tijgers ingepakt. Wat men ook probeerde de tegenstander was te goed. De eindscore werd dan ook 10-4 in het voordeel van de Brandweer. Geertruida en Steward hadden met beide drie doelpunten een groot aandeel in de overwinning.

De tweede wedstrijd had ook al zo'n grote uitslag. De Jolley Jokers (spelers van voetbalclub Angua) hadden geen moeite met het toch al jaren zaalvoetbal spelende Central Bestuurskantoor. Op basis van volledige inzet, waarbij Van de Huls een goed voorbeeld was, werd door voortdurend storen voorkomen dat Bestuurskantoor in haar spel kwam. Met vier doelpunten zorgde Van de Huls er niet alleen voor dat zijn team met een ruime 9-4 score won, maar hij nestelde zich hier tevens mee boven aan de topscoorderslijst.

De Amigoe zal dit toernooi van nabij volgen en U dagelijks van de gang van zaken op de hoogte houden. Vanavond spelen Otro Para en Sparta tegen elkaar om 20.15 uur terwijl om 21.15 uur de Koninklijke Marine Carnation ontmoet. De wedstrijden worden op het SUVEK terrein gespeeld, waarbij het publiek vanaf het iets hoger gelegen terras een goed overzicht heeft op het spel. Uiteraard [illegible] de spel is een gang naar Van Engelen de moeite waard.

ELFSTEDENTOCHT 1982
220 km
DOKKUM
LEEUWARDEN
Finish
Start
HARLINGEN
FRANEKER
BOLSWARD
SNEEK
IJLST
WORKUM
HINDELOOPEN
STAVEREN
SLOTEN
FRIESLAND
10 km

LEIDSCHEDAM — Als de Elfstedentocht volgende week woensdag in de Nederlandse provincie Friesland doorgaat, zal ook een aantal buitenlandse schaatsers aan de start kunnen verschijnen. Het Nederlands bureau voor toerisme (NBT) heeft enkele belangrijke buitenlandse persbureaus meegedeeld dat 250 startnummers voor deelnemers uit andere landen zijn gereserveerd. Deze schaatsliefhebbers hoeven zich in principe niet, zoals de Nederlanders, vooraf in te schrijven. Zij kunnen zich wenden tot de kantoren en vertegenwoordigingen van de NBT in de verschillende landen.

Op de fotocombinatie het traject van de Elfstedentocht gehouden in 1982. Welk parcours er dit jaar geschaatst zal worden is niet bekend.

Leden VCVF kiezen nieuw bestuur

WILLEMSTAD — De Vrije Curacaose Voetbal Federatie (VCVF) heeft afgelopen dinsdagavond in de kantine van de SV Quick '60 haar jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden. Het oude bestuur, bestaande uit Ed van Houwelingen, Robbie de Haas, Hans de Wit, Kiki Martina en Ruben Markiet is op Ed van Houwelingen na, die terugkeert naar Nederland, herkozen. Als nieuw lid in het VCVF-bestuur werd Stoffer de Jonge gekozen.

Ook werd in die vergadering de verenigingen TES en Amareira als stemgerechtigde leden aanvaard. Een aanvraag voor het lidmaatschap van VCVF werd ontvangen van de vereniging Bandi Kas. Deze werd met algemene stemmen aangenomen. Het bestuur heeft tot 29 januari de mogelijkheid opengelaten voor het verder nog aanmelden van nieuwe verenigingen en het doen van opgave en wensen voor de nieuwe competitie die in februari van start zal gaan.

Amsterdamse buurtbewoners tegen nieuwbouw OS-stadion

AMSTERDAM — De stadionbuurt in Amsterdam is tegen een nieuw of vernieuwd olympisch stadion op de plaats van het huidige bouwwerk. Dat blijkt uit een enquete door de buurtgroep Stadionweg. De resultaten van deze enquete zijn dinsdagmorgen aangeboden aan de Nederlandse wethouder Walraven (sportzaken).

De gemeente Amsterdam had toch al plannen met het verouderde olympisch stadion, maar één en ander kwam in een stroomversnelling nu de stad kandidaat is voor de Olympische Spelen 1992. Er zijn volgens burgemeester en wethouder (B en W) drie mogelijkheden:

Het huidige stadion wordt afgebroken om plaats te maken voor een geheel nieuw bouwwerk; het huidige stadion wordt aangepast aan de eisen van deze tijd of er wordt een nieuw stadion gebouwd op het sportpark Riekerhaven.

De keuze wordt naar verwachting van Walraven in mei gemaakt. De gemeenteraad moet zich er nog over uitspreken. [illegible] tie, meent Walraven.

De buurtgroep Stadionweg verspreidde 6.400 enqueteformulieren. Ruim 2.700 formulieren kwamen ingevuld terug. Ruim 71 procent van de respondenten is tegenstander van een nieuw of gerenoveerd stadion op de huidige plaats. Hun motieven zijn: Te veel parkeeroverlast en teveel geweld rond supporters.

De buurt klaagt daar al jaren over, aldus woordvoerders van de buurtgroep, maar de burgemeester en wethouder doen er niets aan. Nu dreigen bovendien de belangen van de buurt ondergeschikt te worden gemaakt aan die van de sportwereld, die het liefst een nieuw stadion ziet op de huidige plaats.

Zandstorm legt rally Parijs-Dakar stil

TICHIT — Voor de eerste keer in de zevenjarige geschiedenis van de rally Parijs-Dakar heeft organisator Thierry Sabine de race door de woestijn moeten stilleggen. Donderdag stak er 137 kilometer na het vertrek in Nema een zware zandstorm op. Het zicht op de piste liep terug tot een paar honderd meter. Uit angst voor een grootscheepse verdwaling bracht de organisatie de koplopers tot staan. Dat werd een moeilijk karwei, omdat de helikopters nauwelijks hun werk konden doen.

De organisatie vormde een konvooi van auto's, motoren en trucks. In het dorpje Enji, in Mauretanie, werd een bivak opgeslagen. [illegible] etappe van donderdag wordt mogelijk aan de rit van vandaag gekoppeld.

Vanavond te Plantersrust

Tweede competitie ronde bij Capablanca

WILLEMSTAD — Afgelopen vrijdag werd er de eerste ronde verspeeld geldig voor de clubcompetitie van schaakvereniging Capablanca. In totaal werden er negen wedstrijden afgewerkt.

Jerombo La Pas kwam goed voorbereid voor zijn ontmoeting tegen Edward Plaate. Na een goede opening, domineerde hij de dame-vleugel om vervolgens met een pion aanval een toren van zijn tegenstander te bemachtigen en zodoende ook de zege.

[illegible] van Luti Abad [illegible] Jozef Plaate en Gino Mirza hielden elkaar in evenwicht en deelde de punten. Fred Wiel wist de aanvallen van Benny Demei te doorstaan om vervolgens de zege voor zich op te eisen.

Antonio Pinto en Leo Renaud, meer dan 30 jaar leden van Capablanca, speelden een marathonwedstrijd welke duurde tot in de nachtelijke uren. Een secuur eindspel waarbij hij kans zag een pion tot dame te promoveren gaf de doorbraak in het voordeel van Leo Renaud.

De meest interessante partij was die tussen de favorieten Frans Heijtel en Omallo Merien. Na een beslissende zet welke Heijtel op schaakmaat of materiaal verlies zou stellen, gaf laatstgenoemde de strijd op. Voor hij de zege kon bemachtigen moest Merien zeer riskante zetten op het bord verrichtten welke hem op het eind toch een goed eindspel gaf.

Raymund en Gerard Chin-A-Lien deelden even broederlijk de punten. [illegible] Elvilia speelde een goede wedstrijd maar wist geen profijt te trekken uit de hem geboden kansen, waardoor zijn tegenstander Nelson Nicastia toch met de overwinning er vandoor ging.

De volledige uitslagen zijn als volgt:

J. La Pas - E. Plaate 1-0; S. Obispo - L. Abad 1-0; G. Mirza - J. Plaate 0,5-0,5; M. Jeandor - J. Martis 1-0 (laatst- genoemde speler kwam niet opdagen); F. Wiel - B. Demei 1-0; A. Pinto - L. Renaud 0-1; O. Merien - F. Heijtel 1-0; R. Chin-A-Lien - G. Chin-A-Lien 0,5-0,5; J. Elvilia - N. Nicastia 0-1.

Het programma voor vanavond is als volgt:

J. La Pas - L. Renaud; N. Nicastia - S. Obispo; F. Wiel - M. Jeander; J. Plaate - O. Merien; G. Chin-A-Lien - G. Mirza; E. Plaate - R. Chin-A-Lien; L. Abad - A. Pinto; J. Martis - J. Elvilia; F. Heijtel - B. Demei.

Programma Nederlands voetbal

ZEIST — In verband met de onzekere [illegible] heeft de [illegible] betaald voetbal slechts een programma voor de eerstvolgende vier weken vastgesteld.

Het programma ziet er als volgt uit:

26/27 JANUARI

Eredivisie: Sparta - MVV; Excelsior - FC Twente; Ajax - PEC Zwolle; AZ '67 - Haarlem; Fortuna Sittard - PSV; Den Bosch - Volendam; Go Ahead Eagles - Roda JC; Groningen - Feyenoord; Utrecht - NAC.

Eerste divisie: DS '79 - FC den Haag; Heerenveen - Vitesse; Helmond Sport - RKC; Eindhoven - NEC; Telstar - De Graafschap; Willem 2 - FC VVV; Heracles - Cambuur; Wageningen - SVV; RBC - Veendam.

2/3 FEBRUARI

Eredivisie: NAC - Feyenoord; Roda JC - Utrecht; Volendam - Groningen; PSV - Go Ahead Eagles; Haarlem - Den Bosch; PEC Zwolle - Fortuna Sittard; FC Twente - AZ '67; MVV - Ajax; Sparta - Excelsior.

Eerste divisie: Veendam - SVV; Cambuur - RBC; FC VVV - Wageningen; De Graafschap - Heracles; NEC - Willem 2; RKC - Telstar; Vitesse - Eindhoven; FC Den Haag - Helmond Sport; DS '79 - Heerenveen.

9/10 FEBRUARI

Eredivisie: Feyenoord - Roda JC; Utrecht - Volendam; Groningen - PSV; Go Ahead Eagles - Haarlem; Den Bosch - PEC / Zwolle; Fortuna Sittard - FC Twente; AZ '67 - MVV; Ajax - Sparta; Excelsior - NAC.

Eerste divisie: SVV - Cambuur; RBC - FC VVV; Wageningen - De Graafschap; Heracles - NEC; Willem 2 - RKC; Telstar - Vitesse; Eindhoven - FC den Haag; Helmond Sport - DS '79; Heerenveen - Veendam.

23/24 FEBRUARI

Eredivisie: MVV - NAC; FC Twente - Sparta; PEC / Zwolle - Excelsior; Haarlem - Ajax; PSV - AZ '67; Volendam - Fortuna Sittard; Roda JC - Den Bosch; Feyenoord - Go Ahead Eagles; Utrecht - Groningen.

Eerste divisie: FC Den Haag - Veendam; Vitesse - DS '79; RKC - Heerenveen; NEC - Helmond Sport; De Graafschap - Eindhoven; FC VVV - Telstar; Cambuur - Willem 2; SVV - Heracles; RBC - Wageningen.

Voor de tweede elftallen geldt een schaduwprogramma. Het weekeinde van 16/17 februari zal gebruikt worden voor inhaalwedstrijden van de reserves. Voor de standaard-elftallen zijn, zo als voor woensdag 13 februari, ook inhaalwedstrijden en beker-ontmoetingen vastgesteld.

*****

ATHENE - De Papandreou-regering in Athene heeft het Griekse defensiebeleid gewijzigd en wijst na Navo-bondgenoot Turkije als zijn grootste bedreiging aan ipv het Oostblok. In de officiele verklaring wordt Turkije niet met name genoemd. In Athene noemt men de Griekse situatie uniek omdat men binnen het Navo-bondgenootschap uit meer wordt bedreigd door een medelid dan door Warschaupactlid Bulgarije.

*****

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEES-KUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
19 januari 1985 vanaf 08.00 uur t/m 20 januari 1985 om 08.00 uur
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosa 34, tel.: 76199. spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199.
20 januari 1985 vanaf 08.00 uur t/m 21 januari 1985 om 07.00 uur
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
18 januari 1985 vanaf 18.00 uur t/m 21 januari 1985 om 06.00 uur
Dokter Heerenveen, Spreekkamer: Muizenberg, tel.: 44349; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 44349.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo-Henry, King, mevr. Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo.

DERDE DISTRIKT BANDABAO
18 januari 1985 vanaf 18.00 uur t/m 21 januari 1985 om 06.00 uur
Dokter Tweed, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen; tel.: 641658/82624.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

* * *

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoord-apparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsen-praktijk van hun eigen huisarts bellen, het antwoord-apparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WIT GELE KRUIS [illegible] Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de hele dag gesloten; de wacht hebben zuster Leeflang, tel.: 83599 en zuster Van Velthoven, tel.: 76728.

* * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S [illegible]
Otrobanda: [illegible] Punda: [illegible]

VERLOF BEGRAFENIS
19 januari: mej. R.M.E. [illegible] straat 7
20 januari: mej. M.V. Meyer, [illegible] Scheltz 1.

* * *

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE
(18, 19 en 20 jan.)
20.30 uur [illegible] toneelgroep [illegible]

KARNAVAL
[illegible]
20.30 uur «T'aki tin [illegible]» [illegible] Specht
[illegible]
24.00-02.00 uur [illegible] SUBT
[illegible]
09.00-00.00 uur «Zonga den [illegible]» SUBT/[illegible]

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein [illegible]): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-18.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-[illegible] [illegible]

FILIAAL [illegible] [illegible]

FILIAAL BANDA [illegible] 14.00-17.00 uur [illegible] van 14.00-18.00 uur.

JEUGD[illegible] Plaza [illegible] 14.00-18.00 uur; [illegible] woensdag en vrijdag [illegible]

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Karate Kid* (14 jr.); 24.00 uur *Canibal holocausto* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *The Caneballs* (18 jr.); 24.00 uur *Tiger over wall* (18 jr.).
DE TEMPEL: 20.30 uur *Desirée* (18 jr.).

* * *

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Telematch; 17.45 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chikí; 18.15 Telenovela: «Colorina»; 19.15 Informe deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 «10» Minuut pa karnaval; 20.45 Knight Rider; 21.45 KvK/Nos tera; 22.15 Mundu na bista; 22.30 Show di Job; 23.30 Tempo pa Dios; 23.45 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.30 Studio sport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 20.30 Estreno (Games mother never taught me); 23.00 Sluiting.

dag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Denkmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 286, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: (bezoekuren) 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK (bezoekuren): opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611793): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao; Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614625/614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Serois Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00/14.00-17.30 uur.

PLEEGGEZINNEN CENTRALE CURAÇAO: Sta. Rosa 66, P.O. Box 3311, tel.: 671623.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Sommelsdijkstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATER PARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

* * *

Hoefnagels in "one man-show":

Samenleving oorzaak van vele scheidingen

WILLEMSTAD — Voor een tot de laatste stoel gevulde aula van de Universiteit hield Prof. Dr. Gerard Hoefnagels een "one man-show" zoals hij dat later zelf noemde. Het onderwerp "Recht en psychologie van trouwen en scheiden" dat op zich best serieus kan zijn, werd door hem op zeer humoristische wi ze gebracht.

Hoefnagels, die de lezing hield in het kader van "De La Try Ellis-lezingen", bracht een duidelijk verschil aan tussen het huwelijk als relatie en als instituut. Het huwelijk als instituut zijnde een zakelijk overeenkomst, zou naar zijn mening veel langer stand houden en veel makkelijker verlopen. Een huwelijk als relatie is kwetsbaarder. "Het is ook pas ruim honderd jaar het geval dat men om andere redenen dan juridische trouwt", zo stelde Hoefnagels, "men trouwt nu 'uit liefde', hetgeen veel moeilijker is."

De oorzaken van het trouwen en het scheiden zijn hetzelfde volgens Hoefnagels. Het is de samenleving die mensen er toe brengt om te trouwen en het is dezelfde samenleving die de huwelijken kapot maakt. Hij haalde hierbij Christopher Last aan die het huwelijk "een laatste haven in een harteloze wereld" noemde.

Op zijn humoristische wijze gaf Hoefnagels aan wat er allemaal in de maatschappij is veranderd en daardoor scheidingen veroorzaakt. "Vroeger bestond een gezin uit een vader, moeder en een stuk of acht, negen kinderen. Daar woonde dan een grootmoeder bij in huis en ook de grootvader woonde in. Uiteraard was er ook een ongetrouwde tante in huis. Het woord baby-sit bestond niet eens in die tijd, want daar had je tante voor. Dan was er ook nog een ongetrouwde oom en die kwam vaak langs en niet te vergeten buren, overal woonden buren. De kerk speelde in die tijd ook een belangrijke rol, op vrouwenochtenden, door de kerk georganiseerd, werden heel wat problemen besproken die nu een oorzaak kunnen zijn van scheiding.

Tot slot was er dan nog het stamcafe en uiteraard nog meer familie-leden." Het gezin werd hierbij door Hoefnagels voorgesteld als een tafel met veel poten om op te steunen. De kinderen konden voor raad naar hun grootouders of familie gaan, in het cafe werden ook veel frustraties weggedronken. Kortom het gaf een solide geheel. De situatie is nu heel anders: "gemiddeld is er nog maar anderhalf kind, grootvader en grootmoeder zijn keurig weggestopt: 'zo vervelend joh die ouwe mensen in huis'. Die ongetrouwde tante van veertig jaar is gek, zit in een psychiatrische inrichting, een ongetrouwde oom van 34 jaar die is homofiel: 'anders was t'ie wel getrouwd'. De kerk noch het cafe hebben tegenwoordig nog de functie als zij in die tijd hadden en de overige familie is aardig uitgedund." Hiermee is het huwelijk volgens Hoefnagels een zeer zwak geheel geworden. "De tafel steunt nog maar op drie poten en als er dan nog een breekt proberen ze het een tijdje tegen de muur van een bureau voor levens- en gezinsmoeilijkheden te laten steunen, maar dat helpt ook niet."

Een eventuele scheiding brengt de nodige problemen met zich mee. De betrokken advocaten dragen hier ook aan bij doordat zij de emotionele problemen omzetten in juridische problemen. Dit kan een enorme touwtrekkerij met zich mee brengen: "Ach mevrouwtje, er valt nog wel wat uit te halen" en "ach meneer, dat hoeft u niet te nemen". Hoefnagels pleitte dan ook tot slot van zijn lezing alias "one man-show" voor een zogenaamd "scheidings-bemiddelingsbureau" waarbij de mensen geholpen worden een scheiding op een zo prettig mogelijke wijze vlot af te handelen.

Door Nicaraguaans leger

Miskitos-leider: honderden doden bij bombardementen

SAN JOSE — Volgens de Miskitos-leider Brooklin Rivera zijn honderden indianen omgekomen bij bombardementen door Nicaraguaanse regeringsvliegtuigen. Zo heeft hij tegenover het dagblad La Republica gezegd.

Naar zijn zeggen had hij eind 1984 door het Atlantische kustgebied van Nicaragua gereisd om de Miskitos indianen de reden uit te leggen van de dialoog met de Sandinistische regering waarbij men zoekt naar een vreedzame regeling voor de problemen welke er bestaan tussen de Miskitos als indianenvolk en de Sandinisten. Volgens Rivera wordt er sedert begin januari fel gevochten waarbij zeker zes dorpjes zijn «bevrijd» door de indianen tussen Prinzapolka en Walna.

De indianen worden bestookt door Russische gevechts-helicopters [illegible] Push and Pull-vliegtuigen welke vreselijke bloedbaden aanrichten onder de dorpsbewoners. Hij zegt een en ander zelf gezien te hebben. Maar ondanks deze felle strijd hebben de Sandinisten het verzet van de indianen niet kunnen breken.

Brooklyn Rivera was in Costa Rica aangekomen na een moeizame tocht van vijf dagen door de wouden en de stromen van het Atlantische kustgebied. Hij was op stap gegaan na het bombardement van Kariwala. Rivera is de eerste indiaan die melding maakt van deze bombardementen, aldus het Costaricaanse dagblad La Republica.

Volgens Managua hebben de contra's bij aanvallen dertien burgers gedood en tien ontvoerd, onder wie een vrouwelijke religieuse. Deze werd korte tijd later weer vrijgelaten.

Karnavals-Kaleidoscoop

De groep «Pa pasa un pret» maakte bekend dat het vandaag de laatste dag is dat men zich kan inschrijven voor hun festival. Op zaterdag 19 januari is er een «get together» ten huize van de heer Iko aan de Kaya Nanzi Koko 21 (Romar). Het festival wordt gehouden op vrijdag 8 februari in de club «Nuestro Deseo» achter Henderson Supermarket op Rio Canario. De toegangs- kaarten zijn verkrijgbaar bij alle leden van «Pa pasa un pret» à ƒ.10,- per persoon. Verder doet de groep een beroep op al haar leden om contact op te nemen met mevr. Maureen Margaritha op het telefoonnummer 625026 i.v.m. het nemen van maten voor het afmaken van hun kostuum.

*****

A.s. zondagmiddag is het echt kamperen op het erf van de vereniging van musici aan de San Matheowijk. Men begint vanaf één uur 's middags met de inschrijving van de tumba's en dat duurt tot zes uur. Volgens Percey Pinedo heeft Frank (El Flaco) Rosina een zeer goede en smaakvolle geitevlees- soep voorbereid. De hele middag is er soep verkrijgbaar want de grote pan zal naar gelang worden bijgevuld met "water".

*****

Voorzitter Feco Gomez voorspelde dat men tussen tachtig en negentig composities kan verwachten. Dit jaar hebben verschillende zangers, die niet aan een bepaalde muziekgroep aangesloten zijn, moeilijkheden met de muzikale begeleiding. Men weet niet of het orkest van de FIM aan het festival zal meedoen om zodoende deze zangers te kunnen begeleiden.

*****

Wegens het enorme succes van vorige week vrijdag zal het komité a.s. zondag 20 januari weer een evenement voor de jeugd organiseren in het SUBT- stadion van twee tot zes uur 's middags. De groepen ERA, Ramsis Seinpaal met de Magnificos, de dansgroep Los Merengueros en ook Eddy en Andy (buikspreker) zullen daar aanwezig zijn.

*****

Het trio van scheidsrechters is reeds bekend. Roy da Souza (voetbal) zal als scheidsrechter optreden, terwijl Cascarita Leonora (baseball) en Geoffry Goede (volleyball) als grenswachters aangewezen zijn.

*****

De pers heeft vanmorgen een spoed- telegram naar het FIFA-bestuur gestuurd i.v.m. het feit dat de ploeg van het komité versterkt zal worden met spelers van Fedeprof. Joao Havelange arriveert zaterdagmiddag met het vliegtuig van de American Airlines vanuit New York op Curaçao. Hij onderbreekt een zeer belangrijke vergadering met de voetbalbond van de Verenigde Staten om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van een en ander. Volgens welingelichte bronnen wil de FIFA- voorzitter deze wedstrijd niet missen. Hij heeft zowel van het elftal van de pers gehoord dat hij persoonlijk kennis wil maken met onze spelers. In een tv-interview verklaarde Laureen (Amigoe) echt medelijden te hebben met de ploeg van het komité. Zij doet een beroep op de pers om in verband met de viering van het derde lustrum van karnaval het karnavals- komité slechts één doelpunt toe te staan. Uiteindelijk wordt het een gemakkelijke overwinning van 15-1 voor de pers.

*****

De pers verzoekt de ontvangst-commissie bestaande uit de dames Laureen Schenk (Amigoe), Bea van Delden (Radio Hoyer) en de heren Jacques Visser (Radio Hoyer) en Orlando Cuales (Z-86) om zaterdagmiddag drie uur op het vliegveld aanwezig te zijn i.v.m. de aankomst van de FIFA-voorzitter Joao Havelange i.v.m het bijwonen van de voetbalwedstrijd, welke zaterdag om twaalf uur 's nachts begint.

HET BESTUUR VAN het karnavals- komité doet een beroep op al haar leden om vandaag om zes uur in het Concorde hotel aanwezig te zijn voor een zogenaamde mental training. Elk lid zal over een VIP- room beschikken. Het komité moet haar leden goed uitleggen dat mental training niet uit kaarten- en domino- spelen en ook het bezoeken van het casino bestaat.

*****

En vanavond is het jumpen op Koraal Specht van acht tot één uur. Het karnavals- komité zal de zgn. mental training even onderbreken i.v.m. dit evenement. U ziet het, ze weten niet eens wat een mental training is.

*****

De grote overloper van het karnavals- komite is Percy Pinedo, die in eerste instantie voor het voetbal- team van de pers zou spelen, maar zich door het komite ervan liet overtuigen dat het toch wel bijzonder lucratief zou zijn om de pers links te laten liggen. PP geeft nu zelf namens het komite verklaringen uit, waarin hij een overwinning voor de karnavalesken voorspelt. Voorspellen is echter een gave, die PP nog steeds niet machtig blijkt zijn. Hij doet er goed aan zijn koffiedik nogmaals te raadplegen en anders verse koffie te zetten.

*****

Omdat nu al wordt voorzien dat het karnavals- komite ongenadig zal worden afgestraft, heeft het komite ook besloten bij voorbaat een nieuwe uitdaging aan de pers te doen toekomen. Zij willen de persmensen op 6 februari in een speciaal tumba- festival tegemoet treden. Komite opgepast! Zingen doet de pers bijna nog beter dan voetballen.

*****

Voor de collega's van Radio Hoyer een kleine opmerking: Het is een uitstekend idee om de voetballende vrouwelijke leden van de pers, die evenals de mannelijke leden gehuld zullen zijn in het "Red Devil-tenue" van het gedeeltelijk door Nos Pan NV gesponsorde pers- elftal, als zogenaamde mascottes aan te prij- [illegible] gevaar dat deze ultra geheime wapens vertegenwoordigen.

*****

Managua: 372 contra's uitgeschakeld

MANAGUA — Volgens het ministerie van Defensie van Nicaragua zijn in de eerste twee weken van dit jaar 298 contra- revoluitonairen gedood, terwijl er 74 op andere manieren uitgeschakeld werden zoals door gevangenname. Volgens legerkringen neemt de contra-activiteit toe in de provincie Jinotega op tweehonderd kilometer ten noorden van de hoofdstad Managua. Defensie maakte geen melding van slachtoffers aan de kant van het leger. Vertrouwelijk is echter door militairen nmeegedeeld dat het om felle confrontaties ging en dat er ook talrijke militairen zijn omgekomen hierbij. In deze periode waren er gemiddeld twee gevechten per dag. Voor 15 januari werden namelijk 29 gevechten gemeld tussen leger en guerrilla. De guerrila legde vijftien-maal een hinderlaag voor het leger en tienmaal viel men het leger zelf aan. Er werden ook 35 schendingen van het luchtruim en het nationaal territorium gemeld welke waren gepleegd door Amerikaanse vliegtuigen en door vliegtuigen welke uit El Salvador, Honduras en Costa Rica afkomstig waren. Doorgaans vloog men over de provincies Leon en Chinandega.

Marine patrouille in Colombia door guerrilla aangevallen

BOGOTA — Een marinepatrouille van Colombia is op de Rio Magdalena door guerrillastrijders aangevallen in de buurt van de oliehaven Barrancabermeja in het oosten van het land. Bij de aanval kwamen drie marinemensen om het leven en een zoveel raakten gewond. De aanvallers maakten gebruik van boten bij hun verrassingsaanval.

Dodental treinramp Ethiopie stijgende

NAIROBI — Het dodental bij de treinramp in Ethiopie is gestegen tot 428. Een aantal wagons van een sneltrein ontspoorde zondag en kwam in een afgrond terecht. Eerder was een aantal van 392 doden gemeld. Het is niet duidelijk of er gewon- [illegible] overschotten [illegible] vonden. De trein was van Djibouti onderweg naar Addis Abeba.

*****

In Memoriam

Steef van der Meer

(1913 — 1985)

Vandaag vond in Utrecht de crematie plaats van mr S.W. van der Meer. Wijlen mr Van der Meer, advocaat van beroep, was op de Antillen Statenlid, minister van Sociale Zaken, minister van Justitie, lid van de Raad van Advies, vertegenwoordiger van Curaçao op de eerste Ronde Tafel Conferentie en honorair consul van de Duitse Bonds Republiek. Mr Erich Zielinski schreef over het heengaan van Steef van der Meer dit In Memoriam:

STEEF WAS bescheiden. Hij vroeg geen gunsten en hij verwachtte ook geen gunsten. Hij verwachtte zelfs geen dankbaarheid of erkenning. Hij had er vrede mee dat hij vergeten werd.

Het is echter goed, vooral ook voor onszelf, dat wij de geschiedenis kennen en weten wie degenen zijn die hebben bijgedragen tot het welzijn van ons land. Wie degenen zijn die gestreden hebben; die offers hebben gebracht.

In 1944 schreef Steef: ".....Curaçao zal na de oorlog niet meer of grote problemen ondervinden dan er thans reeds zijn. De ervaring leert echter, dat op Curaçao de problemen gewoonlijk pas worden bespeurd nadat zij acuut zijn geworden. Om een voorbeeld te noemen: niemand schijnt de felle sociale revolutie te bespeuren, die er thans plaatsvindt. Het staat niet in de krant en niemand erkent publiek dat in maanden de structuur der samenleving ingrijpender is veranderd, dan vroeger in tientallen jaren."
Het kookt en bruist nu, nu.
Wie is er om leiding te geven?
Men ziet het niet, of wil het niet zien, maar het kookt NU.
Toekomstige problemen:
Waarom zoveel tijd verliezen met praten?
"Delven wij, delven wij, daar waar wij staan".

Dat heeft Steef [illegible]. Hij heeft gedelfd waar hij stond.
Hij nam leiding. Hij droeg verantwoordelijkheid.
Niet omdat hij zo graag voorop liep, maar uit plichtsbesef.
[illegible]
Hij werd zo een der voormannen van de arbeiders- beweging.
Niet helemaal vreemd en niet toevallig!
Hij was in april 1937 naar Curaçao gekomen als juridisch adviseur voor de Katholieke Volksbond. Hij was van nature wars van paternalisme en onoprechtheid. Geen wonder dat hij na korte tijd zijn eigen weg koos, en zich reeds een jaar na zijn overkomst op Curaçao zelfstandig vestigde als advocaat.

En ook daar nam hij zichzelf ernstig met alle consequenties. Toen een cliënt na een notoire rechtszaak grof de exorbitante rekeningen van buitenlandse advocaten betaalde, maar weigerde zijn honorarium te voldoen, bracht Steef bij gebrek aan enige andere mogelijkheid de zaak voor het gerecht en daarmee botste hij met het establishment. Het Hof van Justitie dreigde met disciplinaire straffen. Steef dagvaardde alle leden van het Hof van Justitie en wraakte de rechters die het waagden zijn zaak te behandelen. Hij rebelleerde tegen het vooroordeel en de gezapigheid van de gevestigde orde in de koloniale structuur.
Hij was niet de enige.

Naast hem stonden de andere «rebelzonaers» van weleer. Prominente staatslieden en bestuurders van vandaag! Efraim Jonckheer, Ronchi Isa, Cius Kroon en anderen die bij de wieg stonden van de Democratische Partij en de democratie in de Nederlandse Antillen. De revolutionairen van toen die naar nieuwe wegen zochten voor de burgers van hun land. Wegen die het mogelijk moesten maken dat het individu zich vrij ontwikkelen kon, vrij van onderdrukking en tyrannie in welke vorm dan ook. Dat was Steef.

[illegible] Sociale Zaken was en later minister van Justitie. In beide kwaliteiten had hij een enorme inbreng: in de vijf jaren tussen 1954 en 1959 is meer sociale wetgeving tot stand gekomen dan in welke andere gelijke periode. Als eerste kwam de nood- ouderdoms- voorziening tot stand. In diezelfde periode zijn ingrijpende wijzigingen gebracht in onze strafvordering en burgerlijke rechts- vordering. Wijzigingen die de rechtzoekende een grotere garantie moesten bieden dat hij inderdaad recht krijgen kon. En ook, niet te vergeten, werd de grondslag gelegd voor de Advocatenlands- verordening, zodat het beroep van de advocaat wettelijke bescherming kreeg, terwijl voorschriften werden vastgelegd voor de praktijk- voering. Wij leven NU nog onder bescherming die de staatslieden en zieners van toen hebben gebracht.

Nimmer verwachtte Steef erkenning of waardering. Hij deed wat gedaan moest worden omdat het zo hoorde. Hij vocht en rebelleerde waar hij het compromis verafschuwde. Hij sjacherde niet met zijn integriteit en stond niet toe dat anderen het deden.

In 1947 werd hij met een viertal anderen onder wie een arts, voorgedragen als lid van het College van Algemeen Bestuur. De gouverneur weigerde de nominatie van Steef en van de arts te accepteren. A.D. Jonckheer, de formateur van toen, wendde zich tot zijn partij. En zowel de partij als de formateur droegen dezelfde personen weer voor omdat van zakelijke bezwaren niet gebleken was. Tegenover de machtige gouverneur van toen, getuigde het van karakter. De arts trok zich terug. Steef NIET. En hij wist zich omgeven door mensen van karakter; noch A.D. Jonckheer noch anderen uit de DP van toen verkwanselden hun beginselen.
Zo was het toen.

In de advocatuur heeft Steef gepraktiseerd zoals hij was: zakelijk en «to the point». En hij mocht zich verheugen in een school van navolgers.

Overal heeft hij zo zijn stempel gelaten. Later: na een eervolle benoeming als lid van de Raad van Advies heeft Steef met zijn kennis en zakelijkheid verder kunnen bijdragen aan de uitbouw van onze wetgeving.

In de laatste jaren van zijn leven was hij honorair consul van de Bondsrepubliek Duitsland. En twee jaar geleden [illegible] reglement voor het Nederlands- Antilliaanse Instituut voor Arbitrage.

Zijn verdiensten echter bestonden niet daarin dat hij belangrijke functies bekleedde, maar dat hij met intellect en vastberadenheid richting hielp geven aan ons land. Hij: de enige Europese Nederlander die op de RTC de Antillen kon en mocht vertegenwoordigen. Hij, de Europese Nederlander, die met andere Antillianen de moed had verantwoordelijkheid te dragen toen dat van hem verwacht werd: toen ZIJN land hem nodig had.
Hij ruste in vrede.

ERICH ZIELINSKI

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

INBOEDEL W.O. koelkast; wandmeubel; stoof; kasten; stereo; tv.-antenne enz., tel.: 77453.

1 TRIKE MODEL ATC 200E Big Red 1984, tel.: 76188, Kaya Prof. Enrique Ecker 6.

WEGENS VERTREK volledige inboedel (Ned. meubels); pers. auto Subaru 1800 DL, autom. + airco, vr.prijs Af.6.500,-, Kaya Araña 20A, tel.: 83984.

I.Z.G.ST. VERKERENDE diepvries- kast, grote 1.20x66x90, spotprijs f.475,-, West Gr. St. Joris 138B, tel.: 672903.

SPLINTERNIEUWE VOLAUTOMATISCHE regenbak. Busterpomp met tank, 110 Volt, 50 cycle, Anna Boulevard 16, tel.: 611700.

MAZDA 323, bj. 1983, motor 1300cc, z.g.a.n., prijs Af.7.500,-, tel.: 78067.

BUICK SKYLARK Delix, 4 deurs, prima staat, prijs NAf.16.000,-, tel.: 663808.

ZEILBOOT AMF Force 5 met trailer Seminole f.1.850,-; piano Kimball z.g.a.n., f.3.000,-, tel.: 75723.

2 EENPERSOONS- BEDDEN f.100,- per stuk, Dr. Hugenholtzweg 48 (verlengde Dr. Maalweg).

BUICK SKYLARK '81, tel.: 70753.

SUBARU 1600 DL, bouwjaar 1981, prijs n.o.t.k., tel.: 611080 tussen 7.45 a.m.-5.00 p.m.

BANKSTEL, donkerbruin, L-vormig, tel.: 78491.

HUIS, Rooseveltweg 329, f.9.500,-. Inlichtingen tel.: 79470.

TAPPER DELUXE III pa pick-up Chevrolet short body ku schuiframen i porta ku ta sera na jabi, kasi nobo- nobo, f.1.200,-; Chrysler New Yorker 1977 ku airco, automatic, f.800,-, tel.: 82623.

WEGENS VERTREK: Subaru SRX 1600, bwjr. 1980, prijs nader over een te komen; koelkast, 1 jr. oud, f.375,-; 1 pers- matras f.30,-, tel.: 612698.

PORCH SALE zaterdagochtend van 9-12 uur: bedden; porchset, tv; diversen, Penstraatweg 10, tel.: 616243.

CHEVROLET MALIBU 1981, Af.8.750,-, Las Palmas Hotel, tel.: 625200, villa 84.

COLT GLX, autom. + airco, 17 mnd., km. 16.020, vr.-pr. NAf.9.775,- (fin. mog.), tel.: 70640.

WEGENS VERTREK: Suzuki Jeep '83, SJ-410, tel.: 614263/80199.

MITSUBISHI VAN f.6.800,-; terrein te Abrahamsz f.25.000,-, tel.: 78813.

EENPERSOONS WIT ijzeren ledikant met geveerd spiraal matras f.400,-, Gouv. v. Lansbergeweg 13, tel.: 628276.

LADA COMBI 1500, bouwjaar 1982, tel.: 70336/88180.

HUIS: VAN Engelenweg, 4 sl.kamers, eigendomsgrond ruim 1000 m, taxatie- rapport, t.e.a.b., tel.: 75785 's avonds.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

GEZOCHT ERFPACHTTERREIN tegen redelijke prijs, tel.: 80199/80197.

JAN-GEERT ZOEKT een stevige cross- fiets, Scalaweg 2, tel.: 75530.

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

TWEESLAAPKAMER- WONING: Kaya Yay Römer 4, Tonikunchi, twee badkamers en gasten- toilet zomede carport, voorzien van airco's, ijskast, stove, gordijnen, gas, water, licht, telefoon, alsmede traliewerk. Onmiddellijk beschikbaar voor periode van twaalf maanden. Huurprijs f.1.000,- per maand, een maand waarborgsom, bij vooruitbetaling voor 6 of 12 maanden korting mogelijk, tel.: 70628/78061 Koetsier.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

VOOR EEN serieuze jongeman per 1 maart: woonhuis met min. 2 slaapkamers in een nette buurt tot f.500,- p.m., tel.: 614516/44485 tussen 6-8 pm.

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

GEVRAAGD: Hulp 3x p. week, tel.: 78491.

DIVERSEN CURAÇAO

WIE WIL metamorfose- massage en/of co- counselen uitwisselen? Tel.: 54173.

GEZOCHT: OPPASHUIS voor jongeman i.v.m. stage in de periode 22 januari-4 mei, tel.: 89278.

TE KOOP of overname: huis en/of auto, tel.: 28712, Maria Mai 18.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WANDMEUBEL f.750,-; bankstel bruin velours f.800,-; salontafel blank essen f.250,-; vaatwasmachine f.325,-; filmcamera Yashica f.200,-; film- projector f.90,-; movie editor f.30,-; Chevrolet Citation 1981, airco, standard, f.9.500,-; stereo- combinatie Akai; assortiment tuinaarde + voedings-stoffen; Honda MB-5 motorbike f.800,- en nog meer, Seroe Colorado 1512, tel.: 9-3488/9-4983.

GRENEN MEUBELS; eethoek 6-pers.; planten; kinderwagen; wandmeubel; Queen- size bed etc., Seroe Colorado 205, tel.: 9-3280.

4-DRS MAZDA 929 1983, fully equipped, z.g.a.n., prijs redelijk, Zeppenfeldt, tel.: 22272.

ANTIEK DONKEREIKEN commode / toilettafel met witmarmer opzet en spiegel; Louet spinnewiel met haspel; antiek eiken buffetkast; Zachemerlampen; stereo- installatie; antieke stoel; antieke olielamp; 2 nog nieuwe matrassen; echt lerenbankstel 2 + 3 zits; div. boeken; koelbox; mixer op voet; blender; fan; prijzen in onderling overleg; tel.: 31469.

WEGENS VERTREK: schommelbank (porch); salontafel; wandmeubel; koelkast (220 V); vrieskistje (220 V); zeilbootje (visboot) met trailer; 2 eenpersoons- bedden; naaimachine (220 V); stoof; tv zwart/wit, tel.: 24726, De Grootestraat 4 (bij oude hospitaal).

DATSUN 200 SX, high performance, blue- black, hatchback, low mileage, immaculate condition, NAf.15.000,-, Don Barton, Bung. 57, Seroe Colorado, ph. 9-3540.

FIRST QUALITY five piece sectional sofa, an outstanding value at f.2.995,-; Rosewood diningroom furnishings; Cherry bedroom suite; tables; chairs; gasgrill; appliances; rugs; drapery, Don Barton, Bung. 57, Seroe Colorado, phone: 9-3540.

IJSKAST, merk Frigidaire, f.300,-, Irenestraat 15, tel.: 21393.

FORD LASER, juli 1982, airco, standard, in uitstekende conditie, slechts f.5.975,-, moet weg, tel.: 9-3490.

CATAMARAN SUPER Cat, 5.2 meters, good condition. Call 25397 after 6 pm.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

HUIS, OMGEVING Tanki Leendert, 3 slaapkamers, ingebouwde keuken. Inlichtingen tel.: 21045 alleen op zaterdag en zondag.

HUIS: Costa Ricastraat 6. Voor informatie tel.: 21231/22635.

RUIM GEMEUBILEERD appartement met airco. Te bevragen: Tunastraat 12, Ponton.

HUIS GELEGEN te Seroe Blanco, gedeeltelijk gemeubileerd, tel.: 21731.

GROOT WOONHUIS in de Nassaustraat, meer geschikt als kantoor, zakenpand etc., tel.: 21932/23916.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

WANTED YOUNG woman to help care for two small children in New York, USA. Free room and board + salary. Must speak English, stay 1-2 years, start February. Please call mr. Arends, tel.: 21190.

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributie-maatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Ceromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Op Sint Maarten

Zes verkeersongevallen maar zonder gewonden

PHILIPSBURG — Gedurende het afgelopen weekeinde deden er zich maar liefst 6 gevallen voor en wel te Middle Region, Saunders, Lowlands, Wellroad, Colebay en Philipsburg.

De bestuurder van de auto betrokken bij het ongeval te Philipsburg bleek onder invloed van alcohol. Bij deze ongevallen hebben zich geen persoonlijke ongevallen voorgedaan. De totale schade wordt geraamd op 9000 gulden.

Op 14 januari gaf de man R.A., afkomstig uit de VS, vermissing op van zijn aktentas, inhoudende verblijfs- vergunning, Antilliaans rijbewijs en andere waardevolle documenten. De aktentas werd waarschijnlijk uit zijn geparkeerde auto ontvreemd.

Diezelfde dag vroeg de man C.P. politiehulp om van de man S.C., woonachtig te Middle Region, zijn motorfiets terug te krijgen. De man P. was een bedrag van 10 dollar verschuldigd aan C.'s vrouw, die hij nooit had terugbetaald. De man C. had de motor geleend van P., die eerstgenoemde daarop niet terug wilde geven. Na tussenkomst van de poltiie werd de motor teruggegeven.

Diezelfde ochtend gaf de vrouw G.W. een dameshandtas aan, gevonden te Frontstreet, bevattende een paspoort en 75 gulden. De eigenaresse kwam deze later ophalen.

's Middags vernielden spelende kinderen een voorruit van een huurauto. Toen de politie arriveerde, hadden de kinderen het hazepad gekozen. De recherche heeft deze zaak in onderzoek.

Op 15 januari werd om politieassistentie gevraagd in een supermarkt te Backstraat. De manager zag een winkelende vrouw 2 pakjes potatoesticks achteroverdrukken. Toen de manager in deze zaak de vrouw om duidelijkheid vroeg, wilde de vrouw een gevecht aangaan. De vrouw werd door de politie toegesproken.

KRALENDIJK — Vanaf de maand november wordt er op de basisschool Luis Beltran onder leiding van het schoolhoofd Donny Wout alle aandacht besteed aan land- en tuinbouw. Roy Emers die in de dienst is bij de afdeling LVV geeft de jongelui eenmaal per week onderricht in tuinbouw. Dat betreft de klassen 4, 5 en 6. Deze week werd de eerste oogst binnengehaald en voor een aantrekkelijke prijs verkocht aan leerkrachten en leerlingen. Schoolhoofd Donny Wout deelde mee, dat de opbrengst weer aan de tuin besteed zal worden. Bij de foto: de jongelui druk aan het werk onder toezicht van de heer Emers.

Dode man in auto gevonden

PHILIPSBURG — In de vroege ochtend van 16 januari kwam het bericht bij de politie binnen als zou er in een auto een dode liggen. Bij aankomst van de politie aldaar werd inderdaad het levenloze lichaam aangetroffen van de heer Harold Moore, geboren op Trinidad op 7-9-'17, die sinds lange tijd op St. Maarten woonachtig was. Zijn vrouw, die ook aanwezig was, vertelde dat haar man thuis onwel was geworden. Samen kregen ze een lift van iemand naar het ziekenhuis.

Onderweg echter kreeg de auto een lekke band waarbij tevens de man levenloos werd aangetroffen. De dienstdoende arts kon slechts de dood constateren. Vermoedelijk ging het hierbij om een hartinfarct.

Politie-rapport Sint Maarten:

Poging gemeld tot brandstichting

PHILIPSBURG — Op 11 januari deed de man A.M., afkomstig uit Trinidad, aangifte van verlies van zijn cheque- boekje t.w.v. 340 dollar.

Diezelfde dag gaf de man S.M. een groene portefeuille aan, inhoudende 139 dollar en 330 Fr. francs, die hij had gevonden aan de Pondfill. De eigenaar van deze portefeuille kwam de volgende dag zijn eigendom afhalen.

Op 13 januari probeerde man A.R.J. in te breken in de John Larmonieschool. Hij werd ontdekt door de bewaker, gegrepen en overgeleverd aan de recherche. De man deed het verhaal in de school een boek te hebben gezien dat hij graag wilde hebben. Aangezien de man in kwestie mentaal niet helemaal in orde was, kreeg hij van de poltiie een waarschuwing waarna hij werd weggestuurd.

Rond het middaguur die dag werd politiehulp gevraagd te Coralitaweg. De man J.F.J. goeide olie op de weg om zodoende het opstuivende stof, veroorzaakt door passerende voertuigen, te voorkomen. Aangezien de man geen bewijs van toestemming hiervoor kon aantonen, werd hem mede gedeeld deze werkzaamheden te staken.

Diezelfde dag gaf de man E.C. [illegible] maand zijn huis in brand [illegible] de te steken. De nacht [illegible] hoorde de man een explosie in zijn huis. Toen hij ging kijken, stond zijn voordeur in lichterlaaie. Spoedig erna hoorde hij wederom ontploffingen veroorzaakt door vuurwerk. Met hulp van buren konden de brandjes onder controle worden gebracht. De recherche heeft deze zaak in onderzoek.

De man C.R. deed aangifte bij de politie van bedreiging met een geweer door de man R.R. R.R. werd ingesloten. De zaak wordt onderzocht.

Eerste 10 km race op 27 januari

Roadrunningclub opgericht voor Nederlands St Maarten

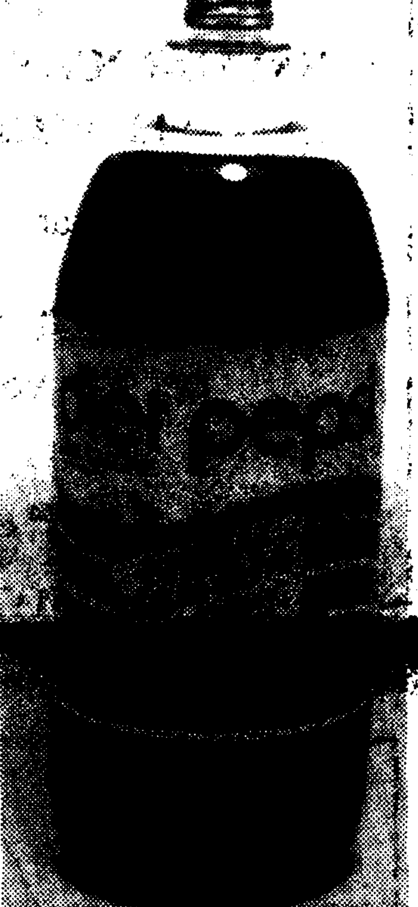
PHILIPSBURG — Op 15 januari werd op het eiland Sint Maarten Roadrunning Club opgericht. Initiatiefnemers van deze nieuwe tak van sport aan de Nederlandse kant (aan de Franse kant bestaat deze reeds) zijn de heren Malcolm Maidwell en Frits Bus.

Gestreefd wordt om iedere maand wegwedloop- wedstrijden te houden over een afstand van zo'n 10 km. Deze wedstrijden zullen iedere laatste zondag van de maand georganiseerd worden. De club is niet winstgevend. De deelname ervan is geheel gratis. De prijzen voor iedere leeftijds- klasse in de heren- en dames- categorie zullen door sponsors bijeen gebracht moeten worden.

Iedere maand zal er een ander traject worden uitgezet. Hulp bij deze wedstrijden zal geboden worden door de Ambulancedienst en de politie die de renners zullen gaan begeleiden.

De eerste wedstrijd wordt gehouden op 27 januari. De start is te Port la Royale, Marigot, om precies acht uur 's morgens. De finish is bij Pelican Resort & Casino te Simpson Bay over een afstand van ongeveer 10 km. Geïnteresseerden kunnen zich "gratis" registreren bij de heren Maidwell, bij El Tigre of bij Pelican Resort Activities- desk (tel.: 2409) of bij Frits Bus (tel.: 2267). Momenteel hebben er zich reeds ongeveer 30 mannelijke en vrouwelijke deelnemers opgegeven.

Zakenvaria

CARIBBEAN BOTTLING CO. LTD introduceert "dieet- pepsie nutrasweet". Voorheen bevatte de "dieet- pepsie" sacharine, hetgeen nu vervangen is door nutrasweet. Vooral voor diabetici en mensen die aan de slanke lijn doen is de nieuwe drank een uitkomst. Dieet- Pepsie Nutrasweet is verkrijgbaar in een twee- liter fles van plastiek en in de gangbare kleine flessen.

ISLAMABAD — Pakistan ontkent dat er in het grensgebied met India 50 Pakistani zijn gesneuveld in gevechten met het Indiase leger. Berichten daarover zijn pure versie[illegible].

Reeks van roofovervallen

WILLEMSTAD — In een tijdsbestek van vier uur vonden er niet minder dan vier gewapende roofovervallen plaats in nummerkantoren te Sta[illegible], Bonam en aan de Sch[illegible] Noord en de Steenrijkstraat. In al die gevallen werden de verkoopsters door een man, die gewapend was met een pistool bedreigd. Hijzelf nam telkens het geld uit de kassa. Bij elkaar bedroeg de gestolen buit 333,50 gulden. In de vroege avond signaleerde de politie in de buurt van een nummerkantoor te Sint Kli[illegible] een persoon die zich verdacht gedroeg. Toen de man de politie zag, wilde hij vluchten. De politie was hem echter te snel af en wist hem in de kraag te grijpen. Tijdens een summier verhoor bekende hij de eerder op de dag plaatsgevonden overvallen te hebben gepleegd en dat hij juist voornemens was een volgende slag te slaan. De overvaller is de 27- jarige A.P.. Bij de overvallen werd hij geassisteerd door E.F., die optrad als bestuurder. Hij wist echter te ontkomen, toen hij lucht kreeg van de politie. Tot op dit moment is hij voortvluchtig en de politie acht hem gevaarlijk, omdat hij in het bezit is van een vuurwapen. Aangezien zijn identiteit bekend is verzoekt de politie hem zich uit eigen beweging bij de recherche te melden.

Moeder belet te vertrekken

WILLEMSTAD — Een 39- vrouw en moeder van drie minderjarige kinderen, die op het punt stond om naar Nederland te vertrekken, is door de politie op het laatste moment belet te vertrekken. Zij had de kinderen alleen achter gelaten. De vrouw werd aangezegd in verbinding te treden met de Voogdijraad alvorens het eiland te willen verlaten.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	307,70	Platinum	274,00
Silver	6,26	Palladium	116,00

AMSTERDAM TODAY

Akzo NV	100,90	Oce v Grin	295,00
Elsevier	113,00	Ommeren	28,60
Fokker	92,00	Pakhoed	72,00
Heineken	151,00	Philips	57,00
Hoogovens	62,20	Robeco	72,20
KLM	47,20	Rolinco	65,40
Naarden	48,90	Royal Dutch	176,40
Nat Ned.	285,00	Tele Graaf	257,00
Nedlloyd	157,00	Unilever	328,40
Ennia	159,80	Gist Broc	177,20

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	10 1/2 - 1/8	IBM	123 5/8 - 1/4
Asa Ltd	50 + 1 3/4	ITT	31 5/8 - 5/8
Atl.Richfield	44 1/4 - 1/8	McDonalds	54 3/4 - 1
Beatrice Fds	28 5/8 - 1/4	MACOM	19 1/2 - 1/8
Burroughs	61 1/8 - 1/8	Natl Presto	25 1/2 unch
Citicorp	40 3/8 - 1/2	NCR	27 1/2 - 1/4
Coca Cola	61 7/8 - 1 1/4	Pepsico	42 1/4 + 5/8
Dayton Hudson	33 1/4 + 1/2	Seagram	37 1/2 - 1 1/8
Disney	65 7/8 + 1 1/4	Sears	33 + 5/8
Dome Mines	7 1/2 + 3/8	Texas Instr.	124 1/2 - 1 1/2
Dupont	48 - 5/8	Texaco	33 7/8 - 1/8
East Kodak	71 1/4 - 1/2	United Airl.	45 1/4 - 2 3/8
Ford	47 1/2 - 1/2	Union Pac.	44 1/4 - 3/8
Fluor	[illegible]	US Steel	26 3/4 - 1/8
Gen.El.	[illegible]	West.El.	27 1/2 + 3/8
Genl Motors	80 3/8 - 1/2	Xerox	40 - 3/8
Homestake M.	21 7/8 + 3/8	Zenith	21 1/2 + 1/4

DOW JONES	INTERIM AVERAGES	HIGH	LOW
Industrials	1228,69 - 1,99	1234,65	1219,74
Transportation	584,70 - 10,52	592,12	575,40
Utilities	148,24 - 0,35	148,85	147,06
65 Stocks	499,43 - 3,11	502,87	494,57

OTHER INDEXES		MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	98,75 - 0,15	Nyse Volume	113.550.000
Nyse Financial	101,04 - 0,03	Comp.Volume	133.368.710
S-P Composite	170,73 - 0,46	Stocks Up 803	Down 742

FED SEEN GENEROUS WITH RESERVES
By Norma Cohen
New York, Jan 17 - The federal reserve is maintaining only a token degree of restraint on the banking system, suggesting it is willing to err on the side of easing, at least for the next few weeks, analysts said. "The reserve data released today indicate quite clearly that the fed continues to be very accommodative," said Larry Leuzzi, economist at E.F. Hutton and Co.Inc. In particular, he said, average daily bank borrowings of 275 mln dlrs in the latest week show that banks only turned to the Fed's discount window for seasonal or frictional loans. In addition, data showing U.S. banks had net free reserves of 454 mln dlrs daily in the two weeks ending January 16 "resulted from the fact that the fed is not applying any friction," Leuzzi said. He noted that the banking system has been in a net free reserve position since the November meeting of the federal open market committee when the fed's policy setting group decided to lean toward an easier monetary policy.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 18 JANUARI 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	[illegible]	1.345	1.365
PND STERLING	[illegible]	1.99	2.05
NED GLD	[illegible]	49.75	50.55
BOLIVAR		—	
ZW FRANCS	[illegible]	66.87	67.67
FR FRANCS	[illegible]	18.16	18.86
DUITSE MARK	[illegible]	56.27	57.07
SUR GLD	—	100.07	[illegible]
IT LIRE	0.59	0.89	[illegible]

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF [illegible] 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	[illegible]
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	[illegible]
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	[illegible]
[illegible]	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	[illegible]
[illegible]	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	[illegible]

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT [illegible]. DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WILLEMSTAD — De eigenaar van [illegible] gifte bij de politie van [illegible] dwijnen van een aantal gouden sieraden [illegible] met een gezamenlijke waarde van ongeveer 1650 gulden. Deze verdwijning zou hebben plaats gevonden in de periode van [illegible].

Tot buitenwijken hoofdstad

Branden in Australië: zes doden

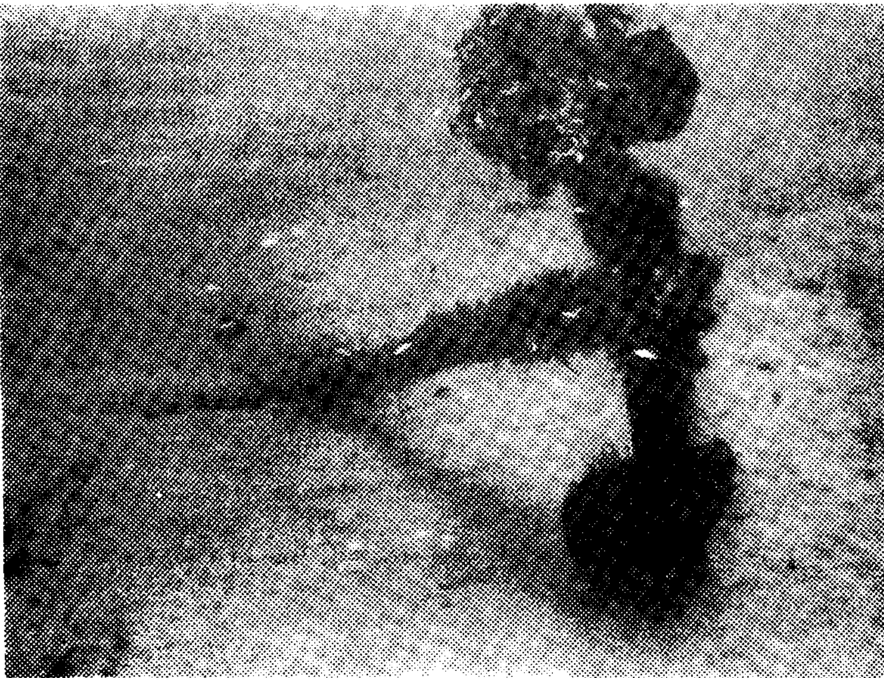
CANBERRA — Bij de grote branden in zuid Australia zijn zeker al zes doden gevallen. Duizenden brandweermannen en andere hulptroepen zijn ingezet bij de bestrijding van de brand.

Het zag er gisteren en aanvankelijk naar uit dat men op de meeste plaatsen het vuur onder bedwang zou krijgen. In de staat Victoria is daar echter geen sprake van. Volgens de gegevens van de regering had men in totaal al driehonderd branden bedwongen. Op de bevolking wordt een beroep gedaan waakzaam te zijn bij het weggooien van sigaretten en het omgaan met vuur.

Later op de dag greep het vuur gisteren weer zo snel om zich heen dat zelfs voorsteden van de hoofdstad Canberra werden bedreigd. De mensen werd aangeraden binnen te blijven, de ramen gesloten te houden maar de sproei-installaties in de tuin op volle kracht te laten draaien. De situatie werd zelfs kritiek toen vlammen van wel tien meter hoogte storing veroorzaakten in de stroomvoorziening. Sommige straten werden onbereikbaar. De brandweer slaagde er tenslotte in het gevaar te keren.

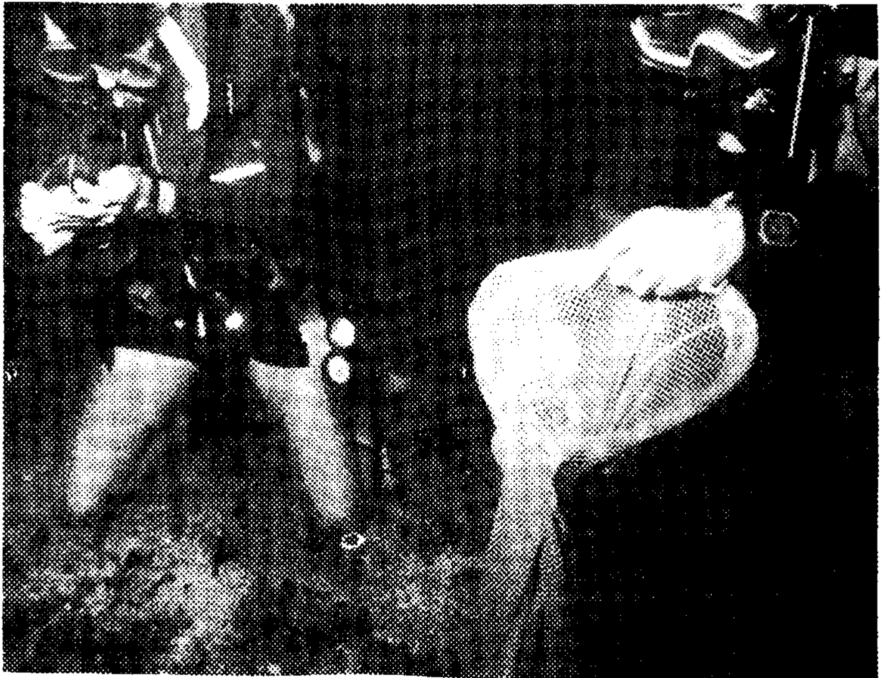
ORANJEBAAI, St. Eustatius met op de achtergrond de grote pier, waarvan het einde als referentiepunt bij het onderzoek werd gebruikt (foto Dr. Wil Nagelkerken).

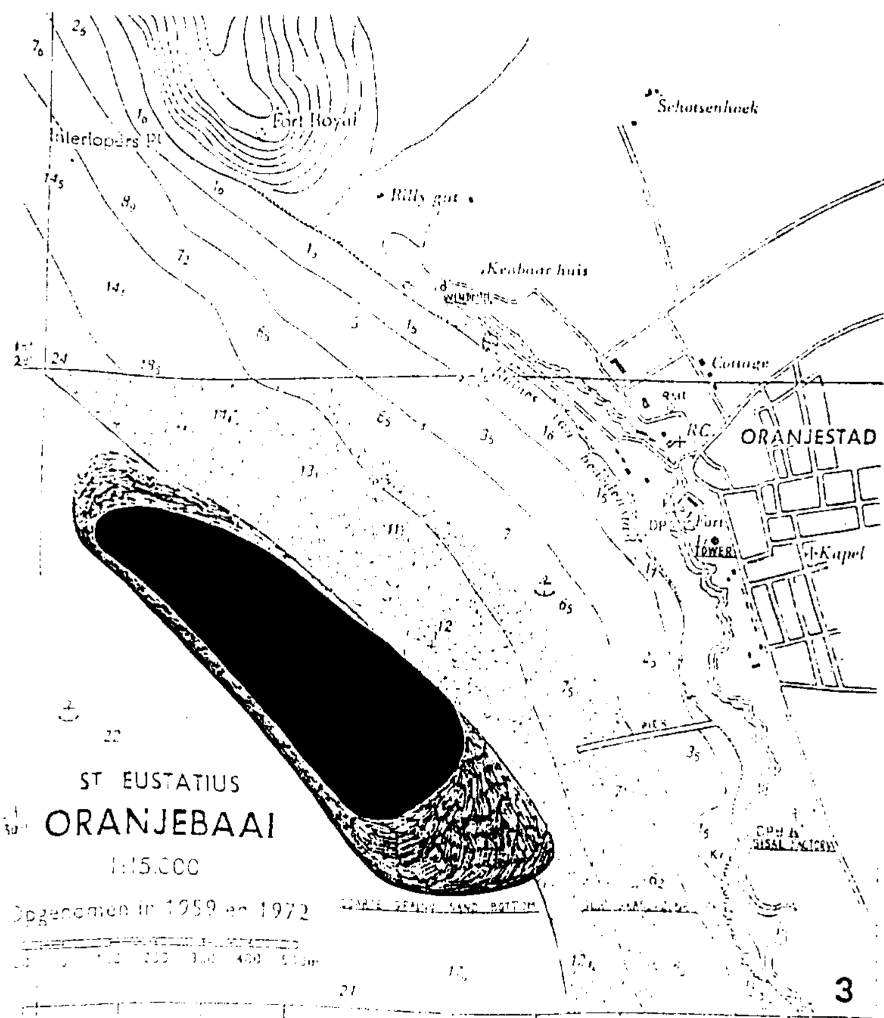
Een ijzeren stokanker op de bodem van Oranje Baai, geheel overgroeid met allerlei soorten mariene organismen (foto Dr. Wil Nagelkerken).

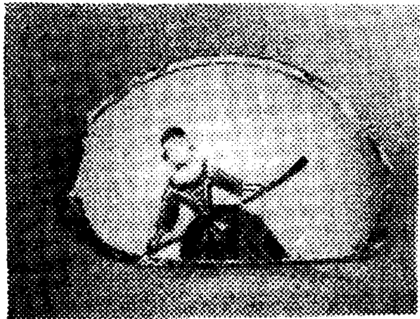
De Zodiac- onderzoekboot van het Archeologisch / Antropologisch Instituut met studenten op weg naar het research- gebied (foto Dr. Wil Nagelkerken).

Twee onderzoekers op de bodem van Oranje Baai, St. Eustatius. Eén maakt aantekeningen op een wit plastic bordje, terwi l de ander de verzamelde artefacten in een verzameltas stopt (foto Dr. Wil Nagelkerken).

Kaartje van Oranje Baai, St. Eustatius met een schets van de plaats en de grootte van de historische ankerplaats. Het zwarte gedeelte is de hoofd ankerplaats, het grijze gedeelte de plaats, waar wel geankerd werd maar minder frequent.

Gedeelte van een schoteltje van aardewerk met een laag tinglazuur, verzameld in de buurt van de grote pier van Oranje Baai, St. Eustatius. Vermoedelijk 18de eeuws (foto INTERPHOTO).

GEDURENDE DE 17de en 18de eeuw was St. Eustatius één van de meest belangrijke eilanden in de Caraïbische Zee. Dit was vooral vanwege zijn ligging, zijn veilige ankerplaats ten opzichte van de heersende winden en vanwege zijn politieke en economische status. Vooral gedurende de Amerikaanse Vrijheidsoorlog (1775-1782) speelde St. Eustatius een belangrijke rol als een handelscentrum tussen Europa en Noord-Amerika.

Op 16 november 1776 vuurde Fort Oranje een saluutschot af voor de "Great Union" vlag welke woei op het bezoekende Amerikaanse oorlogsschip de "Andrea Doria"

Gedurende de Amerikaanse Vrijheidsoorlog en ook een tijd daarvoor was de smalle landzone langs de Oranjebaai volgebouwd met honderden pakhuizen en allerlei andere gebouwen. Op dit ogenblik zijn daar nog de talloze ruïnes van zichtbaar, zowel op het land als in de zee.

In die tijd moet er ook een enorme activiteit geheerst hebben in Oranjebaai vanwege de talloze schepen, die daar binnenliepen of voor anker lagen en vanwege de vele kleine scheepjes, die voor het transport zorgden tussen de grote voor anker liggende schepen en het land.

Volgens literatuur- gegevens gingen in de Oranjebaai in een korte tijdspanne na 1760 jaarlijks duizenden schepen voor anker, die voornamelijk van Europa, Afrika en Noord-Amerika **kwamen. In totaal gingen in de 18de eeuw meer dan 30.000 schepen voor anker in Oranjestad.**

De plaats waar ze het anker uitwierpen, moet vrij ver uit de kust geweest zijn, omdat het dichtbij de kust vrij ondiep is met veel golfwerking. In oude prenten en schilderijen is te zien hoe de grotere schepen meer buitengaats voor anker lagen en de kleinere meer in de buurt van de kust.

Ook een druk verkeer van kleine boten kan opgemerkt worden tussen de grote schepen en de pakhuizen op de wal. Volgens literatuur- gegevens moet deze ankerplaats in een zone gelegen hebben van 800m breed (van de kust naar buiten) en 1000m lang (parallel aan de kust).

Zonder twijfel moet de bodem van Oranjebaai vol liggen met materiaal dat in de loop der eeuwen bij het laden en lossen overboord is gevallen of gewoon als afval overboord is geworpen.

Uit een onderzoek in Amerika, dat zich bezig hield met een studie van afval op een historische ankerplaats, is gebleken, dat dergelijke studies veel informatie kunnen geven over de bestudering en het gebruik van de toenmalige ankerplaatsen.

Ook kon door bestudering van de verspreiding en de grootte van de concentraties en de aard van het afval inzicht verkregen worden in kwesties aangaande nationaliteit, soort vracht, grootte van de schepen, voorkeur van bepaalde schepen voor bepaalde plaatsen etc.

Dit was één van de redenen voor Dr. Wil Nagelkerken, in dienst van het Archeologisch / Antropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen (AAINA) om in Oranjebaai onderzoek te gaan doen.

Thans is Dr. Nagelkerken al enige jaren met dit onderzoek in Oranjebaai bezig in samenwerking met de Fieldschool van het "College of William and Mary" te Williamsburg, Virginia (USA). In juni/juli 1983 werd begonnen met een inventarisatie van deze historische ankerplaats. Studenten van bovengenoemde Fieldschool werden in dit onderzoek betrokken.

Onderwater- archeologisch onderzoek vereist een grondige voorbereiding o.a. is kennis van de onderwater- habitats van belang voor latere interpretatie. Deze habitats zijn in de Bovenwinden verschillend van die in de Benedenwinden.

In de Benedenwinden treft men goed ontwikkelde koraalriffen aan, wat in de Bovenwinden niet het geval is. Daar komen vlakke, zandige bodems voor, die langzaam aflopen naar grotere dieptes. De afwezigheid van goed ontwikkelde riffen kan verklaard worden uit de hoedanigheid van de zeebodem; deze bodem is vlak en zandig en er zijn geen steile hellingen. Ook de afwezigheid van geschikt substraat voor vestiging van koralen en het effect van "hurricanes" is een sterke rem op koraalrif- vorming.

Dr. Wil Nagelkerken op het punt af te dalen naar de bodem van Oranjebaai te St. Eustatius voor het doen van archeologisch onderzoek. Dr. Nagelkerken is werkzaam bij het Archeologisch / Antropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen (AAINA), waar hij zich bezig houdt met archeologisch onderzoek onder water, o.a. onderzoek naar historische resten in het Schottegat en het Spaanse Water. Het onderzoek in St. Eustatius werd gedaan in 1983 en 1984. Voor 1985 staat een survey op het programma te St. Eustatius naar historische wrakken. De Field School van het "College of William and Mary" (USA) neemt deel aan dit onderzoek.

Deze samenwerking is een uitvloeisel van de nauwe relaties die steeds bestaan hebben tussen de V.S. en St. Eustatius sinds de geboorte van de Verenigde Staten als natie in 1776. De partners financieren elk hun onderzoek.

In Oranjebaai bevindt zich een zandige zone, die loopt vanaf de kant tot ongeveer 200m naar buiten met bijna geen begroeiing. In deze zone heerst een sterke golfwerking waardoor het water vaak troebel is. Artefacten, maar ook allerlei nieuw materiaal komen hier heel gauw onder het zand te zitten. Met een magnetometer kan in deze zone onder het zand aanwezige metalen artefacten opgespoord worden. De diepte is hier van 0 tot ongeveer 10 meter.

Ongeveer 150 tot 200 meter uit de kust begint een fijnzandige zone waarvan de bodem begroeid is met zeegras **Syringodium filiforme.** In deze zeegrasvelden komen veel grote Carco's voor, ongeveer 1 per 25m2. Ze leven van de epifytische algen, die op het zeegras groeien. De bodem bestaat uit een fijne laag zand met eronder modder afkomstig van afgestorven plantenresten. Hoewel de golfwerking hier niet sterk is, verdwijnen voorwerpen toch snel de modderlaag in. In deze zone kunnen soms historische resten gevonden worden als na slecht weer het zand omgewerkt is.

Ongeveer 500-600m uit de kust houdt de zeegraszone abrupt op en begint er een zone waarvan de bodem uit heel grof koraalafval en ander puin bestaat. In deze zone komen verspreid kleine koraalveldjes voor.

Behalve koraal komen in deze veldjes vooral sponzen, gorgonen en allerlei soorten algen voor. In en rond deze plekjes heerst een grote visrijkdom. Er is een goed zicht in deze zone en geen merkbare golfwerking. Artefacten zoals flessen, stukken keramiek etc. liggen hier verspreid over de bodem, al of niet begroeid met mariene organismen zoals kalkroodwieren, boorsponzen, boorwormen, algen, koralen etc.

Veel van de artefacten zijn alleen met kennersoog te onderscheiden, omdat ze door de mariene overgroeiing moeilijk van de omgeving zijn te onderscheiden. Deze zone was waarschijnlijk op het eerste gezicht dan ook de hoofd- ankerplaats gezien de vele artefacten en gezien de koraalveldjes, die een goede greep vormden voor de ankers van de schepen, getuige ook de vele ankers in deze veldjes.

Het was in deze zone dat het onderzoek startte in de periode juni/juli 1983. Als vervoermiddel werd een Zodiac- rubberboot gebruikt, geschikt voor 6 personen en voorzien van 2 buitenboord- motoren. Voor de inventarisatie van de bodem van de historische ankerplaats werd gebruik gemaakt van een 400m lange nylon lijn voorzien van plastic "labels" met de afstand erop. Met behulp van gewichten werd deze lijn op de bodem gehouden. Met behulp van boeien, die met lijnen aan de gewichten vast zaten, was de 400m lijn ook indirect aan de oppervlakte zichtbaar. Met behulp van deze 400m lijn kon de plaats van de verzamelde artefacten bepaald worden.

Bij het begin van een inventarisatieduik voer de boot steeds naar de laatste boei, dus naar het einde van de 400m lijn. Hier gingen dan twee duikers met SCUBA- equipment naar de bodem (± 80 voet) en begonnen aan één kant van de 400m lijn de zeebodem te inventariseren.

De ene duiker verzamelde terwijl de ander notities maakte. Van een gevonden artefact werd dan vermeld: de soort artefact en de locatie. Deze locatie werd gedaan m.b.v. de 400m lijn door de afstand tot de lijn te bepalen en door de afstand op de lijn af te lezen in relatie tot het beginpunt.

Op één dag werden meestal 2 inventarisatie- duiken gemaakt. Op deze manier konden op één dag beide kanten van de lijn geïnventariseerd worden.

Iedere volgende dag werd de lijn 50 à 100m verplaatst, zodat geheel Oranjebaai bekeken kon worden. Van iedere nieuwe plaats van de 400m lijn op de bodem van Oranjebaai werd steeds het begin- en eindpunt bepaald met behulp van kompaspeilingen, gedaan op drie verschillende objecten op het land.

Hierdoor was het mogelijk later alle geïnventariseerde plaatsen op de kaart in te tekenen met de gevonden artefacten erbij. Op deze wijze kon een mooi overzicht verkregen worden van de verspreiding van de artefacten en soorten artefacten. In 1984 werd hetzelfde gedaan maar nu werd een gedeelte verder uit de kust bestudeerd. Met behulp van de verzamelde artefacten was het mogelijk om een calculatie te maken van de plaats en de grootte van de historische ankerplaats.

Wat het gevonden materiaal betreft: in ondiep water zijn nog steeds muren aanwezig van verzonken pakhuizen uit de 18de eeuw. Op het land zijn de meeste tot ruïnes vervallen, maar er zijn nog enige gedeeltelijk intact en worden zelfs nog gebruikt zoals o.a. de duikwinkel, waar de SCUBA-flessen voor het onderzoek gevuld werden. Vlak bij de kant in heel ondiep water werd zelfs nog een groot kanon gevonden, vermoedelijk afkomstig van het erboven op de klippen gelegen Fort Oranje.

Ongeveer 100m uit de kust werd wederom een klein draaikanon gevonden van ongeveer 1m lang. Twee jaar geleden werden er hier ook al twee andere aangetroffen. Op de ankerplaats werden grote hoeveelheden artefacten gevonden zoals Engelse, Hollandse en Franse wijnflessen uit diverse perioden, **meestal gebroken, verder veel** keramiek van allerlei landen en tijden, veel bakstenen, die vroeger door de schepen vooral als ballast werden meegenomen. Op één plaats ver uit de kust werden veel blauwe slavenkralen gevonden, op een andere plaats verschillende ijzeren stokankers.

Met een deel van het materiaal is Dr. Wil Nagelkerken thans bezig met een studie over de "Winebottles of Orange Bay" en "Ceramics of Orange Bay". De rest van het materiaal zal gebruikt worden voor andere toekomstige studies en daarna tentoongesteld worden in het museum. Wat de studie van de flessen betreft, bestaat de indruk, dat het merendeel niet afkomstig is uit England zoals soms wordt gedacht, maar vooral uit Holland en Frankrijk. De meeste dateren uit de 18de eeuw, toen St. Eustatius zijn bloei periode doormaakte.

Wijnflessen verzameld in Oranje Baai, St. Eustatius. De fles rechts, een Hollandse wijnfles uit de periode 1710-1725, is bijna geheel overgroeid door mariene organismen. De fles links is een Franse wijnfles uit de periode 1770-1800. Opmerkelijk is de lange hals van laatstgenoemde fles (foto Dr. Norman F. Barka).

Bridge

(Verzorgd door: HENK BEERMAN)

Seatlle III

UITSLAGEN 5E DAG: dames vrij
heren
België 2-25
USA 14-16;
Marocco 6-24

Tegen de USA speelde het herenteam een goede wedstrijd, die maar ternauwernood werd verloren. Twee spellen uit deze wedstrijd. Precisie is een goed systeem, toch kleven er ook nadelen aan, zoals blijkt uit het volgende spel:
OW kwetsbaar, Zuid deler

Sch A632
Ha 95
Ru A9
Kl A9653
N

W
Sch V9875
Ha H76
Ru 108
Kl B108

O
Sch —
Ha AV108432
Ru HB7
KL H42

Z
Sch HB104
Ha B
Ru V65432
Kl V7

Gesloten Kamer

Zuid	West	Noord	Oost
Vos	Brachman	Beerman	Anderson
pas	pas	1 Ru	4 Ha
pas	pas	doublet	pas
pas	pas		

Het is voor NZ met hun precisie-systeem vrijwel onmogelijk de goede redding van 4 Sch te vinden. Na de uitkomst van Kl Vrouw van Zuid maakte Oost 4 Ha gedubbeld + 1.

In de open kamer ging het bieden als volgt:

	Moenir-		
Goldman	Alam	Solloway	vd Ende
pas	pas	1 Sch	4 Ha
4 Sch	doublet	pas	pas
pas			

Noord/Zuid vonden via het natuurlijk bieden gemakkelijk hun Schoppen-fit en konden goedkoop redden.
Het volgende spel verscheen in de New York Times met Moenir in de hoofdrol.

Sch HVB92
Ha V1097542
Ru 10
Kl —
Noord

West
Sch A87652
Ha 8
Ru 742
Kl HV6

Oost
Sch 104
Ha H3
Ru AHVB865
Kl 103

Zuid
Sch —
Ha AB6
Ru 96
Kl AB87542

Wij boden vrij simpel

Z	N
3 Kl	3 Ha*
4 Ha	pas

*: Manche-forcing

Resultaat: 4 Ha + 1.

In de open kamer ging er het heel wat wilder aan toe.

Zuid	West	Noord	Oost
	vd		Moenir-
Goldman	Ende	Solloway	Alam
1 Kl	2 Sch*	pas**	3 Sa***
4 Kl	doublet	4 Ha	4 Sa***
pas	pas	pas	

*: zwakke twee
**: Noord kan geen doublet geven, zij spelen het negatieve doublet.
***: Maak het je tegenstanders nooit gemakkelijk.

Na het 4 SA bod van Oost wisten NZ niet meer wat er aan de hand was, Zuid maakte een [illegible] start waarmee het contract down ging.

Uitslagen 6e dag:
dames
Nieuw-Zeeland 18-21
Zweden 9-21

heren
Finland 9-21
Egypte 7-23
Uruguay 6-24

Nachtelijke visioenen in een Bonaireaanse slavenhut

Een etmaal in een cel zonder tralies

DE VOLLE MAAN wierp een platina glans over de rechthoekige zoutpannen van het Pekelmeer op Bonaire, toen ik om precies middernacht mijn harde legerstede in een van de negentien slavenhutten bij de totaal verlaten rode pan binnensloop om er vrijwillig en gedreven door een hunkering naar het verre verleden, de nacht in door te brengen. Wat was dat voor een vreemde impuls die mij kort na mijn zoveelste aankomst op Bonaire, had doen besluiten een goed verend bed in een gezellig ingericht en zelfs comfortabel huisje aan de rand van de grillige Caribische zee, voor een etmaal te ruilen voor een keiharde koraal matras, waarmee de eeuwen oude slavenhut was geplaveid?

Een cel zonder tralies van nauwelijks twee meter lengte en anderhalve meter breedte en een schuin pannen dak op borsthoogte waarin eens vier ebben houten mannen dicht tegen elkaar gedrukt, hadden uitgerust en steun gezocht, na een lange dag van sloven en sjouwen onder de moordende tropenploert. Waarom zocht ik in gedachten hun gezelschap? Waarom wilde ik één nacht hun trieste lot ondergaan? Voor een extra hap maissoep en een paar glaasjes suikerrietrum werden de onvrije Bonairianen in het midden van de zeventiende eeuw gedwongen tien uur dagelijks zout te oogsten voor hun heer en meester.

Hoewel de karwats van de opzichters meestal alleen maar als dreigement om hun middel bungelde werd er zelden gebruik van gemaakt. Immers het gros der zoutslaven was gewillig en ijverig. Bovendien hadden de heren zeventien in 's Gravenhage tesamen met het landsbestuur in oneindige goeder tierenheid vastgesteld dat: "De aan den lande toebehorenden met alle zachtzinnigheid en mensliefendheid moesten worden bejegend, daarbij zorg dragende dat derzelve rantsoenen van mondkost en drinken in orde moesten zijn".

Ja, ja ..... mooie kreten, waarmee nog al eens de hand werd gelicht door meedogenloze en hardvochtige slavenhouders. De zoutwinning was in de jaren 1650 tot lang na de afschaffing der gekluisterden in de negentiende eeuw een uiterst belangrijke en winstgevende bron van inkomsten voor de Hollandse machthebbers en kolonisten. Vele schepen waren er bij betrokken, bemand met krijgsvolk huurlingen en avonturiers, die aan de zoutvaart goud verdienden. Op Bonaire werden de glinsterende kristallen overvloedig vergaard en geraapt en het was voor de handelaren en sjons alleszins geldelijk verantwoord terzijde van de uitgestrekte zoutpannen guirlandes van kleine zelfs onooglijke stenen huisjes te bouwen waarin de zoutslaven na zonsondergang nieuwe krachten konden verzamelen.

Zakken met kostbare dukaten werden er verdiend aan het witte goud en het zweet der honderden slaven, die niet konden vluchten

De schrijver Wilko voor het hutje waarin hij de nacht doorbracht. Op de achtergrond de rode pan.

De schrijver in de zoutslavenhut

DE NEDERLANDSE SCHRIJVER/wereldreiziger Wilko Bergmans, van wiens hand het boek «De Bastaard van Bonaire» verscheen, bevind zich deze dagen weer op het eiland om zijn nieuwste manuscript «De Witte Dwaas (Blanco loco) van Bonaire» te voltooien. Een boek waarin het leven en sterven van een verdienstelijk, maar omstreden koloniaal wordt behandeld op Wilko's eigen en indringend-romantische wijze. Tijdens zijn verblijf op Bonaire verschenen van zijn hand ook een aantal korte impressies, die in de Ñapa afgedrukt zullen worden.

en die alleen maar konden dromen van een eigen vrij hutje voor het eveneens geknechte gezin. Dromen die pas veel, veel later in vervulling konden gaan toen de slaven alle vrije mensen in het dal van Rincon hun met puntige cactussen omheinde geitenkoraals konden betrekken. Weemoedig en droef waren de wijsjes die de slaven uit het Afrikaanse moederland hadden meegebracht en die zij zongen met diepe basstemmen, maar soms ook waren er uitschieters van machteloosheid en woede te beluisteren. Die de rose steltvogels verderop onrustig maakten.

Nadat ik een stuk oud zeildoek over de koraalkeien had gespreid en van kleverig wit zand een soort hoofdkussentje had gemaakt, keek ik door het kleine raampje naar buiten in de richting van de Willemstoren wiens waaklicht in de top om de vier seconden pinkte.
"Chogogo ... chogogo ... chogogo ... chogogo ...!"

Een vlucht Flamingo's zweefde in majesteitelijke pracht door de lichtende nacht en zij zongen hun eentonig en klokkend lied als een eerbetoon aan de Schepper.
"Chogogo ... chogogo ... chogogo...!"

De zeven lichtende punten van de Grote Beer werden af en toe door voortjagende wolken schepen verduisterd. In de verte hoorde ik een wilde ezel balken naar zijn gezellin. Ik strekte mij uit in de haveloze stal waar de passaatwind dwars door heen gierde en muskieten die op mijn bloed aasden mee voerde en naar buiten joeg. Een hagedis flitste langs de muur en verdween in de vermolmde sponning van de toegang.
"Chogogo ... chogogo ... chogogo...!", klonk het gedempt en vertrouwenwekkend. Ik voelde dat ik veilig was in de armen van een begenadigde natuur, die mij omsloot als een koel laken.

"Er is geen Bonairiaan die niet gelooft in de geesten uit het verleden ... in onverklaarbare geluiden ... onverstaanbare stemmen in de nachtelijke uren ... in verschijningen bij Slagbaai en bij de slavenhutten", had ik gehoord. "Er is iets in de lucht van dit koraalkruimeltje uit God's hand, wat niemand kan uitleggen.
"Chogogo ... chogogo ... chogogo ...!"

Het slaapliedje der boven de zoutpannen cirkelende en maanziek geworden Flamingo's had mij in de greep. Plotseling was ik een deel van de rusteloos bonkende golven aan mijn voeteneinde .. van het overdadige maanlicht ... van het sterren geflonkel.. was ik opgenomen in de alles ver hullende donkerte van Bonaire waar tijd en eeuwen als schaduwen voorbij zijn gegaan.

Sliep ik?

Droomde ik?

Waren het zinsbegoochelingen, die mij plotseling wakker schudden. Ik had het toch duidelijk gehoord. Het ratelen van een zware ankerketting ... die rauwe kerelsstemmen die in mijn hut waren binnengedrongen ... zij riepen naar elkaar die matrozen uit het verleden in Vondelliaanse, lang vergeten jargon ... „Barent Dirk .. wij zijn bij die rode pan van dit vervloekte zouteiland...!" Bulderend gelach van zwaar benevelde ruwe varensgasten klonk macaber boven de wind uit.

Sliep ik?

Droomde ik?

Of was ik alleen maar bevangen door die ondefinieerbare [illegible] Bonaire-Bij-Nacht. Ik richtte mij op en [illegible] hoorde ik boven het geraas der golven en het geschreeuw van krijgsvolk en zeelieden, klagend zingen. De zoutslaven in wier domein ik vertoefde waren tastbaar om mij heen urenlang tot het eerste morgenlicht de visioenen verdreef en de felle zonnestralen de karmijnrode obelisk op de kale koraalvlakte, in vuur en vlammen zette.

door WILKO A.G.M. BERGMANS

Zigeuners van een apart allure

De levensboom van Loes en Carl Vogt

HET ZIJN ZIGEUNERS van zeer aparte allure, die Amsterdammers Loes, Carl en hun 15-jarige zoon Martin. Meer dan twintig jaar geleden zei Carl, toen 21 jaar, Mokum vaarwel en trok met een tot tijdens huis omgetoverd busje de wijde wereld in. Nu is Carl, die zijn lot verbond aan dat van Loes en zoontje Martin, op Bonaire en drijven zij tesamen geholpen door twee uit de kluiten gewassen Noord Hollanders. Het eerste naturistenkamp op het koraaleiland, waar hun komst vooral in het begin met waakzame en zelfs wantrouwende ogen door de eilanders werd gadegeslagen.

Die argwaan verdween al gauw toen bleek dat het vrolijke en hard werkende echtpaar heel gewone mensen waren, die alleen de moed hadden tegen de stroom in te roeien en er in slaagden binnen een jaar met eigen [illegible] een gescherpt verstand [illegible] de nok van de plaats der [illegible] van Bonaire — Sorobon het BON-BEACH RESORT uit het onwillige koraal te stampen. Een oase voor mensen die de natuur in Adamskostuum willen beleven. Sedert twee maanden zijn Carl, Loes en Martin [illegible] aan het [illegible] gebeurd [illegible] wijze. Maar voor het zover was had het drietal een lange [illegible] weg moeten [illegible] dwars tegen bureaucratische [illegible] en tegenslagen. Een eindeloze weg, die [illegible] wonderlijke en vreemde [illegible] in tal van landen op de globe [illegible].

[illegible] het busje had [illegible] plaats maken voor een [illegible] schuit waarmee de oceaan werd overgestoken om te ankeren in de haven van Philipsburg op St. Maarten. Daar leerden deze rusteloze witte zigeuners het nudistenleven kennen en zij kwamen tot de entdekking dat georganiseerd bloot lopen niets weerzinswekkends heeft te zijn, mits dit onder goede en verantwoorde leiding gebeurd. Het plan om elders op de Antillen zo'n naturistenkamp op te zetten, kreeg vorm en inhoud.

Toen Carl Bonaire tijdens een bliksembezoek had leren kennen en liefhebben. Zijn plannen werden door het eilandsbestuur goed ontvangen en eindelijk ... eindelijk kon in februari 1983 met de bouw worden gestart. De macabere overblijfselen van het Sorobon-project, waarvoor meer dan 25 jaar geleden door de Nederlanders minister president mr. Jozef Cals, de eerste steen werd gelegd, waren op slechts een steenworpafstand te zien en het drietal werd er door geïnspireerd om hun visie te verwezenlijken. Verschrikkelijk hard moest er worden aangepakt en dat deden zij alle drie op hun manier.

Het mangrove-oerwoud op de in erfpacht verkregen hectare, gingen zij drastisch te lijf, maar de prachtige wellicht wel eeuwenoude kromgetrokken reus die zich tegen de opdringende moerasplanten had moeten verweren, werd gespaard omdat zowel Carl als Loes Vogt begrepen dat deze typisch Bonairiaanse boom, een symbool betekende en gedacht is de levensboom met zijn vele vertakkingen uit de mythologie werd de verfboom van Bon-Beach Resort het absolute middelpunt van de schepping der zigeuners Vogt. En met het rooien der mangroven verdwenen ook de muskieten, al hielp de passaatwind daar ook een handje mee. "Een gouden plek", zo noemt Carl Vogt, die gemakkelijk en vlot uit zijn woorden komt, het naturistenoord waar niemand iemand verplicht in zijn blootje te lopen of te zwemmen in het heerlijke water.

Voorlopig heeft directeur Carl uitsluitend Amerikaanse naturisten, maar hij is druk bezig ook Europese reisburo's attent te maken op dit unieke oord op een lang versmaad en zelfs gehaat stukje Bonaire. De zigeuners of nomaden zijn honkvast geworden en of dat iets te maken heeft met de altijd groene en verweerde levensboom op hun terrein zal vader tijd moeten leren. Wat jammer dat de kunstschilder-onderwijzer Bert Keller zo vroeg [illegible] is gestorven, anders [illegible] onvriendelijke [illegible] eindeloze houten hek [illegible] Bon-Beach Resort, wat [illegible] verlevendigen door er [illegible] nimfen en meerminnen op te schilderen.

door WILKO A.G.M. BERGMANS

Staketsel van houten bungalow met in de top Carl Vogt en gelijkvloers een van zijn stevige Noord Hollanders.

Bungalows omringen de levensboom.

Weinig veranderd in elf jaar

Deep Purple

Hoe weinig kan er veranderen in elf jaar! Is dit een door financiële overwegingen ingegeven reünie óf een ware heroprichting, een volwaardig nieuw begin dat, toevallig, nog wat geld oplevert.

Het antwoord op de vraag is misschien essentieel, maar doet niets af aan de kwaliteit van de eerste elpee na elf jaar die gemaakt is door de enige echte bezetting van de legendarische hardrock-band Deep Purple.

Ritchie Blackmore, Ian Gillan, Roger Glover, Jon Lord en Ian Paice. Het gezelschap dat verantwoordelijk was voor elpees als 'In Rock', 'Fireball', 'Machine Head', 'Made In Japan' en 'Who Do We Think We Are'. Model heeft gestaan voor talloze hardrock- en heavy metal-bands maar ook tegelijkertijd het genre mede heeft gemaakt tot hetgeen het nu nog is.

Naar verluidt krijgt Deep Purple tien miljoen voor deze nieuwe samenwerking en daarvoor zullen dan vijf elpees gemaakt moeten worden.

In elk geval hebben de vijf grootheden laten weten dat het bloed kroop waar het niet gaan kon en dat deze Purple-bezetting (in de wandelgangen de Mark II-bezetting genoemd) het enige kon zijn dat voor de heren in de rockmuziek nog min of meer bevredigend was.

Blackmore was ongelukkig met zijn Rainbow, Lord met zijn Whitesnake, Gillan met zijn Black Sabbath, Glover met zijn produktiewerk en Paice kon bij Gary Moore z'n draai niet vinden.

De heroprichting van Deep Purple betekent overigens dat al deze genoemde gezelschappen inmiddels — dat spreekt — op hun gat liggen.

En dan te bedenken dat Blackmore altijd heeft gezegd dat Gillan absoluut niet kon zingen. Vorig jaar is hij, naar z'n zeggen, tot inkeer gekomen.

Geen nostalgie, geen reünie, geen terugkijk, maar een nieuw begin dus.

En, het moet gezegd, zo klinkt de elpee 'Perfect Strangers' ook.

De 'sound' mag na al die jaren nog steeds dezelfde zijn, Deep Purple heeft veel energie gestopt in het materiaal en heeft van deze plaat zeker niet het gemakzuchtig en vrijblijvend-verplichte nummer gemaakt dat verwacht kon worden.

Het geluid van Deep Purple blijft zelfs na al die luidruchtige ontwikkelingen in de hardrock, een hoofdstuk apart.

Een opstelsom van de opmerkelijke zangtechniek van Ian Gillan en zijn karakteristieke hoge uithalen, de klassiek-getinte toetsen van Jon Lord, de riffs van Blackmore, de naklappen van Paice en de sobere produktie en het baswerk van Glover.

Niets is veranderd. Sommige stukken van deze 'Perfect Strangers' hadden moeiteloos op de exemplaren van tien jaar geleden kunnen staan. De eigentijdse aanpassingen in het concept, de vaker voorkomende meerstemmige melodieën, het zijn slechts marginale wijzigingen.

Maar, het is zeer de vraag op deze Purple-hereniging ook het verwachte verkoop-succes zal hebben.

Voor elke headbanger zou dit weliswaar verplichte aanschaf moeten zijn, maar het is bekend dat de voorkeur momenteel uitgaat naar herrie, in de meest letterlijke zin van het woord.

Yoko Ono komt alweer met nieuwe LP

Lennon lijkt begraven, vergeven, noch vergeten

Koud lag John Lennon onder de groene zoden of Yoko Ono begon haar offensief.

In de afgelopen jaren zijn er van het voormalige echtpaar, van Ono alleen en van wijlen Lennon posthuum meer platen verschenen dan ooit tevoren.

En de voorraad lijkt nog lang niet uitgeput. Het zijn, overigens, allemaal platen geweest die in het ruimere kader van de algehele pop-geschiedenis meer dan gemist kunnen worden.

Afgezien van het feit dat alle plaatwerken allereerst waren ingegeven door de misplaatste overtuiging dat Lennon met terugwerkende kracht als held gehuldigd moest worden, was het met name de a-muzikaliteit van Yoko Ono die de meeste ergernis opwekte.

Dat John Lennon maar niet begraven wordt, laat staan vergeven en vergeten, komt omdat hij een zeer vermogende weduwe heeft die hem maar niet met rust laat en ons te pas en te onpas met ongewenste vinyliteiten opzadelt.

Daar komt nog bij dat de talloze aan 'Grote Held Lennon' (dat was hij natuurlijk helemaal niet) refererende plaatjes bovendien nu worden aangevuld met een nieuw fenomeen: de zoon van de Grote Held, die ook zo veel op pappie lijkt, gaat het ook eens proberen.

Het is af en toe niets dan Lennon dat de klok slaat. Terwijl Julian Lennon nu dus z'n eerste verschrikkelijke singletje heeft gemaakt en iedereen denkt dat de Grote Roerganger weer is opgestaan, heeft Yoko Ono aan de andere kant van het land haar eigen, fraaiste 'composities', nog eens op z'n rijtje gezet. Stukken van haar hand die eerder te horen waren op 'Season Of Glass' en het Ono-Lennon-album 'Double Fantasy', worden ditmaal uitgevoerd door echte muzikanten: Harry Nilsson, Eddie Money, Roberta Flack, Trio, Elvis Costello, Sean en John Lennon en nog wat. Het plaatje heet 'Every Man Has A Woman'.

Het voordeel is nu dat alle stukken ineens als muziek zijn gaan klinken. De composities van Ono blijven evenwel zwak en overtollig, evenals deze plaat.

Kershaw

Als er op één pop-artiest weinig tot niets aan te merken valt, dan is het de Brit Nik Kershaw. Zijn aanpak zit, afgezien van incidentele taferelen met hysterische jonge meisjes, degelijk en terughoudend in elkaar, terwijl zijn muziek een detail had kunnen zijn, maar niet is. Meteen al met z'n eerste elpee 'Human Racing' wist Kershaw veel aandacht te trekken.

Een handvol hits en zijn verschijning als 'ideale schoonzoon' bevestigden bij serieuze muziekliefhebbers de indruk dat het hier ging om 'just another pretty face' uit Engeland met een leuk muziekje dat al snel het onderspit zou gaan delven voor een nieuw nog 'prettier face'.

Maar niet deze Kershaw. Allereerst is hij een goed muzikant en conponist die weliswaar een beperkt geluid kan voortbrengen, maar dat met overgave en stijl doet.

De muziek van Nik Kershaw is sjiek. Alles is af, perfect en onschuldig. Ook op zijn tweede elpee 'The Riddle' die is vooruit gesneld door het hitgevoelige titelnummer. 'Save The Whale' heet het laatste stuk van deze plaat en dan denk je al gauw 'ach gut, die Kershaw'. Maar zijn toetsen-rock-pop voor alle leeftijden is zonder meer 'af'. Aangenaam tot de laatste voorspelbare noot en in dit opzicht is Kershaw in elk geval een ideaal popidool dat, bij wijze van uitzondering, serieus kan worden genomen.

Lydia Lunch

De in de (heel voorzichtig) Amerikaanse 'rock-avant garde' (ha) zeer gewaardeerde zangeres /dichteres Lydia Lunch (ze komt uit de hoek van Birthday Party, The Contortions, en is vanwege haar ongrijpbare produkcties lange tijd ingedeeld geweest bij de 'no wave') heeft met 'In Limbo', haar laatste mini-elpee, een allervevelendst werkstuk vervaardigd.

Twee plaatkanten met grafliederen, onderwereld-gelispel en daarin wordt ze bijgestaan door een kakafonie van gitaar, bas, drums, sax en piano.

Tergend langzaam, lui en afgetobt, trekt ze zich door vijf stukken van eigen hand en één van collega Rowland S Howard om uiteindelijk moeizaam tot een wankel resultaat te komen: het opwekken van een mateloze ergenis bij de luisteraar. Het is evenwel ook mogelijk dat de afspeel-apparatuur verkeerd stond ingesteld. Wie zal het zeggen?

Los Lobos:

Chicano-rock ofwel Tex-mex goes disco

WIE ENKELE JAREN geleden de muziek van de Amerikaanse groep Los Lobos tot de popmuziek had gerekend, was uitgelachen.

Er lopen ook nu nog genoeg mensen rond die het moeilijk hebben met deze in Amerika razend populaire band die in het kader van de 'garagerock' opgang lijkt te doen.

Los Lobos werd in '74 opgericht. De muzikanten, chicano's (Amerikanen van Mexicaanse afkomst in dit geval) David Hildalgo, Louie Pérez, Cesar Rosas en Conrad Lozano, hielden zich eerst bezig met traditionele acoustische Mexicaanse muziek.

Los Lobos heeft twee elpees opgenomen met Mexicaanse folk voordat de invloed van de Amerikaanse rockmuziek zich deed gelden.

Het repertoire van het viertal is uiteindelijk een opmerkelijke mengeling geworden van folk, rock, cajun, country & western, countryrock, rhythm/blues, Musica Norteña, Tex-mex: 'Chicano-rock'.

Muziek uit het grensgebied tussen de V.S. en Mexico en als zodanig een variant op evenzo populaire Amerikaanse nieuwe country-muziek van Rank and File of nieuwe rock 'n rollbands als The Blasters.

Dat Los Lobos juist nu van zich doet spreken heeft te maken met de naïeve authenticiteit en simpele eenvoud die hun muziek kenmerkt.

Amerikaanse muziek kan zich weer in een grotere Europese belangstelling verheugen omdat het simplisme niet alleen een welkome afwisseling is op de technocratische hoogdraverij in de Amerikaanse pop, maar ook op de Europese bloedeloze en visueel ingestelde leeghoofdigheid.

Groepen als Los Lobos hebben in korte tijd de pop tot op het hemd uitgekleed met muziek waarmee ook hun grootouders zich dagelijks amuseerden. Natuurlijk, deze zeer elementaire 'chicano-rock' trekt ook Europese aandacht omdat 'het wel grappig is wat die Mexicaanse Amerikanen in elkaar draaien' maar niet echt serieus genomen hoeft te worden.

En er zal ongetwijfeld een andere, veel mooiere groep komen die de verdiensten van Los Lobos 'aanpast' en ze voor het grote poppubliek acceptabel maakt. Tex-mex goes disco.

Laten we ook niet vergeten dat er nog altijd een grote groep mensen rondloopt die er slechts op uit is om dit soort obscure groepen als Los Lobos 'interessant' te vinden. Al was het alleen maar om onbegrepen te blijven.

De elpee 'How Will the Wolf Survive' is, evenals de vorige mini-elpee, gemaakt met de hulp van T-Bone Burnett en Steve Berlin. Beiden als producer, de eerste als kenner van de Texaans-Mexicaanse muziek, de laatste ook als blazer.

Ook al gaat het hier deels om etnische muziek in een rockuitvoering, de klanken zijn ook voor een bedorven West-Europeaan vertrouwd.

Door het uitbundig-vrolijke karakter van de Mexicaanse muziek zijn we er ook hier altijd mee in aanraking blijven komen. Vandaar ook dat de soortgelijke muziek van The Sir Douglas Quintet ('Mendocino') geheel tijdloos is geworden. En wereldwijd bekend.

Los Lobos is een belangwekkende groep. Het vijftal (met blazer Berlin) maakt 'leuke muziek uit een interessante hoek van de wereld' aanvaardbaar voor een jonge generatie. En laten we niet vergeten dat onderdelen van deze muziekstijl in de loop der jaren zijn doorgedrongen tot in alle uithoeken van de popmuziek.

Los Lobos, 'How Will The Wolf Survive?', een plaat, goed voor je algemene ontwikkeling.

Met nieuwste LP "The Magazine"

Rickie Lee Jones overtreft zichzelf

Gezien de prestaties van de Amerikaanse componiste-zangeres Rickie Lee Jones in de afgelopen vijf jaar lijkt het een gewaagde conclusie: toch, haar vierde elpee 'The Magazine' overtreft alles dat ze ooit heeft gedaan.

De plaat is nòg ri ker en completer dan mocht worden verwacht.

Na het verschijnen van haar eerste opzienbarende plaat, vijf jaar geleden, wist iedereen te vertellen dat de opvolgster van Joni Mitchell zich had aangediend.

Een mateloos talent.

Op jazz geënte muziek in complexe structuren van een oprechtheid en schoonheid die als verloren werd beschouwd.

Rickie Lee Jones maakte een onuitwisbare indruk op velen en vestigde zich met haar eerste tien songs als een creatieve persoonlijkheid aan de top van de serieuze Amerikaanse (pop)muziek.

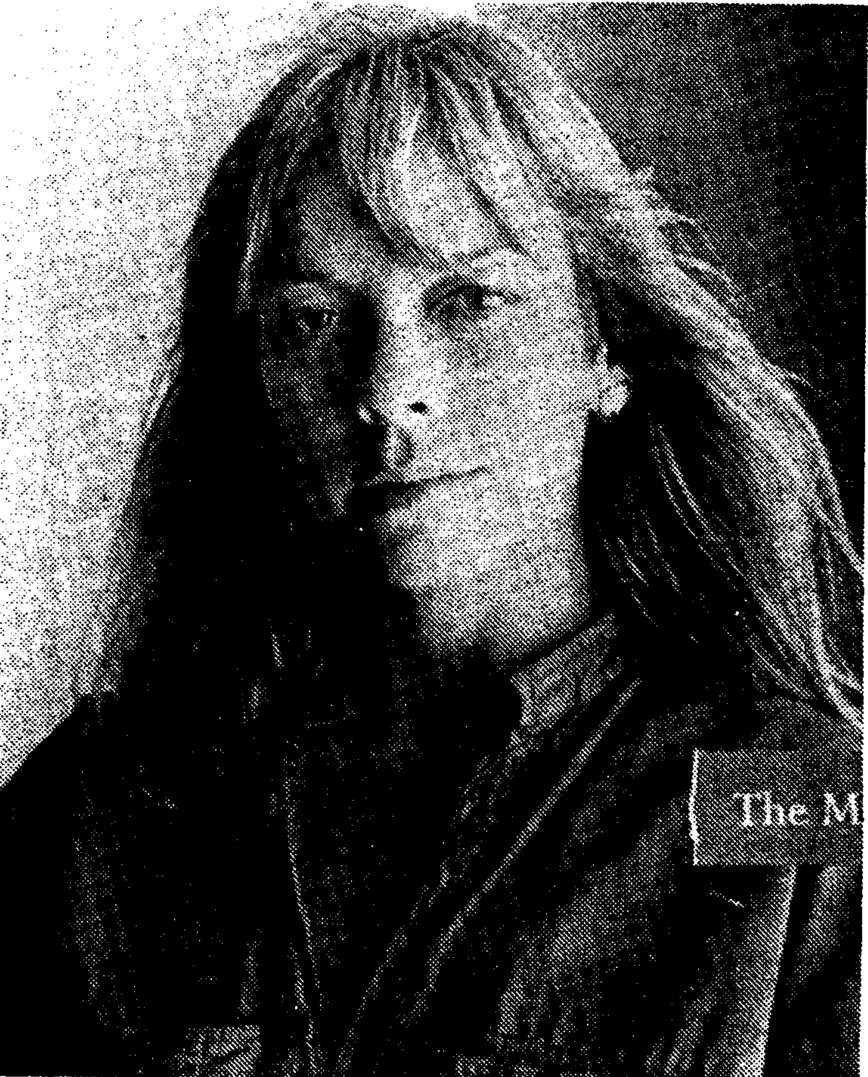
In de werkstukken die daarna volgden bleek Jones de grenzen van haar mogelijkheden af te tasten. 'Pirates' was een pretentieus en op momenten moeilijk toegankelijk album voor de luisteraars die zich met het eerste plaatwerk al gewonnen hadden gegeven.

De mini-elpee 'Girl At Her Vulcano' bleek in dat opzicht helemaal moeilijk te liggen omdat de zangeres op dat moment de voorkeur had gegeven aan het op eigen wijze vertolking van een handvol onvergetelijke klassiekers.

De wijze waarop Jones dat deed was eenmalig.

'The Magazine' is nu het eerste, werkelijk afgeronde produkt dat haar totale gehoor dat slechts bestaat uit ware muziekliefhebbers, tot in alle geledingen moet kunnen bevredigen.

De composities zijn minder gekunsteld en gezocht dan alle vorige, maar behouden de karakteristieke wendingen en omzeilen de orthodoxe song-structuur. De overeenkomsten met Joni Mitchell blijven veelvuldig.

Nogal wat stukken hebben een symfonisch lijkende opzet gekregen met een groot gearrangeerde begeleiding. Ze worden afgewisseld door kortere, bondige stukken in de stijl van het enige grote succesnummer dat Rickie Lee Jones ooit heeft gehad; 'Chuck E's In Love'.

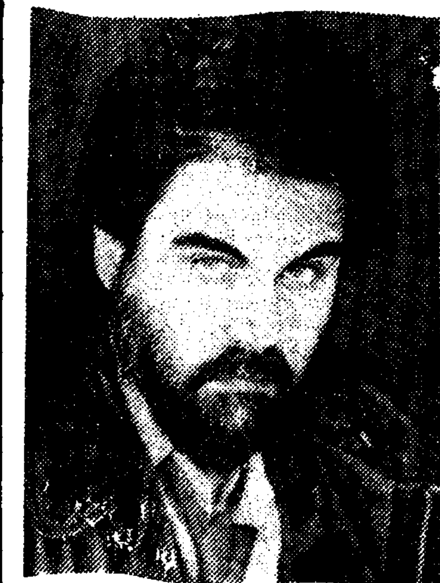
Door de samenwerking met meer indrukwekkende muzikanten dan ooit te voren, is het resultaat rijk en vruchtbaar. Nog nooit is het klankbeeld op 'n elpee van Jones (ze deed de produktie samen met scherpslijper James Howard Newton) zó zuiver geweest.

De breed uitgemeten ballads zijn, traditiegetrouw, de fraaiste stukken, zoals het titelnummer, het nu al onvergetelijke en in het Frans gezongen 'Theme For The Pope' en het complete drieluik 'Rorschachs'.

Omdat de muziek op 'The Magazine' dermate overdonderend is blijft inhoud en strekking van haar teksten halverwege hangen. Beeldspraken en zwaar overdrachtelijk taalgebruik zijn vermoedelijk niet besteed aan luisteraars die zich onwillekeurig en onmiddellijk laten meeslepen door de indrukwekkende en intense muzikaliteit die op deze plaat wordt geëtaleerd.

'The Magazine' is in alle opzichten een creatieve triomf.

Vangelis

Van alle uitgesproken synthesizer-muzikanten is Vangelis vermoedeli k de meest consequente en orthodoxe.

Terwijl de ontwikkelingen en opvattingen over het instrument/apparaat de laatste jaren zeer intensief en enerverend zijn geweest, is Vangelis niet van zijn standpunt afgeweken en hanteert hij zijn belangrijkste hulpmiddel nog als was het '75.

Vangelis is er een van de ouwe stempel. Hij gebruikt de synthesizer vooral om orchestrale bombast op te roepen, gebruikt effecten om bestaande instrumenten na te bootsen en kan het niet laten om de grootsheid van het apparaat bij voortduring te etaleren.

Door deze werkwijze is Vangelis in de loop der jaren vooral een uitgesproken filmmuziek-componist geworden. Niet voor niets dat hij voor de muziek bij de rolprent 'Chariots Of Fire' talloze hoge onderscheidingen heeft gekregen.

Het werkt dus. De klankbeelden van Vangelis behoeven een visuele aanvulling en dat geldt zeker ook voor z'n nieuwe plaat 'Soil Festivities'.

Het werkstuk is onderverdeeld in 'Movements' waarbij de nadruk ligt op het ijle, symphonische, klanken met sporadische orchestrale uitbarstingen. Boven alles is het klassieke sfeermuziek waarbij deze keer sterke overeenkomsten zijn met Brain Eno's Ambient Music.

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

119 — „Een DIER DODEN zonder noodzaak, dat kan ik niet; het roept de dood op'', zei Berná van Noord di Salinja. Hij ging zelfs zo ver, dat wanneer hij een scharpioen ving, en der zaten daar nogal veel, dan knipte hij het diertje zijn angel af en liet hem weer lopen.

120 - Vooral in de regentijd werden en worden er op Aruba LOPENDE VUURBALLEN in de natuur gezien, bol'i fuego. ''Dat zijn vuurbollen die ... ijzeren ... door moeders worden gedragen, als penitentie, omdat zij hun baby om het leven hebben gebracht. Dat kind krijgt daardoor rust''.

121 - Je evenmens moet je met redelijkheid behandelen. Eis het onmogelijke niet. Soms weigert hij iets voor je te doen, eenvoudig omdat hij het niet kan. DWING HEM NIET: ''Un hende no mester primi na si, eenja moet je niet afdwingen''. Dat heeft Ta van zijn wijze grootvader geleerd.

122 - ''Iedere avond moet je de GELOOFSBELIJDENIS bidden, want God kan je deze nacht komen halen en die kredo behoort toch gebeden te worden voordat je sterft''.

123 - ''God geeft je niets voor jou alleen, alles voor jou en je MEDEMENSEN. Dat kun je al leren van het onzevader: geef ons heden ons dagelijks brood''
Dit doceert Sifa.

124 - Kata vindt, dat het geen uitleg behoeft: ''GELD maakt je niet rijk''. Dat zie je zo wel als je even in de wereld kijkt.

125 - ''SLECHTHEID maakt niet alleen jezelf slecht, het kan nog zeven generaties na jou doorwerken''.

126 - Ik mocht in het hokje dat zij haar keuken noemde, een kijkje nemen ... De potjes waren nagenoeg alle leeg. Toen kwam de buurvrouw vragen of Sila EEN BEETJE SUIKER voor haar had, want de baby huilde zonder ophouden. Ja, dat had Sila. Ze schraapte wat in dat ene potje, deed dat in een lapje, een zoethoudertje voor ... [illegible] ...''.

127 - ... de REGEN veel ... [illegible]

[illegible]

130 - Vroeger leefde men veel meer in vertrouwen met de dood dan thans. Heel normaal was, dat een familie die in een hut woonde op de dwarsbalken van de sala ook een DOODKIST in voorraad had. Ik heb er nog enkele gezien. ''Zo'n meubel heb je toch eens nodig''. Soms leende men er een en zorgde dan in de weken na het overlijden voor een nieuwe. ''Mijn moeder hebben we begraven in een kist die al wel tien keer verwisseld was''. Timmerlieden hadden in de regel enkele kisten in voorraad, en maakten 's middags een dutje in een doodkist. Een man verhuisde naar Aruba want kreeg daar beter werk, hij nam al zijn meubels mee, waartoe ook een doodkist behoorde. Later beviel hem het werk niet en keerde hij naar Curaçao terug en de doodkist kwam ook weer mee.

131 - Zelfs in de allerdroogste tijden ontdek je in het landschap hier en daar donkergroene plekjes. Dat zijn WAJAKA-BOMEN. Die verliezen nooit hun lover. En dat komt ''omdat de heilige familie Jozef, Maria en Jozef op de vlucht naar Egypte onder deze boom heeft uitgerust.

132 - Eens, al lang geleden, stond heel de stad ondersteboven. In het voormalige theater Naar trad een RUSSISCHE DANSERES op die een Salome-dans uitvoerde. De dame was erg schaars gekleed, wat voor velen een reden was om op te staan en de zaal te verlaten. Niet allen. Dat werd een rel. De pastoor bemoeide er zich mee en klaagde de dame in de krant aan. Maar de Russin, ook niet min, klaagde de pastoor aan en won het pleit. De eeuwige norm: ''aanstoot geven aan het volk'' was ook deze keer diskutabel en viel ten voordele van haar uit. En dat deed de storm nog heftiger opwaaien.

133 - De DOODSTRAF werd in vroeger dagen voltrokken midden in het Riffort of op het Wilhelminaplein. Iets voorbij het stadhuis. De straf was vooral voor moordenaars. Op de grote plantages was ze niet toegestaan maar werd toch gepraktiseerd. Voor onthoofding aan het strand, zelfs met een apart ritueel. In de stad was de voltrekking een publieke aangelegenheid. En dat heeft eens een voordeel opgeleverd. De laatste wens van de veroordeelde, staande op zijn bankje met de strop om de hals was: een lekkere pijp tabak. Dat kreeg hij, maar de pijp viel uit zijn mond. ''Ach'' zei de moordenaar ''als hij nu maar niet gebroken is!'' ... het publiek ... een ... vroeg. En dat gebeurde nog ook! Hij werd losgemaakt.

134 - Iedere avond heeft Ma Shia ... voordat zij gaat slapen. ''Als ik mi n gebed ... heb, ga ik liggen, MET DE HANDEN OPEN, want ik heb ...'' [illegible]

135 - [illegible]

[illegible]

Kerk en wereld

Paus

Satellieten gebruiken tegen honger, milieurampen

NEW YORK — Van 21 tot 25 januari 1985 wordt in het Vaticaan een congres gehouden over militair gebruik van de wereldruimte en de problematiek van ruimtewapens. Dat heeft prof. Vittorio Canuto van de Pauselijke academie van wetenschappen meegedeeld.

Hij was in New York om secretaris-generaal Perez de Cuellar een verslag te overhandigen van een begin oktober gehouden congres van de academie, getiteld ''Gevolgen van onderzoek van de wereldruimte voor de mensheid''. Aan het congres hebben 37 geleerden uit de hele wereld deelgenomen.

De pauselijke academie heeft daarbij een beroep gedaan op de Verenigde Naties alles in het werk te stellen om ontwikkeling en gebruik van ruimtewapens te verhinderen. Tegelijk toont de academie zich voorstander van intensiever gebruik van waarnemings- en verbindingssatellieten en wereldruimtestations voor culturele uitwisseling tussen de volken en staten. Paus Johannes Paulus II heeft in een toespraak tot de deelnemers aan het congres de betekenis onderstreept van het gebruik van waarnemingssatellieten in de strijd tegen honger en milieurampen. Het in de wereldruimte verrichte onderzoekwerk moet ten dienste staan van de hele mensheid en niet uitsluitend ten goede komen aan een of enkele naties of groepen uit de samenleving, verklaarde hij bij die gelegenheid.

Paus weer voor de VS uitgenodigd

WASHINGTON — De voorzitter van de Rooms-katholieke bisschoppenconferentie in de Verenigde Staten, bisschop James Malone van Youngstown, heeft Paus Johannes Paulus II uitgenodigd wederom een bezoek te brengen aan de Verenigde Staten.

Zo'n bezoek zou naar mening van de bisschop de nieuw aangeknoopte banden van eenheid tussen de paus en het christenvolk van de Verenigde Staten kunnen verstevigen. Hij doelt daarmee op de begin van dit jaar tot stand gekomen diplomatieke betrekkingen tussen het Vaticaan en de Verenigde Staten na een onderbreking van ruim honderd jaar.

De paus was in 1979 voor het eerst in de VS, maar heeft toen geen gelegenheid gehad de Westkust te bezoeken. Waarnemers achten de kans reëel dat de paus op deze uitnodiging zal ingaan in de loop van 1985. Dan zou hij een tussenlanding kunnen inlassen in Fort Simpson in Canada, waar tijdens zijn reis door Canada van afgelopen september een ontmoeting met indianen en Eskimo's niet kon doorgaan wegens zware mist, waardoor het vliegtuig waarmee Johannes Paulus II reisde onverrichterzake moest terugkeren.

PAUS
...uitgebreid reisprogramma...

De hoop bewaren

VATICAANSTAD — „Ik wens allen toe, dat het eind van elke dag van het nieuwe jaar U de vreugde zal brengen het goede dat men van U heeft verwacht, te hebben gedaan''. Deze heilwens richtte Paus Johannes Paulus II op zijn eerste algemene audiëntie tot de bezoekers ervan en over hun hoofden heen tot alle gelovigen.

Naar de mening van de paus laat de Kerstboodschap die ook het begin van het nieuwe jaar doorstraalt het niet toe dat mensen zich laten overmannen door moedeloosheid, welke duistere wolken ook dreigen aan de horizon van de wereld. „Wij bewaren de hoop die zeker is, dat de zoon van God tegenwoordig is in tijd en geschiedenis'', aldus de paus. Naar de mening van Johannes Paulus II vormt voor de christen Jezus Christus de grondslag voor alle nieuwjaarswensen. „Op hem is onze verwachting van Gods zegen gebaseerd, van Hem ontvangen wij steun in ons lijden en arbeiden, met Hem kunnen wij ons kruis dragen en ons inspannen bouwers van de vrede te zijn, die weten van vergeving en immer streven naar verzoening en vriendschap'', zo luidden de pauselijke woorden. Voor zichzelf verzocht de paus de voorbede van alle katholieken voor zijn verplichtingen in de apostolische dienst, voor de wereldkerk en voor zijn pastorale bezoeken en reizen.

Teveel wilde druiven in wijngaard van de Heer

Paus steekt de hand in eigen kerkelijke boezem

ROME — Paus Johannes Paulus II, op rondreis door Calabrië in Zuid-Italië, heeft de kerk verweten niet genoeg te doen en te hebben gedaan voor de oplossing van alle problemen die dat gebied teisteren.

De Paus was in de provinciestad Cosenza directer en openhartiger dan ooit tevoren.

„Wij'', zo zei hij tegen geloofsdienaren en gelovigen van Calabrië, „wij vormen de wijngaard van de Heer. Maar hoeveel wilde wijn hebben we niet voortgebracht in plaats van goede wijn? Hoewel gevoelens van haat en wraak, hoeveel bloedvergieten, hoeveel diefstallen, berovingen, ontvoeringen, onrechtvaardigheden en gewelddaden van elk soort?

NIET ZWIJGEN

Tegenover de criminaliteit, tegenover zoveel sociale problemen waarvan de ergste is de werkloosheid vooral onder de jongeren, kan de kerk niet zwijgen, kan de kerk niet afwezig of onverschillig zijn. De kerk en de katholieken hebben de plicht vóóraan te gaan staan als het erom gaat het onrecht in de maatschappij aan te klagen.'' Aldus de Paus in het stadion van Gozenza. Hij spoorde de kerk en de gelovigen aan tot een grotere sociale inzet, waarbij de bisschoppen en priesters „moderner en met meer onderlinge samenhang'' te werk moesten gaan.

PROBLEEMGEBIED

Calabrië, het laatste stuk van de Italiaanse laars, is een van de grote probleemgebieden van het land. En heerst grote werkloosheid en de criminaliteit is er even ernstig als in Napels of Palermo. De mafia van Calabrië heet Ndranghetta, en die is alom present. „We moeten toegeven'' zei de Paus in Catanzaro, „dat de staat heel wat heeft gedaan om de achterstand van het zuiden te verkleinen, en daarbij veel heeft bereikt. Maar de kloof tussen noord en zuid is gebleven. De kerk heeft een fundamentele taak bij de oplossing van deze problemen die de meridionale kwestie vormen'', aldus de Paus.

en hij voegde eraan toe dat er behoefte was aan een „zuiverder godsdienst en aan een ruimere rechtvaardigheid voor uw gebied.''

Zoals twee jaar geleden in Palermo ontweek de Paus ook dit keer in Calabria het woord mafia, waarmee in het Zuid-Italië de georganiseerde misdaad wordt aangeduid. Slechts een keer, in Reggio, noemde hij de mafia bij haar naam, toen hij de jongeren opriep weerstand te bieden aan de verleiding van verdovende middelen en zich niet aan te sluiten bij mafiose organisaties.

Het bezoek van de paus aan Calabrië heeft vier dagen geduurd. Zoals tegenwoordig steeds vaker voorkomt bij pauselijke reizen ontbraken ook dit keer niet enkele 'wanklanken'. Een burgemeester van de stad waarin de paus enige tijd verbleef (Paola) heeft bij de paus geklaagd over de 'te overdreven' veiligheidsmaatregelen.

BETER BESTEED

Volgens de burgemeester hadden tienduizenden mensen uren op de pauselijke stoet staan wachten, en toen de paus eindelijk voorbij kwam zorgden de veiligheidsdiensten ervoor dat niemand hem kon benaderen en van dichtbij kon bekijken.

De politieke partij 'Proletarische Democratie' heeft geprotesteerd vanwege de miljoenen guldens die de lokale overheden van Calabrië hebben uitgegeven voor het pausbezoek. „ Dat geld had beter besteed kunnen worden aan het scheppen van arbeidsplaatsen voor de jeugd, aan het bouwen van huizen voor daklozen, aan het geven van sociale bijstand aan de behoeftigen.''

Maar afgezien van deze 'afwijkende geluiden' was de reis van de paus 'door de provincie' weer een ware triomfmars, met geweldige en enthousiaste menigten, volle stadions en zich uitslovende lokale autoriteiten en geestelijken. De enigen die afweken van het programma waren de weergoden (die zon en regen afwisselden) en de paus zelf, die tot grote verrassing van zijn gehoor de hand in eigen boezem stak, en de katholieke kerk mede verantwoordelijk achtte voor de fouten van de maatschappij in Calabrië.

RK episcopaat:

Politie van Zuid Afrika handelt als bezettingsleger

PRETORIA — Het gedrag van de Zuidafrikaanse politie tijdens de recente onlusten in de zwarte woonsteden lijkt op „het gedrag van een bezettingsleger dat met geweld een gebied van de vijand onder controle houdt'', aldus een verschenen rapport van de Zuidafrikaanse katholieke bisschoppenconferentie.

In het door de voorzitter van de bisschoppelijke conferentie, aartsbisschop Denis Hurley, aan de pers gepresenteerde rapport wordt de politie beschuldigd van ongecontroleerd gebruik van vuurwapens en traangas, aanvallen op mensenmenigten, mishandeling op politiebureaus en het toebrengen van materiele schade.

De kerkleiders zeggen dat zij ... [illegible] ... en zich ... maar „dat ... minachtende houding die de politie ten opzichte van de ... getoond''.

Braziliaans episcopaat:

[illegible] conceptionele programma's

[illegible]

Pauselijk reisprogramma in '85

VATICAANSTAD — Zonder twijfel zal paus Johannes Paulus II de ... als de kerkvader die het meest ernst heeft gemaakt met het brengen van pastorale bezoeken aan plaatselijke kerken. Nimmer tevoren in de kerkgeschiedenis heeft een opperherder zoveel gereisd als Johannes Paulus II. Ook 1985 zal ... te zien geven van onvermoeibare ijver van de paus in het voortzetten van de door hem gevestigde traditie. Er staat tot aanvang 1986 een record van 24 buitenlandse reizen op het conto van deze paus, met ... pastorale bezoeken binnen Italië.

Voor 1985 staat vast dat Latijns-Amerika, de Benelux en Afrika pauselijk reisdoel zullen zijn. Op 26 januari vertrekt de paus naar Latijns-Amerika, dat hij voor de ... maal met een bezoek vereert. Tot 6 februari zal Johannes Paulus II door Venezuela, Ecuador, Peru en Trinidad en Tobago reizen. Van 11 tot 19 mei staat het pauselijk bezoek aan de Benelux op het programma. In Brussel ... [illegible]

[illegible]

Kerk en wereld

Gelijkenis ... realiteit

[illegible]

Oorlogsdreiging in Nicaragua voelbaar

Revolutie kreunt onder tegenslagen

TOEN HET SANDINISTISCHE bevrijdings- front FSLN op 9 juli 1979 de Nicaraguaanse hoofdstad binnen reed, stelden de Nicaraguanen zich van de toekomst iets heel anders voor, dan de toestand van dreiging en gebrek waarin men nu verkeert.

Wat de verzet- strijder Sandino in de jaren dertig niet was gelukt, slaagde in 1979. Op 1 juli van dat jaar moest dictator Anastasio Somoza met zijn familie haastig de privé- bunker verlaten. Het Somoza- tijdperk was ten einde. Het had het land 50.000 slachtoffers gekost. En na de burger- oorlog bleek de nieuwe Sandinistische regering een schuld over te moeten nemen van meer dan 6 miljoen dollar. Somoza had de schatkist nog 3 miljoen dollar achtergelaten voor de lopende rekeningen. Maar de wapens konden in het vet, en van links tot rechts in Nicaragua stond men achter de Sandinisten.

Dat was echter snel voorbij. Al na een jaar stapte de eerste minister uit de regering en in 1981 vertrok zelfs Eden Pastora, die de held van het volk was, omdat hij een jaar voor de revolutie het nationale paleis van Somoza had bezet. Nu is Pastora een van de fervente tegenstanders van het FSLN.

Het is de gematigd socialistische koers van de Sandinisten, die de tegenstanders dwars zit. Samen met de oud- Somozisten en met steun van de Verenigde Staten strijden de ARDE en de FDN tegen de huidige regering. Nicaragua is weer in oorlog. De contra- revolutionairen zijn de laatste maanden dieper het land binnen gedrongen. Vooral aan de noordgrens met Honduras en de zuidgrens met Costa Rica wordt zwaar gevochten.

Door het oorlogs- geweld lijkt de Sandinistische revolutie een illusie te worden. Een land dat bedreigd wordt, heeft immers nauwelijks tijd om aan opbouw te denken. De Nicaraguanen vrezen nog het meest een directe Amerikaanse interventie. Junta- leider Daniel Ortega kondigde zelfs voor de Verenigde Naties begin oktober een invasie halverwege die maand aan.

Wij waren hier net een dag eerder, maar tot op de dag van vandaag zitten de Amerikanen nog gewoon in hun zwaar bewaakte ambassade in Managua. Een Amerikaanse diplomaat: "Voorlopig hebben we eerst onze eigen presidents- verkiezingen, daarna zien we wel verder. Onze regering vindt wel dat Nicaragua een totalitaire staat aan het worden is. Over de steun van de CIA weet ik niks...eh... Ik weet ook niet alles. Maar de Contra's worden wel gesteund door bepaalde mensen".

Hoewel het in Managua rustig is, is de oorlogs- dreiging ook hier zichtbaar en voelbaar. Bij aankomst op het vliegveld zie je zwaar afweer- geschut langs de start- en landings- banen staan. Het aantal militairen, die bij belangrijke gebouwen waken, is in vergelijking met eerdere bezoeken toegenomen. In tegenstelling met andere Middenamerikaanse landen kun je hier echter nog een praatje met iemand in uniform maken.

In de dure hotels, zoals in het Intercontinental, wordt de emotie vooral bepaald door de als vanouds in grote hoeveelheden uitgeserveerde rum- cola's, die hier «nica- libre» heten.

Managua blijft de vreemdste hoofdstad op dit continent. Een echte stad is er niet. Het is meer een kale vlakte met hier en daar wat huizen. De gevolgen van de aardbeving in 1972 zijn nog steeds zichtbaar. Het ingezameld geld voor die ramp heeft de familie Somoza destijd veilig gesteld op een bank in Zürich.

De meesten van de 700.000 inwoners van de hoofdstad wonen in de wijken («barrios») buiten het 'centrum'. Maar de aangekondigde wederopbouw in Nicaragua is ernstig vertraagd. Ruim een kwart van de begroting gaat naar de defensie. Geld en materiaal om huizen te bouwen, is er nauwelijks. Veel schuurtjes in Nederlandse achtertuinen zouden hier voor gewone arbeiders luxe woningen zijn.

's Avonds gaat het licht op straat niet meer aan en aangezien de gaten in de wegen niet gerepareerd worden en putdeksels een luxe zijn, is lopen over straat in het donker een avontuur. De bus of een taxi nemen, ligt voor de hand, maar is bijna onmogelijk. Als je al een bus ziet, is er dikwijls alleen nog op het dak plaats en taxi's krijgen 30 liter benzine per dag, te weinig om aan de vraag te voldoen.

Veel transport- middelen staan stil wegens gebrek aan onderdelen. Die moeten immers geïmporteerd worden en daar zijn dollars voor nodig. De regering heeft de totale in- en export in handen om onnodige verspilling van dollars tegen te gaan. Dit heeft grote ergernis gewekt bij het particuliere bedrijfsleven en de oppositie tegen de Sandinisten doen toenemen.

De economie in Nicaragua is praktisch geruïneerd. Er wordt slechts voor 400 miljoen dollar geëxporteerd, terwijl er voor 800 miljoen dollar wordt ingevoerd. Elke thuis- bankier weet dat je dat zo geen huishouding kunt voeren.

De productie in het land is in de knel gekomen, doordat steeds meer jongens, mannen en ook vrouwen naar de grenzen worden gestuurd. Er is niet voldoende mankracht aanwezig om de koffie- en katoen- oogsten binnen te halen.

We zitten in een wijk buiten Managua. Hier is de Derde Wereld werkelijkheid. Op elke hoek van de straat staat een klein monument ter nagedachtenis van gevallenen tijdens de burgeroorlog tegen Somoza en de meer gevechten.

Amanda, een vrouw van 45 jaar: "In deze wijk zijn zo'n 96 gezinnen. In elk gezin is wel iemand die aan de grens gelegerd is. Elke week worden er hier weer enkele slachtoffers begraven. We proberen te overleven en ons te wapenen tegen het gevaar van buiten. Daarom hebben we hier die schuilkelders die je ziet. Iedereen heeft te eten", zegt zij, "maar niet veel. Belangrijkste levensmiddelen worden gedistribueerd. Met bonkaarten kun je in speciale winkels bepaalde goederen kopen. Een gezin van zeven personen krijgt 3 rollen toiletpapier per maand, een tube tandpasta, en stof voor twee kledingstukken. Verder kun je per week een pond rijst, een pond bonen en een pond suiker kopen".

Als we even later met een vrouw boodschappen gaan doen, zien we hoe moeilijk alles te krijgen is ondanks de bonnen. Bij de vijfde winkel is er brood. Eieren zijn er vandaag niet. "Misschien morgen", is een veel gebruikte uitdrukking in Nicaragua. "Dit is het land van «no hay»", zegt men wel eens, "het land van: het is er niet".

Een oorlogs- economie zonder zwarte markt bestaat niet. Alles wat buiten de distributie valt, is vrij maar tegen hogere prijzen te koop. Eigenlijk is alles te koop voor wie geld heeft. En die mensen zijn er nog steeds in Nicaragua. Officieel wissel je de dollar tegen 28 cordobas. Op de zwarte markt krijg je tien keer zoveel. Velen proberen met dat geld naar het buitenland te komen.

Duizenden Nicaraguanen uit de middenklasse hebben het land al verlaten. Het 'gewone' volk verdient zo'n 1500 cordobas (landarbeiders) tot 4900 cordobas voor een arbeider. Maar in het bedrijfsleven, dat nog voor veertig procent in handen is van particulieren, is er zeker voor de eigenaren aanzienlijk meer te verdienen.

Of de verkiezingen de situatie in het land werkelijk zullen verbeteren, valt te bezien. Voorlopig kost een koelkast nog net zoveel als een redelijke middenklasse auto. Als na West-Duitsland ook meer Europese landen zoals Nederland hun financiële steun intrekken, blijkt het einde in zicht. Maar zoals een Nicaraguaan ons zei: "We hebben 50 jaar armoede gekend, die paar jaar kunnen er ook nog wel bij. We laten ons echter niet de revolutie afpakken".

(Uit de Gelderlander)

Posthume zege

RAJIV GANDHI, DE veertig-jarige minister-president van India, heeft de Congrespartij naar een enorme verkiezingsoverwinning gevoerd. De partij, die nog altijd de naam van zijn in oktober vermoorde moeder èn voorgangster Indira Gandhi draagt, behaalde een meerderheid van ruim zeventig procent. Daardoor liet hij van zijn politieke tegenstanders geen spaan heel: nog nooit eerder hadden, sinds India in 1947 onafhankelijk werd van Groot-Brittannië, de gezamenlijke oppositiepartijen zo weinig in te brengen. Met elkaar zullen in de Lok Sabha, de wetgevende Kamer van het parlement in Delhi, nog geen honderd van de 508 zetels kunnen bezetten.

Versterking van de nationale eenheid was een van de belangrijkste thema's uit de rede, die Rajiv Gandhi in New Delhi voor een grote menigte feestvierende aanhangers hield. De eenheid zal nodig zijn, zo hield hij zijn gehoor voor, om de dreiging het hoofd te bieden van de groeperingen in en buiten India, die het land willen verdelen en ontkrachten. Hij lichtte niet nader toe welke groeperingen hij bedoelde, vermeed zeer bewust zelfs maar een toespeling te maken op de Sikhs, uit wier rijen de moordenaars van zijn moeder voortkwamen, maar sprak daarentegen nadrukkelijk van verzoening. Want alleen een land, waarbinnen het geweld, dat de verschillende sekten gescheiden houdt, daadwerkelijk bestreden kan worden, 'kan de wereld tonen, dat het in vooruitgang en welvaart niet te evenaren is'.

Het zal velen, die de jongste minister- president die India ooit heeft gehad, vertrouwenwekkend in de oren hebben geklonken, dat Rajiv Gandhi onmiddellijk na zijn gigantische zege toezegde de corruptie aan te pakken. Want zo er ergens kritiek op is, dan is het wel op de corruptie in de Indiase samenleving, daar ingeslopen tijdens de tientallen jaren, die de regeerperioden van zijn grootvader Nehroe en zijn moeder Indira besloegen. Zij beiden waren er nooit ingeslaagd die corruptie uit te roeien en vele critici van hun beleid betwijfelden zelfs of zij dat wel serieus hadden gewild. Corruptie kan immers ook een behendig instrument zijn in de handen van gewiekste bestuurders. En dat waren zowel de grootvader als de moeder van de derde telg uit de Nehroe- dynastie. Die nu zal moeten waarmaken of hij inderdaad de moed heeft en in staat zal worden gesteld de bezem te halen door veel gecorrumpeerde kringen in zijn vaderland.

Voorlopig zal de trotse overwinnaar van de grootste democratische verkiezingen welke de wereld kent, het voordeel van de twijfel worden gegund bij het afmeten van zijn daden naar die nu zo ferm uitgesproken woorden. Maar al te lang zal dat overigens niet duren. Niets is in de politiek immers vergankelijker dan de goodwill van de kiezers. Zeker wanneer die uitgroeit tot zo'n geweldige golf, die een tot voor kort betrekkelijk kleurloze en in ieder geval voornamelijk in de schaduw opererende politicus-tegen-wil-en-dank kan opstuwen naar een verkiezingssucces als Rajiv Gandhi werkelijk is. Zal hij de vernieuwer zijn, die in een moderner India weliswaar de Nehroe-lijn doortrekt, maar toch van andere uitgangspunten vertrekt dan tevoren zijn grootvader en moeder? Of zal hij inderdaad niet meer blijken dat de marionet, waarvoor een communistisch parlementslid hem recent uitmaakte? Een marionet, die alleen bewoog, 'omdat zijn moeder vanuit de urn regeerde'.

Het zou niet rechtvaardig zijn, nu reeds het oor te lenen aan de criticasters, die niet in India's nieuwe minister-president geloven. Hem moet in ieder geval de kans gegeven worden, te bewijzen dat hij waard is. Dat in een zo politiek bewogen land als het zijne wel degelijk een frisse wind kan waaien door toedoen van een jeugdige, betrekkelijk onervaren politicus, die door de tragische dood van zijn moeder eerder aan de macht is gekomen, dan zij hem daar had willen zien. Ook al zal hij daarbij, zeker op dit ogenblik, midden in een begrijpelijke overwinningsroes, enkele overwegingen niet uit het oog mogen verliezen. Ten eerste niet, dat hij zijn geweldige stembusoverwinning zeker mede te danken heeft aan grote groepen kiezers, die het veilige, het vertrouwde van de Nehroe-dynastie juist nu hebben geprefereerd boven het onveilige, het ongewisse van iets, dat zij niet konden voorspellen. Maar vooral niet dat zijn Congrespartij bij deze verkiezingen onmiskenbaar heeft geprofiteerd van een gevoel van medeleven, van het nog altijd bestaande verdriet om de laffe moord op zijn moeder. In dat licht gezien is de stembusoverwinning van Rajiv Gandhi vooral een postume zege van zijn moeder.

(Uit de Haagsche Courant)

Aftreden Mintoff lijkt proces niet te stoppen

Malta glijdt weg uit westerse invloedssfeer

IN MALTA'S hoofdstad Valletta staan de gebouwen van Libië's en Italië's culturele instituten naast elkaar. De Italianen huizen achter een bescheiden koperen naambord, de gevel van de buren hangt vol spandoeken. Het is symbolisch: Italië legt het op Malta tegenover Libië duidelijk af.

Niet op cultureel gebied: iedereen kijkt elke avond naar de Italiaanse tv, overal hoor je de Italiaanse radio. Maar voor het overige heeft Libië nu Italië's plaats ingenomen als Malta's stut en steun. De verwachting is dat ook na het aftreden van de Maltese premier Dom Mintoff daarin geen verandering zal komen. "Gezien het besluit van het Maltese volk om een eind te maken aan 's lands verreneerde rol als buitenlandse militaire basis", aldus een overweging in het 'Verdrag van vriendschap en samenwerking' dat de Libische leider Gadaffi wist te sluiten met de afgetreden Maltese premier Dom Mintoff. Libië heeft zijn invloeds- sfeer opnieuw tot Malta uitgebreid.

NEUTRALITEIT

Opeens is het nu Libië dat Malta's neutraliteit garandeert. Mintoff had zijn parlement zonder veel toelichting meegedeeld dat het verdrag met Italië 'vervallen' was. De looptijd was voorbij, het was niet verlengd.

Wat de oud- premier het parlement niet had verteld, was dat Libië Malta méér had geboden en dat Gadaffi bovendien aan de goede kant stond in Mintoff's binnenlandse politieke strijd. Mintoff moest optornen tegen een machtig blok van kerk en conservatieven. Zijn meerderheid was niet groot. Bij de verkiezingen, in 1981, behaalde Mintoff's Labour- partij 49 procent van de stemmen. De oppositie, de Nationalistische Partij, 51 procent, maar door een slim gebruik van het districten- stelsel had Mintoff toch weten te winnen. Twintig jaar is Malta nu onafhankelijk, dertien jaar daarvan heeft Mintoff een rol van belang gespeeld. Al die tijd met enig wantrouwen gadegeslagen door de nationalisten, die destijds op onafhankelijkheid aandrongen. De socialisten wilden wat behoedzamer doen. Voor Mintoff, met zijn Britse (architecten) opleiding, hoefde de band met Londen niet zo drastisch te worden doorgesneden. Dat was geen liefde, maar koele berekening: goede betrekkingen met 'rijke' landen konden Malta helpen.

MINTOFF
...linie in plaats van Italië...

CONCORDAAT

Dit succes wilde Mintoff zelf binnenhalen, vóór het eind van zijn carrière. Hij hoopte op een concordaat met het Vaticaan. De katholieke kerk van Malta zou de regels daarvan hebben moeten naleven, maar een bezoek dat hij daarvoor onlangs aan Rome had gebracht, leverde niets op.

Een reisje naar Londen om Groot- Brittannië te vragen de haven van Valletta te ontdoen van oorlogs- wrakken had al even weinig succes: Thatcher herinnerde Mintoff er aan dat niet de Engelsen, maar Engelands vijanden in de Tweede Wereldoorlog de misère in de haven hadden aangericht.

Onverrichterzake terug op Malta was Mintoff daarop met Gadaffi in zee gegaan, die dadelijk begreep waar het om ging. Zelf maant hij de partijen uit de Tweede Wereldoorlog herhaaldelijk om de mijnen weg te halen, die bij hem nog steeds in het woestijnzand liggen.

VERKIEZINGEN

De aandacht gaat uit naar de volgende verkiezingen, in 1987. Die zullen het bewijs moeten leveren van Labour's respect voor de democratie. Het is natuurlijk mogelijk dat er dan weer met kiesdistricts- grenzen wordt gespeeld, maar ernstiger is dat de vraag wordt gesteld of die verkiezingen wel zullen worden gehouden. Op het partij- bureau van Labour is men niet bang daarover zijn licht te laten schijnen.

"Onafhankelijke verkiezingen zijn best, maar als de verkiezingen niet onafhankelijk zijn, hebben ze weinig betekenis", valt daar te horen. Wat men bedoelt, is dat de Italiaanse Christen- Democraten Malta niet langer met alle kracht van hun televisie- en radio- zenders vanuit Sicilië moeten bestoken. In 1981 hadden de nationalisten daaraan hun 51 procent van de stemmen te danken, niemand die het betwijfelt.

SPEL

Ook nu heeft het zijn plaats aan Libië moeten afstaan, blijft Italië in Malta geïnteresseerd, maar wat kan het doen? Desnoods wil men Malta's neutraliteit 'samen met Libië' garanderen. Zal de nieuwe Maltese leiding dat accepteren? Voor Mintoff telde maar één ding: Malta behoeden voor verpaupering. Hij zocht naarstig naar vrienden die zijn leger konden trainen, de haven moderniseren en desnoods politiek infiltreren, als ze maar geld meebrachten. Libië, Noord-Korea, China en de Sovjet-Unie hadden daar wel oren naar, Italië probeert het spel met slechte kaarten mee te spelen. (uit de Haagsche Courant)

Nieuwe belastingen gaan niet door

Dominicaanse senaat keurt begroting voor 1985 goed

SANTO DOMINGO — De Dominicaanse senaat heeft de begroting van het kabinet van president Salvador Jorge Blanco goedgekeurd. Daarbij werd tot 45 miljoen dollar op de inkomsten uit de belastingen geschrapt. Een akkoord met het IMF lijkt daarbij afgeschreven.

De goedkeuring in de door de oppositie overheerste senaat gebeurde kort voordat deze uiteenging tot 27 februari. Met het fiat van de senaat is president Blanco er echter nog niet, want de begroting voor het reeds ingegane belastingjaar 1985 moet ook nog door het huis van afgevaardigden worden goedgekeurd. Het is nog niet bekend of de president dit huis voor een bijzondere zitting bijeenroept om de begroting alsnog te behandelen.

De senaat heeft gesnoeid op de belastinginkomsten. De regering wilde namelijk via heffingen op een aantal zaken 45 miljoen dollar extra binnenkrijgen dit jaar. Onder meer via een heffing op brandstoffen en op de stroomvoorziening. Omdat het parlement deze voorstellen afwees moesten zij geschrapt worden. Aan het Internationaal Monetair Fonds (IMF) had de Dominicaanse Republiek deze nieuwe heffingen als bewijs willen tonen van de serieuze aanpak der overheidsuitgaven en inkomsten in de geest van het IMF. Op basis hiervan onder meer had de regering een akkoord willen bereiken met het IMF. Dit akkoord is met het schrappen van deze post duidelijk in gevaar gekomen. En zonder akkoord met het IMF zal het ook niet zo gemakkelijk lukken bij de internationale banken nieuwe kredieten los te krijgen om uit het schuldenprobleem te komen en om een nieuw economisch beleid op te zetten. Aan buitenlandse schulden heeft de Dominicaanse Republiek 1,6 miljard dollar te betalen. Op een bevolking van zes miljoen inwoners met een economie in mineur is dit een flink bedrag.

Scepsis

NEW YORK — De ministers-bijeenkomst in Geneve over kernwapenkwesties wekte slechts bij een minderheid der Amerikanen verwachtingen. Een onderzoek door de New York Times en de tv-omroep CBS maakte duidelijk dat amper één op de drie Amerikanen de verwachting koesterde dat uit de ontmoeting van Andre Gromyko en George Shultz een overeenkomst zou voortvloeien. Een veel groter aantal gaf zijn zegen aan het beleid van president Ronald Reagen ten opzichte van de Sovjet Unie. In oktober werd het beleid van Reagan goedgekeurd door 58 procent, nu gebeurde dit door 65 procent. Slechts dertig procent geloofde dat er een akkoord te voorschijn zou komen in Geneve. Verder meende 47 procent dat de Verenigde Staten en de Sovjet Unie elkaar in evenwicht houden in militair opzicht. In 1981 was 39 procent der Amerikanen deze mening toegedaan.

HET EERSTE EXEMPLAAR van het gedenkboek werd onlangs aangeboden aan gouverneur dr. René Römer. Op de foto vlnr: mr. Otto B. Linker, mr. O.J. van Dijk, mr. G. Vrieze, mevr. C.M. Vlietstra- Ten Wolde, gouverneur Römer en mevr. M. Linker- Nagel.

Ter gelegenheid van de integratie van de Gereformeerde Kerk van Curaçao in de Verenigde Protestantse Gemeente, welke op 10 juni van het vorig jaar plaatsvond, verscheen kort voor de jaarwisseling een bundel opstellen ter beschrijving van — zoals de ondertitel aangeeft — "meer dan een halve eeuw gereformeerd kerkelijk leven op Curaçao". Het keurig verzorgde boekje, dat namens de redactiecommissie wordt ingeleid door O.B. Linker en G. Vrieze, bevat een mengeling van geschiedkundige verhandelingen en van sprokkelingen waarin hetzij met anekdotische element, hetzij de weemoed overheerst. Dit laatste is b.v. heel sterk het geval met een gedicht van A. van Herk waaruit een, trefzeker gevonden, regel als titel van de bundel dient: er is in dat gedicht een malancholie die blijkens de laatste strofe zelfs pas in het hiernamaals kan worden genezen.

Het doel van de bundel wordt in het "Ten geleide" omschreven als een bijdrage om enig inzicht te verschaffen in de geschiedenis van de G(ereformeerde) K(erk) en in de ontwikkelingen die tenslotte tot de overgang naar de V.P.G. hebben geleid. De redactie is in deze opzet geslaagd. De historicus die in de toekomst Hartog's werk over de geschiedenis van het protestantisme in de Nederlandse Antillen ("Mogen de eilanden zich verheugen", 1969) zal voortzetten en uitbreiden, zal ongetwijfeld deze bundel als bron dienen te gebruiken. Belangrijke informatie wordt aangeboden in de reeks geschiedkundige opstellen die tezamen de hoofdmoot van de bundel vormen: "Calvinisten op Curaçao" van Vrieze, waarin de beginperiode tot circa 1947 wordt beschreven, "Reden tot droefheid", waarin ds. A. de Bondt - helaas geen groot scribent — de vrijmakingskwestie, in 1946 vanuit Nederland naar Curaçao overgewaaid, behandelt, "De jaren zestig — De G.K. en de Antilliaanse Oecumene" van ds. H. Wiersinga, "De jaren zeventig — Met horten en stoten" van ds. G. Kerssies en "Het laatste bedrijf — De integratie komt tot stand" van D.J. van Dijk. De laatste drie auteurs geven samen een beeld van de opgang tot integratie die maar liefst 25 van de in totaal 50 gereformeerde jaren op Curaçao in beslag genomen heeft en die mij sterk doet denken — n'en déplaise à Calvin! — aan de processie van Kevelaer: twee stappen vooruit, één achteruit. Ik kom op die drie artikelen overigens nog terug.

Ook door enige van wat ik als sprokkelingen aangeduid heb worden bruikbare gegevens aangedragen. Met waardering dienen genoemd te worden Statius Muller's opstel over "De Vereniging Protestants Christelijk Onderwijs" en dat over het jeugdwerk van Linker; daarentegen zijn diens "De diaconie" en "De zendingscommissie" van J.J. Dicke wel erg summier.

De kwaliteit van de genoemde bijdragen is in het algemeen van dien aard, dat het inleidende voorbehoud van de redactie, waarmee zij de pretentie een wetenschappelijk werk te hebben afgeleverd van zich afschuift, eerder van een teveel dan van een te weinig aan bescheidenheid getuigt. Niettemin valt er m.b.t. de werkwijze van de redactie wel enig kritiek te uiten. Zij heeft kennelijk niet of nauwelijks in de bijdragen van verschillende auteurs willen ingrijpen. Daarmee zal in sommige gevallen ongetwijfeld de authenticiteit en onbevangenheid van die bijdragen gediend zijn geweest; men kan er bovendien alle begrip voor hebben dat jegens hen die belangloos hun medewerking verleenden terughoudendheid moest worden betoond. Het resultaat is echter dat de bijdragen soms wel erg weinig op elkaar afgestemd zijn. Het meest frappante voorbeeld vond ik in het opstel van ds. J. Helderman over de deputaten voor het Caraïbisch gebied, met wie volgens hem (blz. 138) de relatie van de Curaçaose G.K. steeds hartelijk geweest is, een stelling die door zijn collega's Kerssies (blz. 85: "Wij hebben er in de zeventiger jaren niet zoveel last van gehad") en vooral Wiersinga (blz. 75 - 78) wel radikaal weersproken wordt. Anderzijds vindt men van de correspondentie die Helderman op blz. 140 en 142-144 (à propos: op de laatstgenoemde plaats een fraai voorbeeld van kanselarijstijl!) citeert en waaraan z.i. groot gewicht moet worden gehecht niets terug bij Kerssies die de betreffende periode beschrijft.

Een onevenwichtigheid valt voorts te bespeuren in de aandacht die aan de opeenvolgende gemeente- en koopvaardijpredikanten, die allen hun biografische aantekeningen hebben gekregen (waarom de vlootpredikant niet?), besteed wordt. Aan Helderman, die minder dan twee jaar op Curaçao gediend heeft, wijdt Renkema een overigens voortreffelijk artikel van ruim drie bladzijden, waartegenover Kroeze en Wijmenga, samen goed voor 23 jaar en centrale figuren in het kerkeli k leven van hun tijd, samen eveneens met ruim drie bladzijden moeten doen, waarin bovendien het hagiografische element de informatie overwoekert. Met name van Kroeze blijft ondanks de uiteenzettingen van Vrieze en Van Gelder en het interview met het echtpaar Beversluis — door redactielid Admiraal veel te weinig strak geleid — het beeld incompleet.

Het boek is als gedenkbundel vanzelfsprekend allereerst voor de direkt betrokkenen, de kerkleden, samengesteld, maar dit neemt niet weg dat het ook voor een wijder publiek belangwekkend is. Deze laatste groep van lezers wordt het begrip wel enigszins bemoeilijkt door het "in-crowd" gerichte karakter van allerlei terloops gemaakte opmerkingen. Als daardoor of door de onmiskenbare neiging van sommige scribenten om conflictueuze stof met de mantel der liefde te bedekken veroorzaakten onduidelijkheden of opengebleven vragen wil ik signaleren:

— wat is er met de dooppraktijk van de Evangelische Broedergemeente aan de hand? (blz. 24)

— waarom is de pastorie op Mundo Nobo verkocht (blz. 133) en, by the way, wat gaat er met het kerkgebouw gebeuren?

— naar welke andere kerk zijn de niet-integreerders overgestapt? (blz. 103; een vraag die wellicht relevant is)

— het conflict Van Buiren/Renting werkt, naar het op blz. 89 schijnt, óf het gemeenschappelijke kerkblad óf de samenwerking óf beide de vernieling in, maar verderop blijken die toch beide nog, of weer, te bestaan;

— houden de verschillende integratiemodellen niet méér in dan alleen de keuze van een wijk + kerkgebouw? (een terloopse opmerking over het Fortkerkmodel op blz. 97 doet veronderstellen dat er wel dageli ks meer van afhing)

— een eenvoudig katholiek als de ondergetekende recensent kan het relaas op blz. 40 over de vrijgemaakten-kwestie absoluut niet meer volgen;

— wat was de positie van ds. Kroeze zelf in het op blz. 27-28 beschreven (en door biograaf Van Gelder verzwegen) geschil rond zijn persoon?

— waarom was de reis van luidklok en torenuurwerk zo gedenkwaardig? (blz. 15)

— wie was Nijdam? (blz. 31 en 36)

Onder de sprokkelingen bevindt zich mede een bloemlezing uit eerder elders verschenen bijdragen. Die van ds. Wijmenga, in de jaren 1949-1957 in het gereformeerde kerkblad verschenen, zijn een onbetwistbaar succes. Hij vertelt erin over zijn z.g. verstrooiden-reizen in Suriname en Venezuela. Door de levendige stijl wordt ten volle bevestigd wat biograaf Kraan over Wijmenga's verbaal vermogen opmerkt.

Mijn grootste belangstelling ging tijdens het lezen van de bundel uit naar het hoe en waarom van de integratie van de G.K. in de V.P.G. Voor een katholiek is dat bijna iets onbegrijpelijks: opheffing van de eigen kerkgemeenschap schijnt immers in flagrante tegenspraak met claims van rechtzinnigheid en algemeengeldendheid van de geloofsinhoud. Niet zonder reden is de R.K. Kerk in de oecumene geen koploper geweest! Protestanten treden het oecumenisch streven onbevangener tegemoet; hun kerkgenootschappen zijn per traditie meer nationaal- en groepsgebonden. Toch heeft het ook de gereformeerden heel veel tijd en moeite gekost om aan het idee van samengaan met de V.P.G. te wennen. In de beschrijving van de oorsprong en ontwikkeling van dit idee, en van alle motieven en contramotieven, acht ik, zonder Van Dijk en Kerssies tekort te willen doen, het artikel van Wiersinga van cruciale betekenis. Het is goed gesteld, evenwichtig opgebouwd, en geeft een helder gezicht op de positie van de gereformeerden temidden van de overige protestanten en de Curaçaose gemeenschap als geheel. Wiersinga gelooft in de oecumene. Dit geloof draagt zijn betoog en geeft daaraan een grote overtuigingskracht.

Toch blijf ik met een onbeantwoorde vraag zitten. Wiersinga benadrukt zeer sterkt de sociologische elementen die in de ontwikkeling tot intergratie een rol gespeeld hebben. Aan de ene kant noemt hij de noodzaak tot antillianisering en stelt hij het exclusivisme van een vrijwel loutere macambakerk aan de kaak, aan de andere kant is daar in zijn optiek de tegenkracht van het "natuurlijke en toch zo onmenselijke gezelligheidsprincipe". Ook Kerssies noteert dat alleen gezelligheidsmotieven — door hem als de "sociale functie" van de kerk aangeduid — de intergratie nog tegenhielden; en al evenzeer wordt die intergratie door Van Dijk op sociale (en financiële: blz. 95) gronden onafwendbaar geacht. Speelden in de beslissing om al dan niet met de V.P.G. samen te gaan dan werkelijk geen religieuze beginselen mee? Niet of nauwelijks, suggereert Wiersinga en "neen" zegt uitdrukkelijk Kerssies (blz. 84: "Hoewel er geen enkel principieel bezwaar van onze kant was...").

Maar dat is toch eigenlijk niet goed denkbaar voor een kerk die erfgename is van de Doleantie en van Kuyper en waarop de door Wiersinga zelf (op blz. 70) geschreven karakteristiek van punctuele rechtzinnigheid toepasselijk is! En wel degelijk blijken principiële kwesties van leerzuiverheid, belijdenis en ethiek — ondanks de auteurs, zou ik haast zeggen — het proces te hebben beïnvloed: die waren niet slecht in de beginjaren, toen de G.K. juist werd gesticht uit ergernis om de notoire vrijzinnigheid van leven en leer die door de V.P.G. werd gedemonstreerd, gewichtig. Op blz. 74-75 verhaalt Wiersinga, dat de apostolische geloofsbelijdenis op aandrang van de gereformeerden onder de uitgangspunten voor samenwerking werd opgenomen in plaats van de aanvankelijke verwijzing naar een bepaald artikel van de V.P.G.-kerkorde, welk artikel, eerder dan ruim genoeg zoals Wiersinga stelt (blz. 71), misschien juist veel te ruim was.

In ieder geval overtuigt Wiersinga niet helemaal met zijn stelling dat de verschillen tussen V.P.G. alleen maar geïmporteerd en bovendien sociaal waren, een stelling die uiteraard vanuit opvatting omtrent de preponderante invloed van culturele verschillen op het religieuze beleven nogal voor de hand ligt. Het is mogelijk dat na de zestiger jaren het belang van de belijdenis voor de gereformeerden sterk afgenomen is. In het reportage over "Kampen: het laatste christelijke bolwerk" in de Haagse Post van 28-4-1984 wordt uit de mond van een hoogleraar van de Synodaie Theologische Hogeschool de uitspraak opgetekend dat onzekerheid en wazigheid een wezenskenmerk van evengoed de Gereformeerde als de Hervormde Kerk van thans vormen, en elders wordt de staf gebroken over de weinig rechtlijnige scherpslijpers die er in Kampen nog rondlopen en die — naar een theologie student met afgrijzen opmerkt — zelfs in staat zouden zijn een tweede Doleantie te veroorzaken.

Als er inderdaad ook onder de Curaçaose gereformeerden een dergelijke mentaliteits- verandering heeft plaatsgevonden, had die naar mijn mening in de bijdragen van Kerssies en Van Dijk wel wat meer reliëf moeten krijgen. Zoals ook aan de vraag waarom de antillianisering, die in de V.P.G. gerealiseerd is, aan de G.K. vrijwel voorbijgegaan is, door deze auteurs of door Wiersinga misschien meer aandacht had kunnen worden geschonken.

Aan het einde van de bundel vindt de lezer een korte opgave van de personalia van de auteurs, waarbij overigens de Rietje van blz. 171 vergeten is; en aan haar hebben we nu juist het boekomslag, dat een fraaie blikvanger is, te danken.

Het boek is verlucht met een dertigtal afbeeldingen en foto's telt 180 bladzijden, is uitgegeven in eigen beheer en gedrukt door de Curaçaosche courant N.V. Drukfouten zijn niet helemaal afwezig, maar beperken zich meestal tot verkeerde of ontbrekende letters en leestekens, waardoor de leesbaarheid niet aangetast wordt. Met de paginering is iets misgegaan, maar dat valt alleen op bij de weinige interne verwijzigingen, waarbij men de pagina nummers met 4 vermeerderen moet. De oplage is 400 stuks, de winkelprijs NAf. 20,-, en het boek is ook bij de redactieleden Linker en Vrieze verkrijgbaar.

KAREL BONGENAAR.

LONDEN — Sir Clive Sinclair, met de duim omhoog, tijdens de presentatie in Londen van zijn nieuwe uitvinding: de C5 electrische auto. Het met een open dak uitgeruste driewielertje is gemaakt van kunststof en heeft een maximum- snelheid van 24 km per uur. Het eenpersoonsvoertuigje, dat ruim 800 Antilliaanse gulden gaat kosten, is een meter hoog en twee meter lang. Op een accu- lading kan 32 kilometer worden gereden. Sir Clive Sinclaire, die ook de uitvinder en fabrikant van de goedkope zakreken- machines en huiscomputers is, verwacht dat er in Groot-Brittanië alleen al dit jaar zo'n 100.000 van deze driewielers verkocht zullen worden.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 2. plaats waar iets gezwollen is; 9. zuurdesem; 16. persoonlijk voornaamwoord; 18. steensoort; 19. rivier in Schotland; 20. blut; 21. ijzerhoudende grond; 22. per week; 23. nauw; 25. door de behoefte vereist; 28. omwentelings- lichaam; 30. dieren op boerderij; 31. omlaag; 33. nieuw (in samenst.); 34. jong dier; 36. visje; 37. houtbederf; 38. snelle, korte beweging; 40. benoeming; 41. heks; 42. altijd durend; 45. gravin van Holland; 46. wisselwaarde; 48. onderricht; 49. hoogte punt van een dak; 50. stookplaats; 51. deel van de dag; 52. verkeerd; 53. offertafel; 56. voordeel opleverend; 58. hevig, zeer krachtig; 60. administratie troepen; 61. halmen van gedorst koren; 64. ontspanning; 66. titanium (afk.); 67. vod; 69. versiering; 70. bevel; 72. besef; 73. motorraces; 74. radon (afk.); 75. kleermakersgerei; 77. bezittelijk voornaamwoord; 78. opbergplaats-spinde; 81. kloosteroverste; 83. Duitse NV; 85. vrouwelijk dier; 86. flink, krachtig; 88. water in N-Brabant; 89. veiligheidsapparaat; 92. trechter van netwerk; 94. pupil; 97. duw; 98. plechtige gelofte; 99. eenjarig dier; 101. bijbels figuur; 102. huisdier; 103. loot; 104. iemand die dreigt; 105. register; 106. gravure; 108. ogenblik; 110. mannelijke hennep; 111. lage temperatuur; 112. deel van de visvangst voor gebruik van de bemanning; 114. besmettelijke ziekte; 117. troefkaart; 118. ongekleurd; 120. landbouwwerking; 121. behaagziek; 123. vogel; 124. bepaald onderwijs; 125. kuip waarin men baadt; 127. niet voor consumptie; 128. familielid; 130. schriftelijke verklaring; 131. persoonlijk voornaamwoord; 132. eerwaarde vader (lat. afk.); 133. halfbloed; 135. vernis; 136. reiziger; 139. gezet, fors; 141. verzekeringsvorm; 143. lattenkist; 144. kuur; 146. te weten; 147. ontslag (lat.); 150. spoedig; 152. sierstruik; 155. vertragingstoestel; 156. afslagplaats bij golf; 157 vleesrooster; 158. Amerika; 159. Europeaan; 160. molentrechter; 163. grote bijl; 165. natuurlijke gave; 167. jong dier; 168. ontevredenheid; 170. vreemde munt; 171. opgevroren regen; 173. tocht; 174. soort lijm; 175. muziekterm; 177. verschil tussen eb en vloed; 179. hechtmiddel; 180. kneedbaar mengsel; 182. beeldraadsel; 184. wiel; 185. voegwoord; 186. wig; 187. ivoor; 189. majeur (muz.) 190. sprookjesfiguur; 192. selenium (afk.); 193. gymnastiektoestel; 194. niet spraakzaam.

VERTICAAL: 1. oplichter; 3. aardrijkskundige aanduiding; 4. lidwoord; 5. salonheld; 6. taaleigen; 7. zelfkant van weefsel; 8. persoonlijk voornaamwoord; 9. familielid (afk.); 10. deel van de dag; 11. droombeeld; 12. verpakkingsmiddel; 13. roem; 14. bijwoord; 15. sportaccommodatie; 17. een zekere; 22. schil; 24. kalm gestemd; 26. boom; 27. vierwielig rijtuig; 29. gesloten; 30. inhoud; 32. hardhandig; 34. slingerplant; 35. deel van het jaar; 37. spitssnuitig zoogdier; 39. vroeger geneesmiddel; 41. boterton; 43. verharde huid; 44. vogel; 46. vies; 47. kleur; 54. vaste afnemer; 55. aangenaam; 57. draad, weefsel; 59. vierkant visnet; 62. tijdelijk (afk.) 63. muziekstuk voor 8 partijen; 64. vergeldingsmaatregel; 65. water in Friesland; 67. pausennaam; 68. Europeaan; 70 schop; 71. zangstem; 76. moderne dansmuziek; 78. zwemvogel; 79. gevoel; 80. deel van een trap; 82. bepaalde zure appel; 84. begaafd met levendig vernuft; 85. werkplaats; 87. aanspreektitel; 88. letterkeer; 90. karaat (afk.); 91. opbrengst; 92. in elkaar; 93. sportartikel; 95. voorname, deftige avondpartij; 96. persoonlijke voornaamwoord; 99. grond om boerderij; 100. opstootje; 106. adellijk; 107. tegen het eind (lat. afk.); 109. eiland bij Venetië; 111. stempel; 112. uitroep van afkeer; 113. overal; 115. hanglanger; 116. zonder gezelschap; 118. op belachelijke manier iemand nadoen; 119. afgietsel, afdruk; 122. schoenmakersgerei; 123. schriel, sober; 125. schel; 126. waterkering; 128. bejaard; 129. boot; 134. iemand die alles somber inziet; 136. poste restante; 137. vrucht; 138. het Romeinse Rijk; 140. iemand die geen wegenbelasting betaalt; 142. water in N-Brabant; 143. deel van de hals; 145. vracht; 146. deel van de voet; 148. eiergerecht; 149. insgelijks; 150. opwelling; 151. absint; 153. groot vertrek; 154. eerder; 161. model; 162. bijtend, scherp; 164. het uitrusten en exploiteren van schepen; 166. vogeleigenschap; 168. niet raak; 169. vogelsnavel; 172. lust, trek; 173. bevlieging; 176. plaats in het Midden Oosten; 178. buidel; 186. kilowatt; 188. paardenkracht; 189. dozijn; 191. muzieknoot.

UIT HET grote aantal inzendingen van de Amigoe- kruiswoordpuzzel van 7 december 1984 is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Yolanda Lampe
Meiveld 30
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (gedurende kantooruren)

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 1 februari 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL. Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

De goede inzending had er aldus uit moeten zien: